

Zestal predikaties over
DE VERLOREN ZOON

door

Ds. A.J. Britstra
Hersteld Hervormd predikant

2011

1^e Predikatie over de verloren zoon
Doornspijk – 31 juli 2011

Zingen Psalm 147 : 1.

Votum en groet.

Lezing van de heilige Wet des HEEREN.

Schriftlezing Lukas 15 vers 11 t/m 24

11 En Hij zeide: Een zeker mens had twee zonen.

12 En de jongste van hen zeide tot den vader: Vader, geef mij het deel des goeds, dat mij toekomt. En hij deelde hun het goed.

13 En niet vele dagen daarna, de jongste zoon alles bijeenvergaderd hebbende, is weg-gereisd in een ver gelegen land, en heeft aldaar zijn goed doorgebracht, levende over-dadiglijk.

14 En als hij het alles verteerd had, werd er een grote hongersnood in datzelfde land, en hij begon gebrek te lijden.

15 En hij ging heen en voegde zich bij een van de burgers van datzelfde land; en die zond hem op zijn land om de zwijnen te weiden.

16 En hij begeerde zijn buik te vullen met den draf, dien de zwijnen aten; en niemand gaf hem dien.

17 En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide hij: Hoevele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger!

18 Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel en voor u;

19 En ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uw huurlingen.

20 En opstaande ging hij naar zijn vader. En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader, en werd met innerlijke ontferming bewogen; en toe lopende viel hem om zijn hals en kuste hem.

21 En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden.

22 Maar de vader zeide tot zijn dienstknechten: Brengt hier voor het beste kleed en doet het hem aan, en geeft een ring aan zijn hand en schoenen aan de voeten;

23 En brengt het gemeste kalf en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn;

24 Want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden; en hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn.

Zo de Heere het geeft hopen wij vandaag en de komende twee zondagen zes maal uit de gelijkenis van de verloren zoon te preken. Vanmorgen Lukas 15 het 11^e t/m het 16^e vers, waar wij onder schrijven:

VAN HET VADERHUIS NAAR DE ZWIJNENTROG

11 En Hij zeide: Een zeker mens had twee zonen.

12 En de jongste van hen zeide tot den vader: Vader, geef mij het deel des goeds, dat mij toekomt. En hij deelde hun het goed.

13 En niet vele dagen daarna, de jongste zoon alles bijeenvergaderd hebbende, is weggereisd in een ver gelegen land, en heeft aldaar zijn goed doorgebracht, levende overdadiglijk.

14 En als hij het alles verteerd had, werd er een grote hongersnood in datzelfde land, en hij begon gebrek te lijden.

15 En hij ging heen en voegde zich bij een van de burgers van datzelfde land; en die zond hem op zijn land om de zwijnen te weiden.

16 En hij begeerde zijn buik te vullen met den draf, dien de zwijnen aten; en niemand gaf hem dien.

Gebed.

Zingen Psalm 38 : 6, 7 en 8.

De gelijkenis die onze aandacht vraagt is uiteraard voor ons allemaal een hele bekende. En ze is doorgaans ook een heel geliefde gelijkenis.

Ik zou vanmorgen eens willen vragen: Wie is volgens u de vader uit de gelijkenis? Wij moeten natuurlijk in het verklaren van gelijkenissen er voor waken dat wij aan alle dingen een of andere geestelijke betekenis gaan hangen. Dat is in het verleden wel gebeurd en dan krijg je soms heel vergezochte verklaringen, die wel mooi klinken en op zich ook waarheden zijn, alleen niet de waarheden van de gelijkenis. Dan kunnen we geneigd zijn om allerlei onderdelen van een gelijkenis een geestelijke betekenis te geven alsof de Heilige Geest dat ook zo bedoeld heeft, en waar we terecht grote vraagtekens, of zelfs ontkenningen met uitroepetekens moeten plaatsen. Want het probleem is dan altijd: waar begin je en waar houdt het op? Vooral: waar houdt het op? Het beginnen lukt dan nog wel, maar waar houdt het op? En dan wordt het vergezocht. Je moet wel blijven in de strekking van de gelijkenis, in de bedoeling van de gelijkenis. Daartoe is van het allerhoogste belang te weten wat de hoofdbedoeling, de eerste bedoeling, de hoofdboodschap van een gelijkenis is. Wat heeft de Heere Jezus Christus met deze gelijkenis willen verkondigen? We zouden zelfs kunnen vragen: Aan wie? Wel, dan moeten wij goed zien dat hoofdstuk 15 een hoofdstuk is met drie gelijkenissen, die door de Heere Jezus aaneen verteld zijn. En aan wie met name? Hij zegt het met name, om rekenschap af te leggen tegenover de Schriftgeleerden en farizeeën, betreffende Zijn omgang met zondaren, met tollenaars, met hoeren. Dat Hij met hen eet en drinkt. Dat Hij omgang met hen heeft, terwijl zij door de farizeeën en de Schriftgeleerden werden gemeden als de pest, en erger dan dat. Het waren voor farizeeën en Schriftgeleerden niets anders dan gans melaatse mensen. Een melaatse moest uitroepen "onrein!", om je te waarschuwen en dat je uit de buurt bleef, om niet besmet te worden en even ziek te worden. Wel, als het aan de farizeeën gelegen had, dan hadden alle hoeren en alle tollenaars en andere zondaren het ook uit moeten roepen: "Onrein! Onrein! Blijf bij mij uit de buurt, want wie met mij om gaat, die heeft God tegen". Dat wilden de farizeeën eigenlijk zeggen. Ze hadden kritiek op de Heere Jezus Christus. Dus ja, als er kritiek is op de Heere Jezus Christus, dan kunnen de kinderen van God, dan kan het volk van God niets anders verwachten, het ware levend gemaakt volk, dat zij ook kritiek zullen krijgen. Niet van de wereld in de eerste plaats, maar van de godsdienst in de eerste plaats.

Dan gaat de Heere Jezus drie gelijkenissen vertellen. We zouden kunnen zeggen: het is een drieluik. Ze hebben alle drie dezelfde bedoeling, al zeggen ze het op drie verschillende manieren. De gelijkenis van het verloren schaap, wat over de herder gaat die het schaap zoekt. De gelijkenis van de verloren penning, die over die vrouw gaat die de penning zoekt. En de gelijkenis van de verloren zoon, die eigenlijk over de vader gaat. Dan is het helder, als je dat zo op een rij zet, en ziet wat de aanleiding is voor de gelijkenis, dat de vader in onze gelijkenis niemand anders is dan de Heere Jezus Christus. In de persoon van de vader openbaart Christus Zich Wie Hij is, hoe Hij handelt met verloren zondaren, die in de weg van berouw en bekering tot Hem keren. Want daar gaat het over. De zondaren met wie Hij omgang had, waren zondaren die tot bekering kwamen. Dat waren zondaren die kwamen na te denken over de weg die zij waren in geslagen. Dat waren mensen bij wie het woord van de Heere toch, allereerst in het geweten, maar zeker ook bij menigeen in het hart is gezonken, wat hen tot bezinning bracht. In ieder geval om naar de Heere Jezus te luisteren, naar de boodschap die Hij had te verkondigen, van de waarachtige bekering tot God en de noodzaak om zich met God te verzoenen. Maar ook dat

God in Christus zondaren ontvangt, hen de zonden vergeeft, dat Hij ze in Christus aanneemt.

De Heere Jezus heeft eens gezegd: "Ik en de Vader zijn één, en die Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien". Dus de Vader is niet anders dan de Zoon. Naar Hun Wezen zijn Zij ook één en dezelfde God. En zoals Christus Zich opstelt tegenover zondaren, ze roept tot bekering, en ontvangt die zich van hun zondige wegen tot Hem keren, zo ook de Vader. Daarom stelt de Heere Jezus in deze gelijkenis, zoals onze kanttekenaar het prachtig verwoord, de bereidde goedwilligheid of goedgunstigheid van God voor, in Hem geopenbaard. Want God openbaart Zijn gunst alleen in Christus. Hij openbaart Zijn goedheid als Schepper aan allen. Maar Zijn gewilgheid om zondaren te ontvangen, openbaart Hij alleen in Christus. Nooit buiten Christus. Buiten die Borg is er geen verzoening met God mogelijk. Wie buiten de Borg om die troon der genade opzoekt, zal altijd worden afgewezen, niet worden gehoord. Dat is pure vermetelheid. De Heere Jezus verkondigt dus Wie Hij is en waarom Hij doet wat Hij doet. Dat heeft hij in de vorige twee gelijkenissen gedaan. Dat doet Hij in deze gelijkenis weer. Ik vond het toch mooi, toen ik een aantal preken van Samuël Rutherford ging lezen, dat Samuël Rutherford er ook op wijst. Dat de vader in onze gelijkenis niemand anders is dan Jezus Christus, en Hij alleen.

Een vader had twee zonen. Een jonge zoon en een oude zoon. Beiden behoren ze tot zijn huis. Weet u wat dat ons vertelt? Dat de Heere Jezus hier preekt tegen een volk dat is afgezonderd door het teken van het genadeverbond. De jongste zoon is niet een heiden. De jongste zoon is een besneden kind van het verbond. Evenzeer als de oudste dat is. Maar dat hopen we nog wel te horen. Het gaat hier dus over een jong mens, een jongeman, die in de waarheid is opgevoed, die bij Gods Woord is grootgebracht, die weet van de tempeldienst, die wellicht met grote feesten, waarop het volk van Israël naar de tempel op moest komen, ook in de tempel is geweest met zijn vader. Hij weet Wie de God van Israël is en wat die God van Israël van hem eist. En hij had in het huis van zijn vader vrije toegang tot alle dingen. Want dat zegt de vader straks tegen de oudste zoon: "Al wat van mij is, is van u. U hebt het altijd tot uw beschikking gehad. U hebt er altijd vrij gebruik van mogen maken". Dus dat gold van die jongste zoon niet minder. Maar de jongste zoon hield het niet meer uit in het huis van zijn vader. Veel te nauw. Veel te strak. Ja, je zou zeggen: Is dat een strakke vader, die zijn zoon, als hij zegt: "Geef mij mijn erfenis. U bent nog wel niet gestorven, maar ik wil hebben wat ik krijg nadat u gestorven bent, en ik wil er niet op wachten totdat u gestorven bent, maar ik wil het nu hebben". Want ten diepste was de vader voor zijn zoon al dood. Zoals God ten diepste voor ons, die onbekeerd zijn, niets anders dan dood gehouden wordt. Daarom reken je niet met Hem. Daarom vrees je Hem ook niet. Daarom heb je Zijn Woord niet lief en is de zondagse kerkdienst eigenlijk een last. Omdat God dood voor je is.

Heb je dat nu al eens geleerd? Waarom verveel je je tijdens een kerkdienst? Omdat God dood voor je is. Zo zou ik best nog een paar dingen kunnen noemen. Waarom ga je niet graag naar de kerk? Omdat God dood voor je is. Waarom wil je niet luisteren naar de wet des Heeren, die goed voor je is? Omdat God dood voor je is. Waarom heb je er geen zin in om de Heere te vrezen en in Zijn wegen te wandelen? Heel eenvoudig, omdat God dood is voor je. Zoals die vader dood was voor zijn jongste zoon. Dan kan ik wel naar de jeugd kijken, maar dat geldt voor vele ouderen niet minder hoor. Dat geldt ook voor velen die rechtzinnig zijn in de leer niet anders. God is dood voor u. Daarom geen hartelijke gebeden. Daarom kunt u zo makkelijk de worstelingen aan de troon van de genade voorbij laten gaan. Daarom is er wel veel praten in de buitenkamer, maar in de binnenkamer ziet God u niet, want u bent er niet. U wordt er niet gevonden. Want het is u niet om God te doen. Waarom niet? Omdat God dood is voor u. Zoals hij dood was voor die jongste zoon. Dat is een zaak, als je dat gaat beseffen! Waarom wil je niet nauw met de Heere wandelen naar het richtsnoer van Zijn Woord? Omdat God dood is voor u. Zo is God dan ook dood voor velen die zich christen noemen en kerkmens zijn, die trouw zijn, die zelfs heel, op hun manier, serieus kunnen zijn. En toch, God is door voor hen. Want zo nauw en zo strak, dat

hoeft voor ons niet. “Zo hoeft het toch niet?!” Zo lag het bij die jongste zoon ook. En of je dan het huis uit reist of je christendom zo aanpast dat je met een hele horde anderen mee reist, die zich er ook voor houden. Hoe het ook zij, een mens misleidt zich op duizendeneen wegen, en een mens misleidt zich op duizende wijzen. Wij zijn zo arglistig! Daarom is Gods volk het bangst voor zichzelf. Voor de dwaasheid en de blindheid en de ondoorgrondelijke arglistigheid van hun eigen hart. Daarom zijn ze ook veel in de binnenkamer te vinden, worstelend, smekend: “Heere, doorgrond mij en ken mijn hart, en als er bij mij toch een schadelijke weg is; Heere, als er bij mij een weg gevonden wordt als die van de jongste zoon, op welke wijze dan ook, ontdek mij er aan en leid mij met vaste treden, die U alleen kunt geven, op de weg der zaligheid”.

Vader, geef mij het goed dat mij toekomt. Er is een verklaarder die zei: “Ach, de grootste zonde ligt nog niet zozeer in de woorden die hij gebruikt”. Dat verklaarde hij met een omstandigheid die niet onbekend was in die dagen in Israël. Het was niet zo eenvoudig om in de dagen van de Heere Jezus in Israël een goed bestaan op te bouwen. Er waren dan ook velen die het beloofde land verlieten en die de verstrooiing, de diaspora, in gingen en die in Egypte of in Griekenland of andere omliggende landen een bestaan op bouwden. Totdat ze zestig waren, dan verdeelden ze hun goed onder hun kinderen en dan trokken ze weer terug naar Israël. Dus het zou kunnen lijken, het zou kunnen horen... De vader kijkt wel dieper hoor. De vader proeft het hart van de zoon wel. Hij kent zijn gangen. De zoon zegt het wel niet luid op, maar hij merkt het gewoon aan de manier waarop hij met hem om gaat als vader. De manier waarop hij zich in het huis opstelt. Hoe hij zich gedraagt. Hoe hij zich kleedt. Hoe hij spreekt. Het is gewoon te merken: hij voelt zich hier niet thuis. Maar hij zegt het niet zo luid op, al zijn zijn woorden in zijn hart doorspekt van haat tegen zijn vader. Maar het zou kunnen schijnen dat hij eigenlijk zijn vader... Want een mens is zo blind dat hij denkt dat hij God kan misleiden met zijn zogenaamde goede bedoelingen en al zijn praten en heel zijn voorkomen. Alsof God ons hart niet aanziet en niet weet hoe onze woorden proeven. Hoe ze klinken, weten we zelf wel. En we proberen ze altijd goed te laten klinken. Maar onze God proeft onze woorden. Hij weet wat voor hart er achter zit, uit welke grond ze gesproken worden. Dus die vader heeft het echt wel gehoord. Maar die zoon zegt het zo niet. De klank van zijn woorden is zo iets als: “Ik ga naar het buitenland en daar zal ik een bestaan opbouwen, want eigenlijk zie ik het hier in het beloofde land niet zitten, om dat te gaan doen. Vader, u weet hoe weinig economische mogelijkheden er zijn. Laat mij trekken en geef mij het goed dat mij toe komt”. En het kwam hem ook toe krachtens Gods Woord. De oudste kreeg tweederde, en de anderen, in dit geval dus nog één, kreeg de rest om te verdelen. Hij kreeg dus eenderde. “Geef mij”. Maar God ziet het hart aan. Wij kunnen schoon klinkende woorden spreken. Wij kunnen prachtige belijdenissen afleggen. Wij kunnen zelfs in gesprekken of op huisbezoek, of onderling, misschien wel heel mooi praten, heel geestelijk, heel rechtzinnig. Maar we moeten het allemaal wel beseffen: God proeft hoe het hier leeft. Voor de mensen kunnen wij ons groot houden. Voor de mensen kunnen wij wel graag wat willen lijken. Maar God ziet overal doorheen. Daarom vragen degenen die de Heere vrezen: “Heere, geef mij eerlijk makende genade, zodat ik voor U ben...” Laat ik het anders zeggen: “Zodat ik voor de mensen ben zoals ik voor U ben”. Dat zijn aangename mensen hoor, al kunnen ze een naar karakter hebben, waar ze elke dag strijd mee hebben. Maar, Heere, dat ik voor de mensen mag zijn zoals ik voor U ben. Dat ik in de buitenkamer, in de omgang mag zijn zoals ik in de binnenkamer ben: echt, eerlijk, en niet van de geest van Adam, altijd maar misleiden en me voor een ander verstoppen, tot mijn vrouw en kinderen toe.

Heeft de Heere ons er al in onderwezen, dat wij ten diepste allemaal als die jongste zoon zijn? Dat wij net zo'n hart hebben. Dat wij net zulk een verlangen hebben. Heere, geef mij. Geef mij gezondheid, zodat ik kan blijven genieten van de goede dingen van het leven zonder U. Heere, zou U mij die en die baan willen geven, want dan verdien ik genoeg om straks dit en dat te doen en zo'n leven op te bouwen. Het gaat niet om de vraag op zich. Dat proeft u vanmorgen toch wel? Het gaat niet om de vraag op zich, maar het gaat om

het hart wat er achter ligt. Het gaat dus ten diepste om de bedoelingen waarmee je het vraagt. Wat moeten we er dan aan ontdekt worden dat al ons vragen zo door en door vleeselijk is. Dat we de Heere zoveel vragen, niet om daarmee voor Hem te leven en ons leven Hem toe te wijden. Maar om het voor onszelf te gebruiken, voor onszelf door te brengen. Niet om Zijn eer er in te bedoelen, zoals de Heere Zijn kinderen gaat leren, dat ze zelfs in hun gewone dagelijkse eten en drinken de eer van God hebben te zoeken en te bedoelen. Tot in de kleinste dingen van het leven. Want dat is leven, gemeente. Dat is leven. Als de Geest je er toe opwekt, om in alles de eer van God te mogen zoeken en te bedoelen. Als een die altijd weer het tekort bij zichzelf ontdekt, zeer zeker, en die nooit kan zeggen: "Heere, wat is het goed geweest omdat ik goed was". Ze kunnen alleen zeggen: "Wat is het goed geweest, omdat U goed was". Maar dat dat toch je diepste verlangen is. Dat dat dus ook te horen is in de hemel. Dat God dat ook in je hart en in je woorden proeft, dat het je om de Heere te doen mag zijn. Dat is het ware leven hoor. Want dat is het paradijsleven. Dat is het leven in de gemeenschap met God. Dat is het leven uit God. Niet voor mijzelf te leven. Niet voor mijzelf de dingen te gebruiken. Maar om te mogen dienen. En in de liefde dienend, mijzelf gevend, alles wat U mij schenkt, zo te gebruiken dat ik daarin het nut van mijn naaste... Want ja, dat heeft die jongste zoon dus niet gezocht. Hij heeft alleen maar gedaan wat schadelijk is voor zijn naaste. Met al zijn geven en feesten, heeft hij alleen maar gedaan wat schadelijk is voor het eeuwige heil van al die naasten, met wie hij in blindheid zich, in verzet tegen God, heeft vermaakt. Maar die de Heere vrezen krijgen toch die begeerte en dat verlangen, om te mogen dienen. En uit liefde tot God, en de eer van God in beginsel bedoelend, het nut en de stichting, het heil, van de naaste te zoeken. Dan kun je hem niet beschadigen door je zondige wegen. Dan wil je ze niet mee trekken op je zondige wegen. Dan vraag je zelfs of de Heere je naaste maar wil bewaren voor je eigen dwaasheden en boosheden, zelfzucht en ik-gerichtheid. Want we gebruiken alles, gemeente, om onze zin te krijgen. Wij offeren onze naasten, onze liefsten op aan ons eigen geluk, of wij vergeten in ieder geval hun hoogste geluk te zoeken. Onophoudelijk, met inspanning van alle krachten.

Vader, geef mij het goed dat mij toekomt. Mijn erfenis.

Wel, dat was niet helemaal ongebruikelijk, dat dat gebeurde terwijl vader nog leefde. Menig vader, als hij de leeftijd mocht bereiken, deelde zijn goed op zestig-jarige leeftijd. En de vader doet het. Ik weet niet wat voor pedagogische, opvoedkundige lessen wij daar wel niet allemaal uit zouden kunnen trekken, dat de Heere Jezus de vader die goederen laat geven. Wij zouden zeggen: moet je dat nu doen?! Als u nu zo goed weet... Want die vader wist het wel hoor. Die vader wist echt wel welke kant het met die jongen op ging, wat hij in ieder geval van plan was. Die vader heeft in ieder geval wel beseft: hij is er niet veel goeds mee van plan; hij is niet van plan om in mijn wegen te wandelen en de wet aan zijn vingers, aan zijn hals te binden; hij is niet van plan om in de vreze des Heeren zijn goed te gebruiken, om er van te mogen leven door de genade Gods en een ander te dienen. En toch geeft hij het.

Ik zou niet willen zeggen, als onze kinderen naar ons toe komen en zeggen: "Geef mij het deel dat mij toe komt". Die verhoudingen zijn tegenwoordig ook wel iets veranderd. Maar toch geloof ik nog steeds op grond van Gods Woord, zoals Paulus het in een van de brieven schrijft, dat het Gods bedoeling is dat de ouders voor hun kinderen werken, dat de ouders ook voor hun kinderen zaken bijeen brengen, dat wanneer ze het huis verlaten of de ouders komen te sterven, dat de ouders een goed mee kunnen geven voor hun leven. Ik zou de tekst zo niet uit mijn hoofd kunnen zeggen, maar er staat in een van de Korinthebrieven duidelijk een tekst over, dat de Heere dat ook aan ouders heeft opgedragen voor zover zij dat kunnen en het hen ook gegeven wordt in de voorzienigheid des Heeren. Dat begrijpt u. Het kan niet zo zijn dat ouders zeggen: "Ik heb dit verdiend, en natuurlijk, ik geef mijn kinderen wel wat. Maar ik heb dit verdiend, ik heb dit gekregen, het is voor mij". Nee, ouders leven in een bepaald opzicht, ook financieel, in het bijeen brengen van hun

goederen, voor hun kinderen. Dat leert Gods Woord. Ook dat behoort bij de verzorging van onze kinderen.

Maar die vader geeft het ook. Ik zou dus niet willen zeggen, als uw zoon komt en zegt: "Geef mij", dat je dat ook moet doen. Ik geloof niet dat dat een lering is uit deze gelijkenis. Maar die vader is wel wijs. Daar moeten we maar om vragen in de opvoeding van onze kinderen. Ook als ze in hun boosheid en dwaasheid zich tegen ons verzetten. Als het duidelijk is dat ze niet wensen te wandelen in de wegen waarin wij ze hebben getracht op te voeden, om dan toch wijs te zijn. De liefde maakt wijs. De liefde maakt niet zacht en week, in dat opzicht. De liefde is ook niet slap, om altijd maar toe te geven. Want ouders die altijd maar toegeven, bederven hun kinderen. Maar wat is wijs in bepaalde omstandigheden? Deze vader achtte het wijs om de jongen het maar te geven. Weet u waarom? Als hij die jongen nu had vastgebonden... Want dat was de enige weg nog hoor. Hij had hem vast moeten binden, ergens in zijn huis opsluiten, want hij was zeker gegaan. Als de vader zijn goed niet had gegeven, was hij toch nog wel gegaan. Want hij wilde absoluut niet meer thuis blijven. Zoals wij het in Adam en Eva goed geacht hebben om absoluut niet in de dienst van de Heere te blijven staan. Er mocht gebeuren wat er gebeurde. God had ons vast kunnen binden. Hij had robotten van ons moeten maken als wij in Zijn dienst hadden moeten blijven. Als u dan zegt: "Waarom heeft God Adam laten vallen?" Wel, omdat Adam wilde vallen. Hij wilde niets anders dan vallen. Zoals u en ik niets anders willen dan zondigen. "Ja maar, de Heere kan het voorkomen". Jazeker kan de Heere het voorkomen. Maar wat zou u er van vinden als uw kinderen u alleen maar uit vrees, uit slaafsheid, uit kruiperigheid zouden dienen en liefhebben. Dat kan niet eens. En moet God voorkomen wat ik wil?! Moet de Heere maar recht maken wat ik krom wil hebben?!

Hij had die jongen met touwen aan zijn stoel en in zijn kamer vast moeten binden, om hem thuis te kunnen houden. Wat is dat voor een leven? Wat is dat voor een liefde? Wat is dat voor een dienen?

En zo is Adam gevallen omdat Adam wilde. En zo zondigen wij elke dag omdat wij zondigen willen. De Heere kan ons waarschuwen. Hij kan ons trachten, en dat doet Hij ook, Hij reinigt ons van de ene week de andere week in door de prediking van Zijn Woord, Ezechiël 24 vanaf vers 12: "Ik heb u gereinigd, maar gij zijt niet gereinigd geworden. Ik heb getracht u door waarschuwing tot bekering te brengen. Ik heb u Mijn heerlijkheid in de beloften van het Evangelie voorgesteld, maar u wilt niet horen. U wilt zich niet tot bezinning laten brengen. Hoe Ik het ook probeer, hetzij in zachte woorden, hetzij in harde slagen, u luistert toch niet. U gaat toch door in je zondige wegen, want je hebt de zonden lief, je hebt Mij niet lief. Ik ben dood voor u. Daarom, u gaat toch door, je gaat toch door".

En die vader geeft die jongste zoon zijn goederen.

Daar zit ook een diepe les in. Want dat is de enige weg, nu nog, waarin die zoon gaat leren, niet kan leren, maar Gods volk gaat het leren, want ze zijn van eeuwigheid in Christus verkoren. Weet u nog wel? En dat is niet schadelijk voor je zaligheid, maar dat is het enige wat je zaligheid dient. Begrijp dat nu ook! U zult niet verdoemd worden dan alleen om uw zonden en onwilligheid. Alleen om uw hardnekkigheid en onbekeerlijkheid zult u verdoemd worden. Maar u zult ook alleen getrokken worden omdat er Eén naar die wereld is gekomen Die voor hen gestorven is, wanneer? Toen zij nog zondaren waren. En dat gaat deze zoon straks ook leren. Dit is de enige weg waarin de Heere dat Zijn afvallige kinderen, Zijn afvallige schepselen zal gaan leren, zodat ze het na deze gaan verstaan. Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde. En al is het dat u tegen Mij hebt gekozen en in de zonde tegen mij strijdt tot uw laatste zucht, in uw hoogste nood u nog niet gewonnen geeft. Want de nood kan zo hoog gaan... Wij zeggen weleens: als de nood het hoogst is, is de redding het nabijst. Nou, in onze gelijkenis beslist niet. Want hoe groter de nood wordt, hoe groter de nood blijft. Die jongen was er nooit uit terug gekeerd als God de Heilige Geest hem niet had getrokken en tot bezinning had gebracht. Want anders gaat de mens door tot het oneindige, in onverzoenlijke vijandschap tegen God. Goed begrijpen!

Hij krijgt zijn goederen. En na niet vele dagen, hij laat er geen gras over groeien, gaat hij. Hij neemt afscheid. En weet u hoe hij afscheid neemt? Voorgoed. Om nooit meer terug te keren. Zoals u en ik van God hebben afscheid genomen, om nooit meer terug te keren, nooit meer naar God te vragen, al zit ik zondag aan zondag in Zijn huis. Maar ik ben niet van plan om mij te bekeren. Ik ben niet van plan om ernst met Zijn Woord te maken. Ik ben niet van plan om ooit nog om God verlegen te zijn. Ik ga, want mijn vader en moeder willen. Of, ik ga, want ja, mijn voorgeslacht is gegaan, dus wij gaan ook, het hoort nu een keer zo. Maar je moet niet denken dat ik tot waarachtige bekering kom. Je moet niet denken dat ik zo naar God ga vragen. Ik zal nooit op mijn knieën komen. Want dat zit er in, al zeg je het niet, al zie je dat misschien niet eens van jezelf. Maar dat zit er wel in.

En hij gaat. Hij neemt al zijn goederen mee. Hij heeft het waarschijnlijk allemaal te gelden gemaakt. De roerende goederen heeft hij verkocht. Wat moet dat een smaad voor zijn vader zijn geweest. Wat moet dat een krenking voor zijn vader geweest zijn. Zoals al onze zonden een krenking van God zijn. Dat voel je niet. Die zie je niet. Dat merk je nu nog niet. De Heere mocht er ons maar gevoelig voor maken. Ons allemaal. Dat wij door onze zonden, die ontelbaar veel zijn, en die zich in alles opdoen en voordoen, Hem krenken, en ten diepste onze, misschien niet direct bewuste, maar toch in het hart gewortelde haat tegen God en onze naaste uitleven. Deze jongen haat zijn naaste ook. Een ieder die met de naaste de zonde bedrijft, zich in de zonde vermaakt, in de wegen die niet van God zijn, die haat zijn naaste. Begrijpt u? Je beste vriend, je beste vriendin, je haat hem, je haat haar, omdat je met hen in de zonde blijft leven, omdat je de zonde in hun leven bevordert. Begrijpt u? Wij haten hen met wie wij ons in de zonde vermaken, al menen wij dat we ze van harte lief zijn en dat het de beste vriendschap op aarde is. Maar het is niets anders dan haat. Als je ogen er nu maar voor open mogen gaan, dat je niets anders dan schadelijk bent voor die goede vriend en die goede vriendin. Schadelijk! Je bevordert hun ondergang. Je bevordert hun eeuwige verwoesting. Want het loon van de zonde is de dood. Dat mocht God de Heilige Geest maar in ons aller hart griffen. Het loon der zonde is de dood! Daar gaat het naar toe, ook in onze gelijkenis.

Want die jongen brengt alles door in overvloed en ze zijn blij met hem geweest. De vrienden hebben de deur plat gelopen. Hij heeft allerlei zonden gedaan die maar te bedenken waren. Daar heeft hij van genoten. Dat heeft hij ingedronken, zoals wij allen de zonden in drinken, al is het misschien met meer mate dan deze jongste zoon. Maar wij drinken de zonde met vermaak in. Wij hebben de zonde lief, datgene wat niet naar de wil van God is. Al was het maar onze ernst, die wel vleeselijk is, maar niet geestelijk. Dan drinken wij die zonde in als water, zoals een dorstige dat doet.

Bent u die zonedorst in uw leven al gewaar geworden? Ziet u dat wij allemaal die bezetenheid hebben? Want die jongen gaat door in een bezetenheid die van geen ophouden weet om het goed van zijn vader door te brengen, te verslingeren, te verkwaselen, te verkwisten. Hij gooit het alles over de balk. Hij denkt er helemaal niet aan hoe zijn vader er voor gezweten heeft, hoe zijn vader er voor gezwoged heeft, hoe zijn vader het ook in een weg van gebed ontvangen heeft. Het geeft hem niets. Hij geeft het zo uit. Zoals wij ook onze gezondheid gebruiken, niet om God te dienen, maar om onszelf te dienen, onze gezondheid gebruiken om naar plaats te gaan waar God ons niet wil zien, waar God ons ook niet in genade kan aanzien, waar Hij ons in Zijn toorn zou moeten verdelgen. Dan is het nog groot dat Hij het niet doet. Maar laten we oppassen dat we maar bepaalde dingen noemen. Een ieder onderzoekt maar in zijn eigen leven en in haar eigen leven, hoe wij datgene wat de Heere geeft, gewoon voor onszelf gebruiken en doorbrengen. Dat moet toch echt waarachtige schuld worden hier voor God. Dan moeten we echt gezegend worden met een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering werkt. Want anders matigen we misschien wel en passen we het wel weer een beetje aan, dat we voor ons gevoel weer een beetje in het gareel lopen en dat het niet meer allemaal zo uit de hand loopt. Maar we gaan gewoon door, hetzij wat meer gematigd en wat meer in het gareel. Maar we gaan door.

Nou, die jongste zoon ging ook door in het uitleven van de zonde. En hij heeft, ach, misschien weleens wat last van zijn geweten gehad, maar hij heeft die stem het zwijgen op gelegd. Vader ziet mij hier toch niet meer. Vader weet het toch niet meer. Vader heeft het mij toch zelf gegeven. Ach, wij hebben honderdeneen redenen om onszelf goed te praten en onszelf en ons geweten zoet te houden.

Je zou zeggen: Met zo een wil God toch in der eeuwigheid geen bemoeienis meer hebben. Ja, daar zullen we achter komen! Dat de Heere nu met zo'n doorbrenger nog bemoeienis wil hebben om hem tot bekering te brengen. Hoe doet God dat dan?

Wel, dan zie je die jongen overdadiglijk... In het Grieks staat er een woord dat we ook mogen vertalen met: heilloos. In de zonde leven is heilloos. Van je overvloed leven is heilloos. Proberen uit het leven te halen wat er in zit, zelfs als je soms doodziek bent. Dat gebeurt ook nog. Dan moeten ze dit nog voor het laatst meemaken en dat nog voor het laatst meemaken. Maar het is heilloos zonder de vreze des Heeren. Echt heilloos. Want we kunnen dan misschien iemand nog een leuke herinnering voor het laatst van zijn leven geven, maar bij de dood is het allemaal weg. En dan?! En dan?! En dan?! Als we voor God komen te staan en ze hebben je in je ziekte niet gewezen op de noodzaak dat je met God verzoend moet worden, en dat het wel waar moet zijn in je leven en niet een hersenspinsel, of een idee en gedachte of opvatting. Maar dat het werkelijk waar moet zijn in je leven. Dan is misschien wel het beste om voor het laatst nog een keer naar de kerk te gaan als je kunt, maar dat is doorgaans het laatste, en nog niet eens het laatste waar een mens aan denkt, waar een kerkmens aan denkt. Het is misschien het allerbeste om nog eens met elkaar de knieën te buigen thuis, en nog het aangezicht van de Heere te zoeken, om nog door te werken en te grijpen wat in de dood dreigt om te komen. Maar dat is doorgaans het laatste waar een mens aan denkt. En als hij er al aan denkt, dan is het maar uit plicht en gewoonte, of omdat zijn geweten het krachtens opvoeding ingeeft, maar zonder hartelijkheid, zonder dat het hart uitgestort wordt voor God, zonder dat men kan proeven dat de dood er mee gemoeid is.

Kom, het is wat, wat de gelijkenis ons hier allemaal open legt! Is het niet? Het is wat!

Nu zou je zeggen: de Heere zal hem laten gaan. En eerlijk is eerlijk, de Heere laat er velen gaan in de dwaasheden van hun wegen, hoewel Hij hen zoekt te reinigen. Zij weigeren. En de Heere trekt Zijn hand van hen af. Vrees daar voor. Vrees er voor, dat de Heere je door zal laten gaan op je zondige wegen. Nu kom je er nog mee weg. Nu kom je er nog van af. Nog heeft Zijn hand je niet gevonden en geslagen. Maar die dag komt wel. Het ergste is als God je met rust gaat laten.

God laat die jongste zoon niet met rust. Want Hij zoekt hem op, hoe? Doordat Hij hem zo aan lager wal brengt, doordat Hij hem zo arm maakt, dat alles verteert. Want hij heeft echt geen cent meer over. Hij heeft niets meer. Alles op, doorgebracht. Als hij bij zijn vrienden komt, die draaien zich om. Die hebben het nog goed zat. Ze zouden hem best eten kunnen geven. Ze zouden hem best een plekje in huis willen geven, maar ze doen het niet. Waarom niet? Omdat God het niet wil. Gemeente, omdat God het niet wil. Wij hebben de mensen in Afrika te helpen. Dat is onze plicht. En als het goed is, is het onze liefdesplicht als christenen. Dan gaan we ook niet berekend te werk: hoeveel kan ik nog geven? Maar dan gaan we ruimhartig te werk. Toch! Dat betekent niet dat je als een dwaas geeft. Maar dat betekent wel dat je in liefde geeft. Ik geloof dat er wel veel verschil ligt tussen geven omdat je vindt dat het hoort of uit een stuk medelijden, of dat je het werkelijk uit de liefde tot God mag doen. Maar nu kan het zo zijn dat de Heere er voor zorgt dat de één het niet krijgt. Hier ook. Hier is er één die het niet krijgt. Alle deuren gaan dicht voor hem, terwijl ze het best hadden kunnen geven. Dat is nu de barmhartigheid van de wereld. Die is niets anders dan wreedheid, hoor gemeente. We brengen miljoenen bij elkaar, miljarden, en we trachten daar in Afrika de honger voor de tijd op te lossen. Een schrijnende zaak, zeer aangrijpend. Maar er worden echt geen Bijbels gebracht. Er worden echt geen dominees uitgezonden. Er worden echt geen zendingswerkers beroepen om uit te zenden. Want voor de goddelozen weegt het eeuwig heil niet. Voor de goddelozen weegt alleen maar de

tijd. Alleen de tijd weegt. Misschien moeten we dan maar ontdekken dat hier dus ook zo'n goddeloze woont.

Maar de Heere komt die man tegen. Wat een zegen als de Heere je alles ontnemt, je arm maakt, geeft dat je niets meer overhoudt en dat je totaal gaat vastlopen. Dat is een zegen! Dat is een zegen die alleen maar ontvangen kan worden omdat er een Zoon geweest is van de Vader Die diezelfde weg als de jongste zoon is gegaan. Die is niet weg gevluht uit het huis van Zijn Vader, maar Die is weg gezonden, uitgezonden uit het huis van Zijn Vader, om al die weggelopen jongste zonen op te gaan zoeken, genoegdoening voor hen te gaan doen. De Heere Jezus Christus is afgereisd uit het eeuwige geluk, niet voor te stellen. We moeten maar voorzichtig zijn met onze woorden. Maar de Schrift zegt dat Hij is weg gereisd uit de heerlijkheid van Zijn Vader, Zichzelf ontledigd, ja vernietigd heeft en de heerlijkheid die Hij had een ogenblik heeft bedekt, op een voor ons onbegrijpelijke en ondoorgrondelijke wijze. Hij is naar die wereld afgereisd met Zijn goederen, niet om ze door te brengen in zelfzucht, maar opdat Hij Zijn goederen zou verzamelen en daar arme zondaren, armen van geest mee verrijken zou. Hij heeft hier alles doorgebracht en Hij is verteerd geworden in al Zijn krachten. Hij heeft gehongerd in de woestijn. Hij heeft geroepen aan het kruis: "Mij dorst". Alle smarten van de jongste zoon die hij verdiend had, die hij moest doorleven, zijn op Hem geweest. Hij Die al hun krankheên geneest en daarom hun dwaasheden wel kent. Een God Die, hoewel Hij nooit gezondigd heeft, wel tot heil van die zoon en dochter kan zeggen..., onbegrijpelijk, opdat zij zich zouden verootmoedigen. Maar nooit als die vader is, die zijn hoofd moet schudden over zijn zoon en zegt: "Ik snap het niet, ik snap het niet". En daarmee ik weet niet hoeveel afstand ten opzichte van zijn zoon maakt. Ik snap niet dat je zo doet. Ik snap niet dat je je zo gedraagt. Ik snap niet dat je zulke wegen gaat. Ik snap niet dat je zo diep gezonken bent. Ik snap niet dat je de zonde zo lief kunt hebben. Ik snap niet dat je je hele leven daarvoor opoffert, en dan te denken dat je gelukkig wordt. Ik snap niet dat je mij zo durft te raken. Ik snap niet dat je mijn liefde zo veracht. Ik snap niet dat je onze naam zo door het slijk haalt.

En wij creëren alleen maar meer en meer afstand. Maar als straks die jongste zoon thuis komt, dan staat er geen hoofdschuddende vader. Dan staat er niet een vader vol verwijten. Dan staat er niet een vader die zegt: "Had ik het je niet gezegd! Waarom heb je toch zo gedaan?" Maar dan staat daar een vader die in Christus Jezus, dan staat daar een Zaligmaker Die die onderste weg voor zulken is gegaan. De onderste weg van lijden en sterven, waar al hun ongerechtigheden op Hem zijn gelegd. En Die Zich onder de toorn van Zijn Vader heeft gesteld en de ganse last die op hem, die jongste zoon, rustte, op Zich heeft genomen, om een weg te banen dat dezulken nog weer in gunst bij God zouden worden aangenomen. Over hulpeloze zaken, over hulpeloze kinderen, over reddeloze kinderen, zondaren gesproken, ze bestaan niet voor God. Want het kan niet zo laag zijn afgelopen in uw leven, of in Christus is er vergeving voor de grootste der zondaren. Indien u zich maar bekeert. Indien u maar in berouw naar God gaat vragen. En zeg nu niet: "Dat moet ik ook krijgen". Man, je denkt er alleen nog maar over na, en je redeneert alleen nog maar. Maar er is geen nood in je hart. Kom niet aan met allerlei rechtzinnigheden waar ik direct "amen" op zal zeggen, maar waar ik ook aan proef: het leeft niet bij je van binnen. Laat het Woord toch in je hart ingaan en smeeek toch dat de Heere je mag laten ontwaken, zodat je niet meer denkt, en dat je het allemaal nog bekijken kunt, en dat het allemaal nog netjes op een rij staat. Maar dat je eens onderuit mag gaan. Want die jongste zoon is onderuit gegaan. Niet omdat hij wilde, maar omdat God wilde. Want dat leert Gods volk getuigen: "Heere, U hebt het gewild, U hebt mij er gebracht, want anders was ik er nooit gekomen". Dat kun je van tevoren niet weten. Dus daar moet je van tevoren ook niet over nadenken. Dat wordt achteraf verstaan. Dat wordt achteraf gezien. Dat wordt achteraf bewonderd. Dat wordt achteraf in aanbidding op de knieën en onder tranen voor God beleeden.

U hebt het gewild en daarom kon ik niet verder. Want de jongste zoon gaat door. En u en jij, je gaat door hoor. Wij gaan door. Door met uitgeven. Doorgaan met de zonde lief heb-

ben. Doorgaan op die zondige wegen. Maar de Heere voorkomt het. De Heere wordt hem te sterk. Daar ziet die man nog helemaal niets van. Maar de Heere is bezig tot zijn eeuwige zaligheid, omdat er Eén is geweest Die voor hem is gestorven, terwijl hij nog een zondaar was. Onbekeerd, onwederom geboren. De zonde lievend en in de zonde zich vermakend. Maar er komt hongersnood. De zegen van de hongersnood. Ja, dat is ook wat: de zegen van de hongersnood. De zegen dat God je alles laat verteren. Dat je vast gaat lopen. Dat je niet verder meer kunt.

Je zou zeggen: "Dan gaat een mens wat vragen". Vergeet het maar, gemeente. Een mens vraagt nooit naar God! Kijk maar. Daar klopt hij aan bij een zwijnenboer. Dat is een vernedering voor een Jood. Dat is het ergste van het ergste. Dat zou hij alleen doen als hij in de grootste nood, om in leven te blijven, is gekomen. Als ik mijn vege lijf nog maar red. Huid voor huid, wat een mens voor zijn leven geeft. Dan maar schande. Dan maar smaad. Als ik maar leven mag. Maar terug naar huis, nooit! Want je had toch kunnen zeggen: "Man, ga dan nu terug naar je huis, voordat je naar die zwijnenboer gaat. Alsjeblieft, ga toch naar het vaderhuis. Hoe goed heb je het daar gehad!" Nooit! Waarom niet? Daar moet ik met een schuldbelijdenis komen. Maar bij die zwijnenboer niet. Daar moet ik met levensvernieuwing komen. Maar bij die zwijnenboer niet. Daar kan ik blijven die ik ben. Ook al is het nog zo laag, nog zo diep, nog zo vuil. Maar daar kan ik blijven wie ik ben. Daar hoef ik niet tot bekering te komen. En hij gaat naar de zwijnenboer.

Maar hij wordt niet binnen gelaten. Hij wordt niet aan de tafel gezet. Hij mag de zwijnen in het veld gaan hoeden, en hij moet vooral van de draf afblijven.

Hoe diep gaat het dan met een mens! Hoe diep vervalt hij! Daar staat hij bij de zwijnen in het veld, en die beesten knorren omdat ze naar hartenlust kunnen eten van de draf. En hij? Hij heeft het toekijken. Hij kan er niet bij komen. Hij mag er niet bij komen. Want wat staat er in de tekst? Een zegen van God, "en niemand gaf hem die". Want alles wat een mens je dan nog geeft, waardoor je nog in leven blijft, is teveel. Hij moet sterven! Hij moet sterven! Hij moet in de dood terecht komen. Hij moet totaal vastlopen. Hij moet niets meer overhouden. Het moet helemaal leeg zijn. Hij moet geheel worden afgesneden. Want alles wat hij over houdt, houdt hem bij God vandaan. Alles wat er over blijft, blijft tussen hem en God in staan. Alles wat hij nu nog weer gaat krijgen, dat houdt hem in leven zonder God. En dat wil God niet. God wil dat hij sterft. Dat hij sterft om het leven uit God te ontvangen. Dat wil God. Dat zal dan ook gebeuren. "En niemand gaf hem die". Daar steekt hij zijn hoofd liever tussen de varkenskoppen, dan dat hij terug gaat naar huis.

Is er nu iemand in de kerk die dat begrijpt? Lieve gemeente, is er nu een jongere die dat begrijpt van die jongen? Liever mijn hoofd tussen de zwijnen te stoppen en dan maar met het allerminste en het allervuilste tevreden te zijn, als ik maar niet... Is er iemand die dat begrijpt?

Kinderen van de Heere, u begrijpt het toch? U verstaat het toch? Asaf is daar geweest. En wat zei Asaf toen? Hij zei hetzelfde wat u zei. En u zei het omdat u het bij hem las en dat de Geest het u in het hart gaf. Ik was een groot beest bij U.

Zijn er... Een rare vraag. Maar toch wel een goede vraag naar aanleiding van dat gedeelte van de tekst. Zijn er nog grote beesten in de kerk? Of staan we daar boven? Zijn we meer? Dan bent u teveel om met God verzoend te worden. Dan bent u teveel om nog tot een gewillige Zaligmaker uw toevlucht te nemen. Dan bent u teveel om gered te worden, als u meer bent dan een groot beest. Want grote beesten worden met God verzoend. Grote beesten zijn mensen die in hun schande voor God leren wenen. Grote beesten zijn degenen, door de Geest bearbeid, leren zichzelf geheel en al af te keuren en te zeggen: "Heere, hoe laag, hoe laag heb ik het er van afgebracht! Hoe heb ik U onteerd! Hoe heb ik U gekrenkt".

Dan denk je er nog weleens aan terug dat het een grote zegen was dat niemand je wat gaf. Dat God verhoedde dat je zou blijven leven en niet zou sterven. Dat je God er voor mag danken dat Hij het zo maakte in je leven dat je stierf. Een groot beest. En daar gaat het open hoor.

Nu hopen we vanmiddag verder te luisteren, hoe de Geest nu die droefheid naar God en die onberouwelijke bekering in het hart van die jongen werkt. Ik hoop dat u er allemaal weer zult zijn, zodat u ook daar niets van hoeft te missen.

AMEN.

Dankgebed.

Zingen Psalm 73 : 14.

Zegenbede.

2^e Predikatie over de verloren zoon
Doornspijk – 31 juli 2011

Zingen Psalm 118 : 8.

Votum en groet.

Geloofsbelijdenis.

Schriftlezing Ezechiël 36 vers 16 t/m 32

16 Wijders geschiedde des HEEREN woord tot mij, zeggende:

17 Mensenkind, het huis Israëls, als zij in hun land woonden, toen verontreinigden zij datzelve met hun weg en met hun handelingen; hun weg was voor Mijn aangezicht als de onreinheid ener afgezonderde vrouw.

18 Daarom goot Ik Mijn grimmigheid over hen uit, om des bloeds wil dat zij in het land vergoten hadden, en om hun drekgoden, waarmede zij dat verontreinigd hadden.

19 En Ik verstrooide hen onder de heidenen, en zij werden verspreid in de landen; Ik oordeelde hen naar hun weg en naar hun handelingen.

20 Als zij nu tot de heidenen kwamen waarheen zij getogen waren, ontheiligden zij Mijn heiligen Naam, omdat men van hen zeide: Dezen zijn het volk des HEEREN, en zijn uit Zijn land uitgegaan.

21 Maar Ik verschoonde hen om Mijn heiligen Naam, dien het huis Israëls ontheiligde onder de heidenen waarheen zij gekomen waren.

22 Daarom, zeg tot het huis Israëls: Zo zegt de Heere HEERE: Ik doe het niet om uwentwil, gij huis Israëls, maar om Mijn heiligen Naam, dien gijlieden ontheiligd hebt onder de heidenen waarheen gij gekomen zijt.

23 Want Ik zal Mijn groten Naam heiligen, die onder de heidenen ontheiligd is, dien gij in het midden van hen ontheiligd hebt; en de heidenen zullen weten dat Ik de HEERE ben, spreekt de Heere HEERE, als Ik aan u voor hun ogen zal geheiligd zijn.

24 Want Ik zal u uit de heidenen halen, en zal u uit al de landen vergaderen, en Ik zal u in uw land brengen.

25 Dan zal Ik rein water op u sprengen en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw drekgoden zal Ik u reinigen.

26 En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwen geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlezen hart geven.

27 En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen.

28 En gij zult wonen in het land dat Ik uw vaders gegeven heb, en gij zult Mij tot een volk zijn, en Ik zal u tot een God zijn.

29 En Ik zal u verlossen van al uw onreinheden, en Ik zal roepen tot het koren en zal dat vermenigvuldigen, en Ik zal geen honger op u leggen.

30 En Ik zal de vrucht van het geboomte en de inkomst des velds vermenigvuldigen, opdat gij de smaadheid des hongers niet meer ontvangt onder de heidenen.

31 Dan zult gij gedenken aan uw boze wegen en uw handelingen die niet goed waren; en gij zult een walging van uzelf hebben over uw ongerechtigheden en over uw gruwelen.

32 Ik doe het niet om uwentwil, spreekt de Heere HEERE, het zij u bekend; schaamt u en wordt schaamrood van uw wegen, gij huis Israëls.

De tekst voor de prediking vindt u in Lukas 15, daarvan het 17^e t/m het 20^e vers. Van vers 20 alleen het eerste gedeelte, de eerste regel.

Wij schrijven daar onder:

BEVINDINGEN BIJ EEN ZWIJNENTROG

- 17 En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide hij: Hoevele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger!**
18 Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel en voor u;
19 En ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uw huurlingen.
20 En opstaande ging hij naar zijn vader.

Gebed.

Zingen Psalm 51 : 8, 9 en 10.

Om onze verklaring voort te zetten, zou ik vanmiddag u allereerst eens willen wijzen op het 24^e en 32^e vers van Lukas 15. Het 24^e vers, daar roept de vader het temidden van zijn knechten en huisgezin uit: "Want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden, en hij was verloren en is gevonden". In het 32^e vers zegt hij eigenlijk hetzelfde, maar dan tegen die oudste zoon: "Men behoorde dan vrolijk en blijde te zijn, want deze uw broeder was dood en is weder levend geworden, en hij was verloren en is gevonden". Als je dat zo leest, ik zou even de vinger er bij willen leggen, bij het woordje "is" in beide teksten. Wij zouden er wellicht veel eerder iets verwachten als "heeft". Hij heeft gevonden. Immers, degene die zoekt, die vindt. En als hij gevonden heeft, dan zeggen wij: hij heeft gevonden, en geenszins: hij is gevonden. Dat zou raar zijn. Maar zo staat het hier nu wel in Gods Woord. En de Heilige Geest vergist Zich niet. Daar zit dan ook een hele duidelijke bedoeling achter, die ook nodig is om even aan te stippen voor de verklaring van onze verzen vanmiddag. Hij is gevonden. Weet u wat dat betekent? Dat het niet van hem uit ging, van die zoon. Die zoon heeft helemaal niet gezocht. Want het laatste wat hij zou willen, beter gezegd, datgene wat hij nooit meer zou willen, datgene wat hij voor altijd heeft afgezworen, wat in zijn gedachten niet meer op zou komen als het aan hem lag, dat was de weg terug naar zijn vader. Nooit! Hij was liever gestorven bij de zwijnentrog. Hij zocht niet. Natuurlijk is het waar, gemeente, dat als de Heere in het hart en leven van een verloren zondaar gaat werken, dan gaat Hij hem of haar zoekende maken. Maar vóór die tijd, vóór dat de Geest werkt om ze zoekende te maken, vragen ze niet naar God, hoewel ze netjes bidden, hoewel ze trouw bidden. Maar vóór die tijd vragen ze niet naar God. Zoeken ze ook niet. Belijden ze ook achteraf: "Heere, U hebt mij zoekende gemaakt". Want Gods kind gaat leren door de Heilige Geest, om zijn geestelijke leven niet te verklaren uit zijn werkzaamheden, uit wat hij wel heeft gedaan en wat hij niet heeft gedaan. Hij gaat het niet verklaren uit wie hij is, maar hij mag het gaan verklaren uit wat God heeft gedaan. Kijk, dat is nu de troost voor het ware kind van God. Niet dat ik zo bedroefd was. Niet dat ik aan mijn eind ben gekomen. Niet dat ik ineens goede gedachten van God kreeg. Maar dat God dat nu allemaal gedaan heeft, en dat dat nu zo'n wonder in mijn ogen is geweest. Zodat ik iets ga verstaan van wat wij lezen uit de Schrift: "Ik doe het niet om uwentwil". Dat is een zaak hoor. Dat is een doodsteek voor je vlees. Dat is een doodsteek voor de oude mens van Gods kind. Want dat betekent dat hij, ook na ontvangen genade, er altijd als met zichzelf buiten gezet wordt. Daarom kan hij nooit ook maar één goed woord van zichzelf zeggen. Want wat hij of zij heeft gedaan, is enkel bederf. Ik heb mezelf naar de zwijnentrog gewerkt. En als het aan mij gelegen had, dan had ik daar mijn leven gesleten om God aan te klagen, of die zwijnenboer de schuld te geven, dat ik nu nooit eens aan zijn tafel zou mogen zitten, dat ze mij altijd maar dat zware werk laten doen, en dat er nu geen greintje ontferming bij die ander is. Ja, dat kan een mens hoor. Dat komt allemaal uit de mens. Dan klagen we over iedereen, en iedereen heeft het gedaan. Hier mankeert wat, daar mankeert zo. En als die dit nu eens..., en als die dat nu eens... En het enige wat je doet is gewoon je zondige vlees uitleven. Misschien jezelf heel vroom vindend, maar wat je ondertussen doet is niets anders dan God de schuld geven. Heere, dat U nu het hart van die ander niet neigt om mij terwille te zijn. Want Wie denkt u dat er heerst over de

harten der mensenkinderen? Wie heerste er over het hart van die zwijnenboer? Wie heerste over zijn deur? Wie heerste over de macht der mensen om te geven? Maar niemand gaf. Waarom nou niet? Omdat God hen de handen bond, en niemand anders dan God. U zegt: "En de duivel?" Ja, die heeft zijn werk absoluut. Die heeft zijn werk wel in het leven van die jongen gedaan, die alleen maar geluisterd heeft naar die valse, verleidende stem van de duivel. En hij heeft die stem graag gehoor gegeven, de duivel gelovend, maar de God der waarheid verwerpend. Die duivel heeft zijn werk wel gedaan in die zwijnenboer hoor. Echt wel! Maar de duivel heerst niet, gemeente. De duivel regeert niet en de duivel bepaalt helemaal niets. Hij is een uitvoerder van de raad van God, tegen zijn wil, en als een vijand van God. Maar hij doet niets anders dan de raad van God vervullen en zo, zonder dat hij het wil, en toch moet hij, God dienen. Dus u kunt alles en iedereen de schuld geven, en het kan overal aan liggen. Maar wees dan eerlijk, ga dan maar gelijk naar de allereerste Oorzaak: God! Die alle dingen bepaalt, Die het hart van alle mensen in Zijn handen heeft en Die in Zijn voorzienigheid alle dingen kan. Blijkbaar wil Hij dat u in de positie bent waarin u bent. En wat liggen daar nu voor conclusies in voor uzelf? Voor onszelf? Want Gods handen zijn niet gebonden hoor, en die zijn nooit gebonden. Echt niet.

Waarom komt die jongen bij de zwijmentrog terecht? Hoevele anderen waren er die die zwijmentrog nooit gezien hebben en die wel overdadiglijk door konden leven? Die zwijnenboer zat niet bij die zwijnen. Maar die jongste zoon wel. Die zwijnenboer was door de hongersnood misschien wel geraakt, maar hij kon in huis in ieder geval zijn gezin nog onderhouden. Maar deze jongen kon niets. Die had niets. Niemand gaf hem wat, waar God anderen nog wel gaf. Waarom dan? Er is maar één verklaring voor, gemeente. Dat is de verklaring dat God hier aan het werk was om die jongen tot bekering te brengen, naar Zijn welbehagen. Die jongen heeft niets gevonden, want hij heeft alleen maar naar de zonde gezocht. Toch! Eerlijk is eerlijk. Hij heeft alleen maar naar de wereld gezocht. Hij heeft alleen maar gezocht hoe hij zo kon leven, dat hij zichzelf kon geven wat zijn zondige hartje begeerde. En toen het niet meer ging, heeft hij volgehouden tot het laatste toe. Dan maar het hoofd tussen de zwijnen. En daar eindigt menig leven, geliefden. Want ik zou vanmiddag maar even willen wijzen op Judas. Judas is dezelfde weg als de jongste zoon gegaan. Hij heeft zijn Heere en Meester, Die hem veel gegeven had, zelfs bepaalde genade, dat heeft hij kwaadwillig en moedwillig doorgebracht. Want hij zocht alleen maar naar beter worden en geld en naar hebben, en van de Heere Jezus beter worden. En hij heeft alles doorgebracht, want hij heeft zijn Meester verloochend. En toen kwam de hongersnood, ook in zijn leven. Want hij kon er niet mee leven. God werkte zodanig in zijn geweten, dat hij er niet meer mee kon leven dat hij de Zaligmaker had verloochend. Een onschuldig Mens. Hij heeft de hongersnood aan zijn eigen ziel beleefd. En ook hij is uitgegaan, niet naar God. Net zomin als de jongste zoon. Die ging niet naar God in de nood. Die ging naar de zwijnenboer. Die ging de onreinheden hoeden in zijn nood. En zo Judas ook. Die ging naar de priesters. Daar kreeg hij wat de jongste zoon bij de zwijnenboer ook gekregen heeft: alleen maar hardigheid. Alleen maar afwijzing. Alleen maar wegstoting.

"Ja, wat hebben wij daar nu mee te maken, dat Hij onschuldig is en dat u dat gedaan hebt, dat u Hem verloochend hebt? Je mag toekijken, je mag toezien wat er gaat gebeuren, en voor de rest hebben wij geen boodschap aan je, Judas".

Een mens in zijn wroeging, even goed beseffen, een mens die in zijn geweten er niet mee klaar komt met wat hij heeft gedaan, gaat naar de leidlieden van het volk Israël, in de hongersnood van zijn ziel, die God aan zijn ziel gezonden heeft. En hij wordt niet ontvangen, en hij sterft bij de zwijmentrog, en hij stort in het verderf. En de jongste zoon niet.

Ziet u nu hoe nauw het ligt?! Vanuit de Schriften. Ziet u ook hoe noodzakelijk verkiezende genade is? Want alleen verkiezende genade is krachtadige genade. Alleen verkiezende genade is tot Christus trekkende genade. Alleen verkiezende genade ontfermt zich zodanig, dat de plaats waar ik in mijn verderf zou moeten storten, vanwege mijn eigen schuld,

en ik ook geen weg kan maken en geen uitkomst kan uitbroeden, nadat ik al de eieren van de zonde heb uitgebreed en door duizend adders gebeten ben, en tot zulk een diepe put van verdoemelijkheid... Want die jongste zoon zat tot over zijn oren in de verdoemenis. Tot over zijn oren zat hij schuldig in de eeuwige dood. Tot over zijn oren zat hij vast in de banden van onmacht en onwil, om ooit nog tot God terug te keren. Net zoals Judas. Niet minder erg. Misschien wel erger. En niets kon hem redden. Niets zal u en mij redden, dan alleen krachtdadige genade, die ons opzoekt waar wij onszelf hebben neergestort. De enige troost is: als God in Zijn eenzijdige ontferming nog ruimte maakt, waar ik alle deuren gesloten heb. De enige reden zal zijn: "Ik doe het niet om uwentwil..." Dus al dat woelen en werken om het u waardig te maken, het is tevergeefs. God zal er u niet om aanzien. Laat u er toch van afmanen en laat u er toch aan ontdekken, want al je eigen werken en proberen tot God op te klimmen, het zal niet gaan. Als je het je waardig moet maken, op welke wijze dan ook... Ik wil er best bij zeggen: als je daar helemaal niets van weet en zo makkelijk over genade praat, dan weet ik niet hoeveel waard het is. Maar al dat werken om jezelf Gode welbehaaglijk voor te stellen, zodat Hij je genade zou geven, zodat Hij je in Christus aan zou zien, zodat Hij in Zijn ontferming Zich over u zou buigen om u op te pakken, om u aan te nemen. Het is tevergeefs, want u kunt zich Gode niet welbehagen. Weet u wat een mens kan op z'n best? Met de jongste zoon zich naar de zwijntrog werken. Dat is alles wat een mens in zijn beste staat der zonde en zonder wedergeboorte kan. Verder zal hij niet komen.

Een natuurlijk mens, een gevallen zondaar komt niet verder dan de zwijntrog. Geloof u dat? Verstaat u dat? Of is je dat een aanstoot en ergernis, rijke jongeling?

Dan wordt het zo waar. Dat beleeft die man op dat moment niet hoor. Nee, laten we daar helder over zijn. Dat beleeft die jongen echt niet op dat moment. Hij beleeft daar echt niet: "Ik doe het om uwentwil". Hij beleeft daar ook echt niet: "God de Heilige Geest is in mij bezig". Dat beleeft hij helemaal niet. Het gebeurt wel, maar hij beleeft het zo niet. Hij beleeft hele andere dingen. Hij gaat zijn schuld beleven. Hij gaat zijn dwaasheid inzien. Hij die geen goede gedachten over zijn vader meer had. Die zijn vader haatte. Die zo ver mogelijk van vader weg wilde vluchten, om buiten zijn gezichtsveld zijn zonden uit te leven. Wat hij gaat beleven is, hoe hij in zelfzucht geleefd heeft. Hoe hij zichzelf alleen maar bedoeld heeft. Het gaat voor hem open dat hij één bonk vlees is. Het gaat voor hem open dat hij één grote verachter van God is. Het gaat voor hem open, in zijn grote en in zijn kleine zonden, maar ook in de ontdekking van de verdorvenheid van zijn hart, dat hij vol van haat, vol van onreinheid is. Dat hij schadelijk is geweest voor zijn naasten. Dat hij een laster voor de Naam van God is geweest. Weet u wat er voor hem open gaat? Dat er maar één overblijft daar aan die zwijntrog. En dat is nu het werk van God de Heilige Geest. Daar moet je nooit de handen op leggen. Je moet nooit een mens aan de zwijntrog de handen opleggen. Je moet nooit zeggen: "Ach man, dat is toch niet van jezelf". Daar helpen velen zich vandaag de dag mee. Nee, ze hebben dit niet van zichzelf en ze hebben dat niet van zichzelf. Dus ze hebben het van God. Dus...!!! Dat is het leven niet hoor. Echt niet. Dat is het niet. Zo kan elke nabijkomende zich ook wel op de been houden. Want die heeft dit ook niet van die en die, en die heeft dat ook niet uit zichzelf, maar die heeft ook dit en dat zus en zo van God. Want ja, dat wordt toch niet in een natuurlijk mens gevonden!

Als u Christus niet kent, als u niet weet wat het is om door Hem over genomen te worden, als u niet weet wat het is om in Zijn bloed gewassen te worden, geef uzelf alstublieft geen rust aan de zwijntrog, met allerlei bevindingen die je uit moeten drijven, die je opjagen, die je vol rusteloosheid de weg terug naar de vader opdringen. En troost jezelf niet aan de zwijntrog, want de jongste zoon heeft geen enkele troost bij de zwijntrog gehad voor zichzelf. Als de Heilige Geest gaat werken... Daarom hebben we Ezechiël 36 gelezen. Daar ligt dat volk dood, ook voor hun eigen gevoel, in de ballingschap. Dit kan nooit goed gaan. Dit kan ook niet meer goed komen. De Heere heeft ons vergeten. De Heere heeft Zijn barmhartigheden toegesloten. Hoe zouden wij ooit nog weer in Kanaän komen?

Ach, hoevelen zijn er geweest, die hebben gedacht: We zitten daar wel goed in Babel. We kunnen het wel goed uithouden in Babel. Het is nog wel een goed leven in Babel. Weet u wat de Heere zegt? "U hebt Mijn Naam ontheilgd, maar Ik zal Mijn Naam heiligen". Hoe? "Ik heb u gestraft om uw zonden (niet naar uw zonden), en Ik heb u weggestoten in ballingschap. Ik heb met u gedaan naar uw weg en naar uw handelingen, zodat u daar in Babel aan de zwijntrog met de jongste zoon zit, als een arm, troosteloos volk, dat maar één ding heeft overgehouden, en dat is schuld, schuld en schuld bij God. Maar Ik zal u een nieuw hart geven. Ik zal rein water op u sprengen. Ik zal u terug brengen. Ik zal u in uw land brengen en Ik zal de zegeningen over u geven. Ik zal Mijn genadeverbond krachtig maken in uw leven". Niet om wie u bent, want een zwarte zondaar, een schandelijke beminnaar van de zonde kan niet en nooit God behagen. Leer het nu eens. Je kunt nooit God behagen. Dat zijn de offers uit dat 8^e versje. Dan ben je maar bezig met offers om God te behagen, om er nu achter te komen dat hoeveel offers je ook ontsteekt en hoeveel offers je ook brengt, en hoeveel je ook probeert te verdienen, het is ijdel. Zulke offers behagen God niet. Als je zo goed weet hoe verslagen van hart; als je zo goed weet hoe teer je hebt gebeden; als je zo goed weet dit of dat uit het geestelijke leven, mensen, dan ben je groot met je offer. En dat offer behaagt God niet. Er is maar één offer dat Hem behaagt. Dat is het offer van de zondaar, die van zichzelf zegt: "Heere, u mag mij bij het vuil zetten. U mag mij bij het grof vuil zetten, en U mag mij in de handen van de duivel uitleveren, om eeuwig getiranniseerd te worden. U mag mij (zoals ik het ergens las) wel met de vuilniswagen ophalen om verbrand te worden, want dat heb ik mij waardig gemaakt". Of vindt u dat te diep? Denkt u: ach, zo ver hoeft het niet te komen. Ik zeg u, als het niet zo ver komt, dan bent u nog nooit door de Geest van God aangeraakt. Als u in uw eigen beleving nog nooit niets anders bent geweest dan wegwerpelijke gerechtigheid en verdoemelijke ongerechtigheid, dan hebt u betere gedachten van uzelf dan God. En spaar uzelf toch niet, want de weg om aangenomen te worden is niet een weg van jezelf sparen, maar jezelf verwerpen. Dat is wat deze jongste zoon heeft beleefd, in tweeërlei. De dood heeft hem aangegrepen. Immers, hij had veel goederen. Toen kwam die hongersnood, toen werd het steeds minder. Toen begon hij gebrek te lijden. Maar ja, gebrek te lijden, ach, hier wat minder en daar wat minder. En ach, met gebrek kun je dan nog een keer leven. Niet? Ja, we hebben wel niet genoeg, we lijden wel gebrek. Maar sterven, zo ver hoeft het gelukkig niet te komen. Dus gebrek lijden, dan kun je nog leven. Toen kwam hij bij de deur van die zwijnenboer. Die deur ging open, om hem vervolgens weg te wijzen naar het land. En niemand ontfermde zich over hem. Toen kwam de begeerte naar de draf. Want ja, als de honger steeds sterker wordt, en de dood in haar geweld zich steeds meer voor je gaat verheffen. Wel, hij kwam steeds dichterbij. Het werd steeds meer werkelijkheid voor hem. Ik ga sterven. Dit overleef ik niet. Dat horen we hem uiteindelijk zeggen. Zo ver moet het met een mens komen. Wilt u vragen hoe ver het moet komen? Zo ver, dat u in waarheid voor God leert uitroepen: "Ik verga van honger. Ik ga sterven, Heere, en dat door eigen schuld. Ik heb alles doorgebracht. En in mijn dwaasheid en dankzij mijn dwaasheid zal ik nu gaan sterven van de honger, want ik heb tegen U gezondigd. Ik kan het niet meer overleven. Ik kan het leven niet meer in mijn eigen hand houden. Ik verga van honger". Geen mensen die nog een beetje wandelend als een oude zwerver, met nog het een en ander van proviand op zijn schouders, die de hemelpoort binnenkomt. Dat bedoel ik niet hard, gemeente, maar laat het ons eens mogen ontdekken in ons aller leven. Hoevelen kunnen er over spreken en je het gevoel over houdt: ze zijn niet gestorven! Ze konden blijven leven. Ze zijn niet aan hun einde gekomen daar bij de zwijntrog. U zegt: "Is dat noodzakelijk?" Ja, dat is noodzakelijk. Want Gods Woord leert het ons. Dat is nu het werk van de Heilige Geest als Hij die zondaar werkelijk af gaat snijden. Dan gaat Hij echt alle wegen afsnijden, zodat ze niet zeggen: "Ik ben bijna vergaan van de honger". Nee, dat ze gaan zeggen: "Ik verga van honger". Dan staat de dood, dan staat het oordeel, dat staat in levende lijve voor hen. Ik verga van honger, dat betekent:

“Heere, ik ga sterven”. Niet: “Ik ga bijna sterven, het duurt nog wel even”. Nee, ik ga nu sterven.

En terwijl hij vergaat van de honger, gaat de Heilige Geest zijn ogen openen. Want u weet het nog, Judas is daar bij de zwijntrog in zijn eeuwig verderf gestort. Maar deze jongste wordt door God, naar Zijn welbehagen, opgezocht. Niet murmureren. Niet vragen: waarom? Buigen! Buigen! God vergist Zich niet en God doet het niet verkeerd. Misschien wel volgens u. Maar bedenk dan maar dat u en ik dwaze, blinde zondaren zijn, die beslist niet bekwaam, en al helemaal niet bevoegd zijn om God te oordelen. Deze jongste zoon wordt opgezocht. Heere, hoe kan dat dan? Kan dat dan bij de zwijntrog? Waar misschien menig vader zou zeggen: “Zie je nu wel, heb ik het niet gezegd, ik heb het wel gedacht, nu moet je je ook maar zelf zien te redden, nu moet je er zelf maar uit zien te komen, je hebt je er zelf neer gelegd, je hebt je zelf er naar toe gewerkt, ik zie je nog wel een keer”. Waar menig vader wellicht zou zeggen: “En heb je nu je lesje geleerd?” Waar menig vader wellicht (wij zijn maar zondige vaders) misschien zelfs wel enige vreugde aan zou beleven. Ja, het gaat erg met ons hoor. Dat je zoon vastloopt in zijn dwaze wegen, waar je je al zo lang aan hebt zitten ergeren. Wij mogen de zonden in onze kinderen nooit verdragen en goedpraten. Maar als wij enige kennis aan onszelf hebben gekregen, dan kunnen we ze toch ook niet meer hard veroordelen. Of wel dan? Maar kan het dan nog bij God aan de zwijntrog? Ik zeg u: juist bij de zwijntrog! Want daar wordt de Geest van Christus wakker over die jongen, en Hij gaat hem goede gedachten van zijn vader geven, die hij afgeschreven had, die hij geprobeerd had te vergeten en wat al dies meer zij. Maar nu gaat Hij hem goede gedachten geven. Dat kon er voor die tijd niet in hoor. Je had hem er niet over horen hoeven spreken, want het ging er niet. Maar hier gaat het er in. Waarom? Omdat die jongen zo veranderd is? Omdat hij veranderd is geworden, omdat hij vernieuwd is geworden, omdat de Heilige Geest waait bij de zwijntrog, zoals het ook in Ezechiël 37 staat. Daar in het dal van de dorre doodsbeenderen. Er is geen leven meer in. Niets wat ook maar enigszins zou kunnen behagen. De dood heerst er volkomen. Voelt u dat ook, voel jij dat ook in je leven? De dood heerst er volkomen. En je kunt er niet uit komen. En je kunt het niet anders maken. Maar je krijgt toch goede gedachten van God. Nee, Hij heeft niet de schuld. En in Adam en Eva, Heere, ik leg de hand op de mond. Want de Heere is goed. Dagen achtereen heeft Hij mij verdragen. Jarenlang voorzien. De Heere heeft het mij aan niets doen ontbreken en Hij heeft mij voor veel kwaads..., laat in ieder geval genoemd worden: Hij heeft mij voor een pijnlijke en akelige dood tot hiertoe nog bewaard.

En hij gaat terugdenken hoe hij het..., nee, hoe zijn huurlingen het bij zijn vader hadden. Die hadden een overvloed van eten en drinken. Als God een mens bekeert, dan krijgt hij goede gedachten van God hoor. Dan verdenkt hij God niet meer van kwaad. Dan kan hij het ook niet meer verdragen dat er nog kwaadheid van God wordt gesproken. Maar hij krijgt God in die zin lief, dat hij gaat zeggen: “Heere, U hebt in alles wijs en goed gehandeld, er ligt geen enkele schuld aan Uw zijde, het ligt alleen aan mijn zijde”.

Dan moet u niet gaan zoeken “ken ik dat?”, om vervolgens te denken dat u een kind van God bent. Want ik geloof echt dat u dan helemaal verkeerd om gaat met kenmerken. Laat dat nu niet gebeuren. Maar onderzoek wel uw leven hoe dat nu ligt. Krijg goede gedachten van God.

Die huurlingen, alleen de huurlingen al werden goed verzorgd. Die werden de liefde van hun meester gewaar. En hij zat daar door zijn eigen keus en naar zijn eigen weg in de ellende. Bedenk toch wat tot uw vrede dienen moet. Laat u toch eens bij de zwijntrog zetten als een groot beest, met goede gedachten van God.

De Heilige Geest werkt in hem, en Die werkt het leven in de dood. Die maakt dat die dorre doodsbeenderen gaan bewegen, en dan komen er overdenkingen, overdenkingen bij het Woord, overdenkingen bij mijn eigen weg, overdenkingen aan Wie de Heere is. Dat wordt levend. Hoe wordt dat nu levend in een mens? Doordat hij gaat zitten achter zijn studeertafel, achter zijn bureau? Doordat hij er voor gaat zitten op zijn leesstoel? Nee! Doordat de

Heilige Geest gaat werken. Dan moet je de middelen gebruiken. Maar de Heilige Geest gaat je bezetten, want het is God Die in u werkt, beide het willen en het werken.

Allereerst het willen in onze tekst.

Wat zegt hij? In vers 18: "Ik zal opstaan". Hij doet het nog niet. Zo ver is het nog niet. Maar hier vanbinnen gaat leven wat er voor die tijd niet leefde, waar hij de dood aan had verklaard. Nu gaat hier leven: "Ik zal terug keren, ik zal naar mijn vader gaan". Waarom? Omdat de Heere genadig alle andere deuren had dicht gedaan, en hem toen zegende met goede gedachten van zijn vader, zodat er een weg geopend werd langzamerhand. Want een mens staat doorgaans niet van het ene op het andere moment in de volle ruimte, maar de Heere werkt daar naar toe doorgaans. En Hij opent en Hij opent. En hier gaat het voor die jongen open, dat zijn vader, als zijn huurlingen het goed hebben bij zijn vader, dan zal zijn vader ook hem een plaatsje geven. Dan zal zijn vader ook hem niet verachten, al veracht hij zichzelf helemaal. Kijk, dat kunnen nu de meeste mensen niet begrijpen, dat dat nu samen gaat. Dat het nodig is om jezelf totaal te leren verachten, om te leren dat God je niet zal verachten. Daar snappen de meeste mensen in de kerk helemaal niets van. Want dan ga je de genade indammen en al die dingen. Maar dat is echt niet waar dus. De enige plaats waar de damwand van de genade geheel en al doorbreekt, dat is op de plek waar ik mij geheel en al leer verachten voor God, met goede gedachten van God, met een hart dat uitgaat naar God, met een hart dat in berouw zucht tot God om genade. Want die goede gedachten zijn juist het werk van de Heilige Geest, Die niet alleen maken dat hij wil.

Ach, weet u wat we dan zien gebeuren bij de zwijntrog? Dat hij door 's Hoogsten Arm aan het geweld wordt onttogen. Daar wordt hij getrokken uit zijn onmacht. Want het is God Die in u werkt, beide het willen en het werken. God trekt hem uit zijn onmacht. God trekt hem uit zijn onwil. Want hij wordt gewillig gemaakt door de Heilige Geest. God trekt hem uit de handen van de verleidingen der wereld, uit de aantrekkingskracht (ik blijf maar bij de tekst) van de hoeren. Dat is de aantrekkingskracht van onze begeerlijkheden, de begeerlijkheden van ons vlees, die altijd zeggen "Meer! Meer!", en ondertussen alleen maar meer honger, meer mager en meer de dood in worden getrokken.

Hij heeft hem getrokken uit de onbarmhartigheid en de heerszucht van die zwijnenhoeder. Hij heeft hem getrokken uit zijn ongeloof. Hij heeft hem getrokken uit zijn onwil om niet meer terug te keren. Hij heeft hem getrokken, waar tegenin? Wat heeft die jongen nu bezwaard? Wat denkt u? Hij heeft zijn vader snood, gemeen, laag bedrogen. Een vader die hem lief had. Een vader die voor hem gezorgd heeft. Een vader die hem een plek, een duidelijke, ruime, goede, gezegende plek in zijn huis gaf. Hij heeft hem bedrogen. Hij heeft zijn vader gehaat.

Hij heeft het met de wereld gehouden, en zo anderen mee het verderf in getrokken, in de verharding der zonden. Hij heeft onreinheid gehoed. Ach, ik zou tot zeven door kunnen gaan. De maat der zonde heeft hij vol gezondigd. En, gemeente, als we gaan zien dat we de maat hebben vol gezondigd, dan kunt u niet geloven, dan kunt u het niet aannemen, dan kunt u het niet overnemen dat God genadig voor u is. Al die mensen die zo heel gemakkelijk... Er is onderscheid. Maar wat zijn er velen die gemakkelijk op de genade van God kunnen steunen, die niets verstaan van de zwaarheid der zonde in hun hart. Ze kunnen het. Waarom kunnen ze het? Omdat ze niet weten hoe vuil ze zijn. Omdat ze niet weten hoe zwaar ze gezondigd hebben. Omdat ze niet verstaan dat ze de maat hebben vol gemaakt. Boston schrijft daar zeer onderwijzend en ook heel treffend over in zijn "Genadeverbond". Als die Geest der dienstbaarheid hen gaat ontdekken aan hun zonde en schuld, dan kunnen zij alles geloven. Ja, dan geloven zij dat God hen zal doden. Dan geloven ze dat God hen zal verwerpen. Dan geloven ze dat God hen de hel zal doen beerven, omdat ze het verdiend hebben. Maar wat ze niet kunnen geloven is, dat die goede God, Die zij zo kwalijk behandeld hebben, hen genadig zou zijn. Weet u wat daar voor nodig is, om dat te leren geloven, ondanks je schuld, ondanks je vuilheid? Zijn er bij de zwijntrog? Zo bezwaard en zo beladen. Als de Heilige Geest in het Evangelie je gaat

tonen (het zou uit dit gedeelte kunnen), dat de Heilige Geest het in je hart gaat geven en gaat openen, dat hoewel je het zo verzondigd hebt, dat er nochtans een weg terug is naar de Heere, en dat Hij zondaren... Ja, het is niet te geloven uit jezelf en ziende hoe je het er afgebracht hebt, niet te geloven dat die God dan nochtans dezulken roept, en dat Hij nochtans in Christus ruimte voor hen maakt, en dat er nochtans een geopende deur en ontfermende handen zijn. Dat zij door 's Hoogsten Arm onttogen moeten worden. Welke armen zijn dat? Welke armen hebben daar getrokken bij de zwijntrog? Weet u er van in uw leven? Weet jij er van in je leven? Ken je die krachtig werkende Arm van de Allerehoogste, Die Zijn handen heeft uitgestrekt aan het vloekhout van Golgotha. Die Zich daar alle vrijheid heeft laten benemen. Die al Zijn vrijheid geofferd heeft. Kent u Hem? De kracht van Zijn leven? De kracht van Zijn dood?

Die jongste zoon wordt boetvaardig. Maar daar heeft er Eén gehangen, Die heeft boete gedaan. Die heeft geboet voor de zonden van de jongste. Die heeft geboet voor al zijn afdwalingen, voor al zijn afmakingen, voor al zijn haat, voor al zijn liefdeloze verwerping van God. Hij heeft daar gehangen. Hij heeft Zijn handen uitgestrekt in Zijn Goddelijke almacht. In de almacht van Zijn liefde. Naar het welbehagen van Zijn Vader Zich tot een Schuldoffer gesteld, opdat Hij zaad zou zien. Welk zaad? Het zaad van de jongste zoon. Het zaad van boetvaardige zondaren. Het zaad van zondaren die tot inkeer komen en die zien hoe kwalijk zij het hebben gemaakt. Maar dat er nochtans in Christus genade is voor dezulken. Die Arm werkt daar.

Want door die Arm alleen zal het welbehagen des Heeren gelukkiglijk voortgaan. Daar werkt de Geest dat willen. En mensen die alleen over 'willen' spreken en niet over 'werken', die doen de Schrift tekort. Die moeten zich afvragen of ze het werk van de Heilige Geest wel kennen, want de Schrift zegt, en we zien het hier ook aanschouwelijk in de gelijkenis van de Heere Jezus voorgesteld. Ze worden niet alleen gewillig gemaakt, maar ze worden ook daadwerkelijk gaande gemaakt. Want Hij werkt niet alleen het willen. Dan blijven ze zitten waar ze zitten. Maar Hij werkt ook het werken.

Zijn er nu die zeggen: "Is er zulke genade bij God te vinden? Want zulke genade heb ik nodig". Zulke genade is bij God te vinden. Zulke genade is bij God te ontvangen. Zulke genade zal bekeren. Zulke genade zal trekken. Die genade is niet ijdel en vergeefs. "Heere, zulke genade heb ik nodig, want anders kom ik nooit bij de zwijntrog en ik zal er ook nooit meer vandaan gaan. Heere, red mij, och wierd mijn ziel door U gered. Trek mij, zoek mij".

En wij maar op gaan in onze werkzaamheden. Dat kan aan de zwijntrog niet, waar de Heilige Geest werkt. Daar zijn de werkzaamheden, maar ze zien er niets van. Ze leven er in, niet er uit en ook niet er van, maar ze leven er in! Ze leven in de werkzaamheden van een oprecht berouw, die een onberouwelijke bekering... Daar hebt u het nu. Dat is nu dat werken. Dat is nu die gang van de zwijntrog terug. Want er komt beweging in, net als in het dal van die dorre doodsbeenderen. Er komt beweging in die jongen. Waar de Geest werkt, komt er beweging in. Dan komt er een andere gang in het leven. Dan komt er een daadwerkelijk zoeken van de vader. Dan is er niet meer het kunnen leven in de zonde. Dan is er een breken met het voorheen. Of zoals het ook wel gezegd wordt: dan wordt de brug naar de wereld opgehaald, en dan wordt er daadwerkelijk gebroken met de zonde. Dan gaat de strijd ontvlammen. Dan komt er een drang naar heiliging. Dan komt er een wandelen terug in de wegen van de Heere. Met achter je, in je, op je alleen maar schuld en mislukking. En voor je... ja, velen beginnen al te jubelen voordat ze op weg zijn. Zo is het in de Schriften niet. Jubelen zal die jongen straks pas doen als die vader hem heeft aangezien, als hij de liefde van zijn vader heeft gevoeld. Eerder kan hij niet juichen. Dan heeft hij vaste hoop. Dan gaat hij uit op het Woord, vanwege de goede gedachten. Maar hij juicht niet. Weet je wat hij voor zich heeft? Hij heeft enkel schuldbelijdenis voor zich. Hij heeft enkel de weg voor zich van zelfvernedering.

Heeft het weleens in uw hart geleefd? Ben je er door Woord en Geest... Want de Heere werkt met het Woord en het kan alleen door de Geest. Is het bij de zwijntrog, uw

zwijntrog, mijn zwijntrog wel gebeurd dat de Heere het door de overdenking en de goede gedachten van de Heere het in het hart gaf, zoals ik dat zo kostelijk verwoord heb gevonden in een gedicht van Robert Murray Maccheyne: "Ik zal..." Kijk, dat is de taal van de jongste zoon. Dat is de taal van een mens in wie de Heilige Geest werkt. Dat is de taal van de bekering. "Ik zal met zondelast belaân..." Dat is onmogelijk zonder de Geest. Maar als de Geest gaat werken is het ook onmogelijk om te blijven zitten. "Ik zal met zondelast belaân...", zoals we het vanmorgen zongen. Die in hun zonden. Niet zonder hun zonden. Ook niet met hun goede voornemens ofzo. Nee, maar in hun zonden en ellende. Ik zal met zondelast belaân, toch... Alles is er tegen uit mij. Toch... Want God is goed, en Hij heeft het laten verkondigen: "Die tot Mij komt zal Ik geenszins uitwerpen". Hij heeft het gezegd: "Kom herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven". Hij heeft het gezegd: "Ik doe het niet om uwentwil". Hij heeft het gezegd: "Het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden". Hij heeft het gezegd... Kom, vindt het nog weerklank in uw hart? Wat heeft Hij gezegd? "Wendt u tot Mij, alle gij einden der aarde, en Ik zal u behouden". "Ik zal opstaan. Met zondelast belaân, ik zal toch opstaan en tot Christus gaan", om...? In genade te leren juichen? Nee, dat zit helemaal niet in zijn hart op dat ogenblik. "Om Hem mijn schuld te belijden!"

Nu laat ik wel wat liggen uit de tekst. Dat hebt u wel gemerkt. Maar dat komt de volgende keer.

Maar nu is het niet alleen zijn begeren en zijn willen. Nu is het ook zijn werken en zijn doen. Kijk maar in vers 20a. En opstaande ging hij naar zijn vader terug. Daadwerkelijk, berouwvol gemaakt. Nu kunnen wij een heleboel van tevoren weten. Die jongen wist het niet. En als God je bearbeidt, dan weet je het ook niet, als je dit wel weet, maar nog niet verder op de weg bent. Dan kun je een heleboel zeggen. Maar, gemeente, weet u wat het is om bij de zwijntrog te leren: "Ik zal toch opstaan en tot Christus gaan". Ik heb alles tegen, maar ik heb toch mogen horen dat er bij Hem geen hopeloze gevallen zijn.

Kennen wij daar iets van? Wij hoeven elkaar niet te oordelen. Maar God zal ons oordelen. En daarom, kennen wij er iets van? Ik zal opstaan en tot God wederkeren met berouw en schuldbelijden, als één voor wie het teer in het hart ligt. Ik heb geen plek verdiend, maar zou er nog een allerlaagste plekje bij U voor mij zijn?

Stel ik nu vanmiddag voor dat de genade nauw is? Nee, dan hebt u het niet begrepen. Ik heb u voorgesteld vanuit de Schriften hoe nauw het in het hart van de zondaar ligt, die door de Geest van Christus wordt gebracht tot Christus. Dus de genade is niet nauw. Want daar komt hij nog wel achter. Maar het ligt in zijn ziel, in zijn hart, ten op-zichte van zijn gekrenkte vader zo nauw. Verstaan we dat, die smart, die pijn? Daar ligt geen vermaak hoor. Mensen die met vermaak over hun schuld en schuldgevoelens kunnen praten, dat is het niet. Ik heb geen vermaak in mijn schuldbelijdenis. In die ogenblikken heb ik geen enkel vermaak. Want datgene waar ik vermaak in had, is mij de dood en mijn smart voor God geworden. Dan wandelen ze in hun smart, zoals we het de volgende keer hopen te horen, met smeking en met geweent zal Ik ze leiden. Dan ligt het in God ruim, maar daar moet je wel achter komen. En daar kom je alleen achter als je er in gebracht wordt. En wie worden daar nu in gebracht? Degene bij wie het zo nauw ligt van binnen. Daar verheerlijkt Christus zich op een heerlijke, zielsverruimende, God verhogende wijze.

AMEN.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 66 : 6.

Zegenbede.

3^e Predikatie over de verloren zoon Doornspijk – 7 augustus 2011

Votum en groet.

Lezing van de Heilige Wet des HEEREN.

Schriftlezing Jeremia 31 vers 1 t/m 20

1 Terzelfder tijd, spreekt de HEERE, zal Ik allen geslachten Israëls tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.

2 Zo zegt de HEERE: Het volk der overgeblevenen van het zwaard heeft genade gevonden in de woestijn, namelijk Israël, als Ik heenging om hem tot rust te brengen.

3 De HEERE is mij verschenen van verre tijden. Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.

4 Ik zal u weder bouwen en gij zult gebouwd worden, o jonkvrouw Israëls; gij zult weder versierd zijn met uw trommels, en uitgaan met den rei der spelenden.

5 Gij zult weder wijngaarden planten op de bergen van Samaria; de planters zullen planten en de vrucht genieten.

6 Want er zal een dag zijn waarin de hoeders op Efraïms gebergte zullen roepen: Maakt ulieden op en laat ons opgaan naar Sion, tot den HEERE onzen God.

7 Want zo zegt de HEERE: Roept luide over Jakob met vreugde, en juicht vanwege het hoofd der heidenen; doet het horen, lofzingt en zegt: O HEERE, behoud Uw volk, het overblijfsel van Israël.

8 Zie, Ik zal hen aanbrengen uit het land van het noorden en zal hen vergaderen van de zijden der aarde; onder hen zullen zijn blinden en lammen, zwangeren en barenden tezamen; met een grote gemeente zullen zij herwaarts wederkomen.

9 Zij zullen komen met gewezen, en met smekingen zal Ik hen voeren; Ik zal hen leiden aan de waterbeken, in een rechten weg, waarin zij zich niet zullen stoten; want Ik ben Israël tot een Vader, en Efraïm, die is Mijn eerstgeborene.

10 Hoort des HEEREN woord, gij heidenen, en verkondigt in de eilanden die verre zijn, en zegt: Hij Die Israël verstrooid heeft, zal hem weder vergaderen en hem bewaren als een herder zijn kudde.

11 Want de HEERE heeft Jakob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand dergenen die sterker was dan hij.

12 Dies zullen zij komen en op de hoogte van Sion juichen, en toevloeien tot des HEEREN goed, tot het koren en tot den most, en tot de olie en tot de jonge schapen en runderen; en hun ziel zal zijn als een gewaterde hof, en zij zullen voortaan niet meer treurig zijn.

13 Dan zal zich de jonkvrouw verblijden in den rei, daartoe de jongelingen en ouden tezamen; want Ik zal hunlieder rouw in vrolijkheid veranderen, en zal hen troosten en zal hen verblijden na hun droefenis.

14 En Ik zal de ziel der priesters met vettigheid dronken maken; en Mijn volk zal met Mijn goed verzadigd worden, spreekt de HEERE.

15 Zo zegt de HEERE: Er is een stem gehoord in Rama, een klage, een zeer bitter gewezen: Rachel weent over haar kinderen; zij weigert zich te laten troosten over haar kinderen, omdat zij niet zijn.

16 Zo zegt de HEERE: Bedwing uw stem van gewezen en uw ogen van tranen; want er is loon voor uw arbeid, spreekt de HEERE, want zij zullen uit des vijands land wederkomen.

17 En er is verwachting voor uw nakomelingen, spreekt de HEERE; want uw kinderen zullen wederkomen tot hun landpale.

18 Ik heb wél gehoord dat zich Efraïm beklagt, zeggende: Gij hebt mij getuchtigd, en ik ben getuchtigd geworden als een ongewend kalf. Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn, want Gij zijt de HEERE mijn God.

19 Zekerlijk, nadat ik bekeerd ben, heb ik berouw gehad, en nadat ik mijzelf ben bekendgemaakt, heb ik op de heup geklopt; ik ben beschaamd, ja, ook schaamrood geworden, omdat ik de smaadheid mijner jeugd gedragen heb.

20 Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds dat Ik tegen hem gesproken heb, denk Ik nog ernstiglijk aan hem; daarom rommelt Mijn ingewand over hem; Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen, spreekt de HEERE.

De tekst voor de prediking vindt u in Lukas 15, de tweede helft van het 20^e vers, waar wij Gods Woord en onze tekst lezen:

En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader, en werd met innerlijke ontferming bewogen; en toe lopende viel hem om zijn hals en kuste hem.

Daar schrijven wij maar heel eenvoudig onder:

DE VERLOREN ZOON DOOR ZIJN VADER ONTVANGEN

Gebed.

Zingen Psalm 130 : 1 en 2.

De tekst van vanmorgen verkondigt ons Wie God in Christus nu is voor een weerkerende zondaar. De tekst van vanmorgen onthult ons... En het mocht maar zijn aan ons hart, moegestreden in de zonde en de schuld, leeg getobd om nog via eigen wegen met God verzoend te worden. Dat het eens waarheid voor ons mag worden, zoals we dat lezen in Psalm 142 en daarvan dat 4^e vers. Het wordt nogal eens aangehaald op een preekstoel: "k Wou vluchten, maar ik kon nergens heen". Dat is zalig. Al wordt het niet als zalig beleefd in die ogenblikken. Maar: ik wou vluchten, maar kon nergens heen, zodat mijn dood voorhanden scheen en alle hoop mij gans ontviel, daar niemand zorgde voor mijn ziel. Alle hoop! Dat moeten we wel goed zien vanmorgen. Alle hoop buiten God in Christus. Dat is nu gebeurd bij de zwijntrog. Hij is aan alle hoop, om het buiten God te vinden, gestorven. Hij kon nergens meer heen. Niets kon hem helpen. Niets hielp hem meer het hoofd boven water te houden. Hij is daar in beginsel...

Want ook dat moet vanmorgen helder doorklinken. U moet niet denken dat zo'n Psalmversje één keer in het leven beleefd wordt, dat zo'n waarheid één keer plaats krijgt, en dan is het voorgoed geleerd. Welnee! Dat is een zaak die gedurig geleerd wordt. Die in het leven van Gods kinderen ook verdiept wordt. Het is niet voor eens en altijd aan alle hoop gestorven. Maar het is ook gedurig weer aan alle hoop buiten God en Christus, buiten vrije genade, buiten een gewillige Borg te sterven. Maar daar bij de zwijntrog wordt het voor het eerst in het leven zo geleerd, dat ze verloren gaan in zichzelf, met zichzelf. Maar daar gebeurt wel meer. Want, mensen, zou er niet meer bij de zwijntrog gebeuren, dan zou je er sterven. Dan zou je ook nooit tot God terug keren. Echt niet! Als we alleen maar weten dat we verloren zijn, als we alleen maar weten dat we bij God in de schuld staan, als we alleen maar weten dat we de eeuwige dood verdiend hebben en dat wij door onze eigen overtredingen ons de eeuwige straffen van God hebben waardig gemaakt; als het enige daar bij de zwijntrog zou zijn geweest dat hij weet, hoe hij de deur heeft dicht geslagen. Denkt u dat u dan terug zou gaan? Denkt u dat u ooit op zou staan om tot God terug te keren? Als een zondaar bij God vandaan geen hoop op genade krijgt, als hem het Evangelie niet gaat onderwijzen in de kennis van God, dat Hij nochtans gaarne vergevende is. Denkt u werkelijk dat die zondaar dan terug zou keren? Nooit! Er zou gebeuren waarvan we gezongen hebben. David zingt in Psalm 130: "Daar ik in mijn druk versmacht". Maar hij mag nog leven door de onderhoudende genade van God. Maar als er geen hoop op genade..., als er geen uitzicht zou zijn, ondanks alle bestrijding, ondanks alle vrees, waar de schaamte op zijn hart geschreven staat en het dus op zijn gezicht te lezen is.

Waar hij diep buigt voor God in een oprechte belijdenis, hoeveel onzuiverheid er nog bij mag zijn. Want welk kind van God kan zeggen dat hij zonder onzuiverheid is in al zijn schuldbelijden! Daarom moet ook dat telkens uitgezuiverd worden. Dat moet rechter gemaakt worden.

Nee, de Heere komt ook over. Zo zeggen we dat weleens hè. De Heere komt in een zeker opzicht en op een bepaalde wijze ook bij de zwijntrog over. Dat hebben we vorige week zondagmiddag gehoord. Hij krijgt goede gedachten van zijn vader. Weet u waar hij oog voor kreeg? Hij kreeg oog voor de liefde van zijn vader. Daar kreeg hij oog voor. En dat oog krijgen voor de liefde van zijn vader, beweegt hem, ondanks zijn schuld, en dat zijn vader hem eigenlijk voor altijd buiten de deur zou moeten zetten, omdat hij zich werkelijk een zoon onwaardig heeft gedragen. Maar die liefde beweegt hem nochtans om terug te keren. Zo staat het in de Bijbel.

We hebben gelezen Jeremia 31. Hebt u vers 9 goed gelezen? Hoe brengt God zondaren tot Christus? Hij brengt ze met geweent over hun zonden en schuld. Maar Hij brengt ze ook met smeking. Of zoals de kanttekenaar daar aantekent: met biddingen om genade. Met hunkering naar genade. Met een verlangen en een zuchten om genade. Waarom? Omdat hij niet wil sterven? Omdat hij zijn schuld niet zou hebben geëigend? Omdat hij zijn vader niet meer kan missen. Dat is de zaak. Nou, komt uw bidden, komt uw zuchten... Is dat er? Weet u wat het is om bij de zwijntrog gebracht te worden? Is het in uw bidden en smeken, uw vragen om vergeving daar nu ook om te doen? Niet om alleen maar de schuld kwijt te zijn. Niet maar om in de hemel te komen. Maar omdat u niet meer zonder God, Die Zich in Christus in Zijn genade heeft geopenbaard, dat u niet meer zonder Hem kunt. Dat het in al uw smeken om Hem te doen is. Want dat is het werk van God de Heilige Geest. En zo maakt Hij hen gaande, smekende, zuchtende, kermende, klagende, worstelende, met het oog vol schaamte gericht op het Vaderhuis.

Hoe is die jongen thuis gekomen? Met opgeheven hoofd? Welnee! Hij is thuis gekomen met een gebogen hoofd. Hij is thuis gekomen, waar hij in alle opzichten getekend was en gekend wordt aan zijn diepe schaamte, opkomend uit zijn oprecht berouw over die tergingen tot zijn vader, over dat ontfermen van zijn vader, over dat verachten van zijn vader. En verstaat u die gang? Want hoe zou de zondaar, die zich diep bewust is van zijn overtreden tegen die oneindige Majesteit en algenoegzame God. Hoe zou hij zich ooit tot die God begeven als er niet stralen van genade, niet stralen van ontferming, niet stralen van de goedheid van God in zijn hart zouden vallen. Ik hoop straks nog wel een gedicht van Groenewegen voor te lezen. Dan hoort u precies wat de waarheid is, die de Heilige Geest werkt uit Christus in het hart van een zondaar, geheel in overeenstemming met onze gelijkenis, geheel in overstemming met het geheel van de Schriften.

Weet u hoe die jongen ook naar huis gaat? Hij gaat gelovig naar huis. Want het is onmogelijk God te behagen zonder geloof. En die tot God komt moet geloven dat Hij is, en dat een Helper is dergenen die Hem zoeken. Dan moet u de kanttekening eens lezen. Degenen die tot God komen... Nu, hier komt een zondaar tot God, in Christus. En hij komt door het geloof. Want anders zou zijn vader hem hebben afgewezen. Anders zou hij zijn vader niet hebben kunnen behagen. Anders zou hij zijn vader niet in zijn ontferming, niet in zijn liefde, niet in zijn goedheid hebben geëerd. Als je het nu aan de zondaar vraagt: "Geloof je dat nu?" Dan zegt hij dat hij het gelooft, ook al kan hij het niet toepassen voor zichzelf. Ook al vindt hij er geen leven in voor zichzelf. Want weet u wat het leven voor hem is? Als hij straks thuis komt en zijn vader valt hem om de hals. Daar ligt het leven voor hem. In de kennelijke toegenegenheid. In de kennelijke dadelijke overbuiging van God in zijn leven. Als die vader op hem toe loopt en hem om de hals valt. Goed lezen hoor. Het is niet de verloren zoon die zijn vader om de hals hangt. Maar het is hier de vader voor wie zijn zoon dood was geworden, die zijn zoon om de hals valt en hem kust. Het is niet de verloren zoon die zijn vader op de voeten kust. Maar het is de vader die zijn zoon kust. Die hem zijn liefde bewijst. Daar ligt het leven. Daar ligt de rust. Daar buiten is geen leven, maar wordt ook in alle geloof beleden: "Heere, ik heb geen leven buiten de bewijzen van Uw

liefde. Ik heb geen leven buiten het ontvangen, het werkelijk ontvangen van Uw genade". De kanttekenaar zegt daar in Hebreeën 11 vers 6: "Die moet geloven dat Hij is, zoals Hij is". Niet alleen uit de wet, want dan kom je nooit verder dan Judas. Dan kom je nooit verder dan Judas, die in wanhoop de hand aan zichzelf slaat, of als Kain die in zijn wanhoop toch maar voor de wereld kiest en in zijn onverschilligheid voort gaat. Of je komt niet verder dan Biléam. Vanmiddag zal ik er nog wel wat over zeggen. Of je komt niet verder dan Achan.

Nee, ook zoals God in Zijn Evangelie Zich openbaart. Die vader heeft zich geopenbaard bij de zwijntrog, in het hart van die verloren zondaar. Daar heeft Christus in Zijn genade in zijn hart als van verre laten schijnen. Want hoe komt die jongen nu aan dat geloof, waardoor hij toch terug gaat? Als een verlorene en als een schuldenaar. Hoe komt hij aan dat geloof? Wie kan het verklaren onder ons? Hoe kom je bij de zwijntrog als een verlorene onder de aanklagende wet van God, dat je met heel je hart bij moet vallen en waarin God geëerd wordt, in Zijn rechtvaardigheid. Hoe komt hij daar nu aan geloof? Nou, dan zou ik iedereen weleens willen vragen: Hebt u weleens van het aanbod van genade gehoord? Het Evangelie is niets anders dan een zuivere aanbieding, een volkomen en vrije aanbieding van genade aan zondaren, aan de grootsten van hen. Het Evangelie is niets anders dan de verkondiging dat God om Christus' wil de vuilste, de hardste, de meest weerstrevende, die afhoerende kinderen die het met vele boeleerders hebben gehouden, ontvangen wil in de weg van bekering en berouw. Dat God Zijn genade niet onthoudt aan degenen die zichzelf veroordelend voor Zijn aangezicht verschijnen, zoals de knechten van Sanherib bij de koning van Israël met de koorden van veroordeling om hun hals. Maar in de diepe overtuiging, ik zeg vanmorgen: in de geloofs-overtuiging, dat de koningen van Israël goedertieren koningen zijn. Heeft het aanbod van genade uw hart weleens geraakt? Is het weleens van verre gaan schijnen in uw leven? Hoe Christus in het Evangelie ons wordt voorgesteld als Eén Die met innerlijke ontferming bewogen is, over een zondaar die al worstelende tot Hem weer keert. Want de Heere ziet de eerste ritelingen hoor. De Heere ziet het allereerste van dat werk. Hij ziet ze tobben. Hij ziet ze worstelen. Hij ziet ze zichzelf schamen. Hij ziet ze vol berouw worden. Hij ziet hoe zij kermen en Hij heeft een oor voor hen. En het behaagt Hem als Hij die zondaar al als van verre ziet naderen.

Die jongen ziet zijn vader niet. Nee, zo nabij is hij nog niet gekomen dat hij, mag ik het zo eens zeggen, in de ruimte is gesteld. Zo nabij is hij nog niet gekomen. Zo diep en ruim heeft God Zich nog niet aan zijn ziel uitgelaten. Maar die vader ziet zijn zoon van verre beschaamd, in berouw, naderen. En het behaagt God. Hij vindt een behagen in zulke gebrokenen van geest, door schuldbesef getroffen en verslagen. Dat begrijpen ze niet. Daar kunnen ze niet bij. Maar zo ligt het wel degelijk aan de zijde Gods.

Heeft het aanbod van genade uw hart al eens getroffen? Weet u wat er dan gebeurt? Dan lees ik het maar zoals Groenenwegen het heeft verwoord:

*Zondaars, wilt gij vrede hebben
voor uw rusteloos gemoed?
Ai, zoekt het niet in spinnenwebben,
maar in Jezus' Goddelijk bloed.
In Zijn zoendood, in Zijn lijden,
dan zult ge u in Hem verblijden
Die steeds is de Vriend in nood,
en Wiens goedheid en Wiens goedheid
altijd is oneindig groot.*

*Alle zondaars mogen komen,
hoe strafschuldig, hoe onrein.
Zondaars hebben niet te schromen,
Jezus zal hun Helper zijn.
Zondaars hebben niet te duchten
als zij maar tot Jezus vluchten,
want Hij is de vriend in nood.
En zijn goedheid en Zijn goedheid
blijft voor ons oneindig groot.*

Daar heeft die jongen wat van gezien en geproefd bij de zwijntrog. Daar laat God alle overtuigde zondaars, die Hij tot zaligheid bearbeit, aan de zwijntrog iets van zien. Al is het dan nog maar de gloed van de Zonne der gerechtigheid, Die net boven de kimme van zijn verloren ziel, die in duisternis gehuld was. Daar werpt die Zon der gerechtigheid... Want voor de zon opkomt, jonge mensen, kinderen, gaat het schemeren. 's Avonds heb je schemer bij het ondergaan van de zon. Maar 's morgens heb je dat ook. Is het dan licht of is het dan donker? Zie je de zon dan al schijnen? Nee, je ziet de zon nog niet schijnen, want de zon is niet boven de horizon. Maar haar eerste licht komt al boven de horizon uit. Daarom, ja in de schemer is donkerheid, zoals er bij een overtuigde zondaar de donkerheid is van de vrees, dat hij voor eeuwig moet omkomen. Die jongen is als een bestredene naar huis gegaan. Zijn je zonden niet te groot? De duivel heeft het hem ingeworpen. "Je hebt het te lang vol gehouden. Je hebt je er in vast gebeten. Je kunt wel denken dat God goed is voor zondaren, maar denk je nu echt dat Hij goed is voor een zondaar zoals jij bent? Je kunt wel geloven dat de Heere zondaren in genade aanneemt. Dan gaat het hier stormen hoor. Je kunt wel geloven dat God zondaren ontvangt. En jazeker, die en die ontvangt hij. Maar die hebben het er niet zo laag afgebracht als jou. Die hebben zich niet zo verhard als jij. Die zijn niet tot het einde door gegaan aan de zwijntrog, zodat ze liever hun hoofd tussen de varkenskoppen stopten dan dat ze aan God gedachten. Dat zie je toch ook wel aan hun leven! Die hebben het veel beter gedaan. Die zijn niet zo diep gezonken".

Kent u zulke bestrijdingen? Want de kinderen des Heeren kennen ze, in meerdere of mindere mate, met grotere of minder grote diepgang. Maar ze kennen ze. Daar worstelen ze onder. En weet u, ze zouden er in verloren gaan en mee omkomen als de Heere hen nochtans dat geloof niet blijft schenken, dat Hij ondanks alles en tegen alle verdiensten in, Zich toch wil ontfermen over zo'n vuile. Dan liever als Esther naar Ahasveros. Ik lever mij liever aan de Heere uit op genade, dan dat ik de duivel de eer zou geven in zijn leugenen. Liever te sterven aan de voeten van de Zaligmaker, dan dat ik zou weg blijven. Want dat kan ik niet meer. Het kan niet meer. Want ze hebben iets gezien, ze hebben iets geproefd. Daar gaat trekkende kracht, bindende kracht uit van de ontferming en de genade van God. Het aanbod van genade is in hun hart gegaan. Ze zijn er door getroffen. Ze zijn er door ingewonnen. Want niet alleen de wet doet zijn werk, maar ook het Evangelie doet zijn werk in hun hart. En dan mogen ze iets ontdekken van de vrijheid van de genade, wat voor velen een struikelblok is, wat voor velen een ergernis is, zoals bij de farizeeën. Het ergerde hen mateloos dat Christus zondaren ontving. Dat Hij degenen, die zij hadden afgeschreven, die niet naar de wet hadden geleefd, die niet die reinheid hadden opgebracht, die niet die ernst in hun leven hadden gehad, als zij. Dat de Heere dezulken ontvangt en dat zij steeds maar uit de mond van de Heere Jezus moesten horen, dat zij, ernstige, hard werkende, nauw gezette farizeeërs er met al hun werken buiten stonden. En als ze zich niet bekeerden, om de zaligheid in Christus te zoeken, er ook eeuwig buiten zouden blijven staan.

Maar voor die zondaren, die zichzelf schuldig wisten, maar zichzelf niet konden wassen... Want onthoudt het goed, daar bij die zwijntrog heeft hij het goed ingeleefd, dat God de zondaar die zijn schuld belijdt, zoals we het lezen in 1 Johannes 1, ik meen vers 9: "Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve". Daar heeft hij iets van geproefd. Maar daarmee kon hij het zichzelf niet vergeven, en daarmee was hij zichzelf ook niet gewassen, gemeente.

Maar die weg terug... Dat is voor de ene zondaar een langere weg dan voor de andere zondaar. Daar maakt de een dit mee en de ander dat mee. Maar als hij terug keert naar huis, dan is het zijn vader die hem ziet. Daar klinkt al iets van de blijdschap in de hemel, die daar is, over één zondaar die zich bekeert.

Is er in Doornspijk ook blijdschap over een zondaar die zich bekeert? Dan is er ook gebed geweest om de bekering van zondaren. Wel, er heeft er Eén in de hemel gebeden. Want wij moeten niet bij het beeld blijven staan in de gelijkenis. Wij mogen de lijnen door trekken vanuit de Schriften. Waarom komt die jongen daar aan die zwijntrog nu tot bekering? Waarom wordt hij bewogen om terug te keren tot God? Komt dat omdat er iets in hem ligt? Het komt omdat er Eén in de hemel is Die voor hem bidt. Het komt omdat er Eén in de hemel is Die bidt voor een nieuw hart, om het te schenken aan die verlorene daar. Het komt omdat er Eén in de hemel is Die voor hem bidt: "Och, Heere, stuit hem toch, dat briesende paard; stuit hem toch in zijn gehol, zet hem toch stil, maak hem toch arm. Laat hem vergaan van honger, want dan kan Ik en dan zal Ik Mij aan hem weg schenken. Dat is toch Uw welbehagen, Heere, dat hij zal worden stil gezet, dat hij niet meer zal kunnen en dat Ik Mij aan hem zal openbaren, en Mij aan zijn ziel in Mijn schoonheid, in Mijn beminnelijkheid, in de uitnemendheid van Mijn genade, als gezonden Zaligmaker aan zijn ziel zal ontsluiten".

Ik vraag u, mag u daar nu iets van kennen? Is dat gebeurd? Want wij kunnen zeggen, hier in vers 20b: "Daar gebeurt het". Ja, dat kunnen wij makkelijk zeggen. En daar gebeurt wat groots, gemeente. Maar er is al veel eerder heel wat gebeurd. Het gebeurt niet alleen in vers 20b. Maar het gebeurt de hele weg door. Weet u waar al iets gebeurd is? Er is al iets midden in de wereld gebeurd. Midden in zijn zonden en schuld. Midden in al zijn woelen en werken tegen God. Daar is wat gebeurd. Want daar heeft God hem stil gezet en arm gemaakt. Het is een daad van God om gestuit te worden in je onbesuisde gang naar de hel. In je dwaze liefhebben van de zonde en de wereld. In het uitleven van de vleselijke begeerten van je hart. De Heere heeft hem gebonden. Maar dan trekt Hij hem ook. Zo komt hij. Zo ziet de vader hem van verre naderen. Zo heeft de vader hem al aan de zwijntrog gezien. Want weer, wij blijven niet bij het beeld van de gelijkenis. Maar wij moeten luisteren naar hoe de Schriften ons het werk der genade verklaren. Dan hebben we in Jeremia 31 gelezen, toen dat volk nog in Babel zat, gebonden door hun eigen schuld en ongehoorzaamheid, hoe de Heere hen zegt: "Ik zal maken dat zij zullen komen met gewezen en met smeking". Dan moet u dat vers maar eens door lezen. "Want Ik ben Israël een Vader". Dat is Hij nu al die tijd gebleven. Hoewel die zoon zijn vader verwierp, heeft die vader zijn zoon niet en nooit verworpen. En als straks die zoon zijn belijdenis gaat doen, weet u wat hij hier in vers 20 bevestigt? Hij bevestigt aan die verloren zoon, dat hij, ondanks alles, en wat verbreekt het hart meer dan dat? Ondanks alles zijn vader is gebleven. Daar in vers 20b maakt die vader zich aan die verloren, schamende, berouwvolle, boetvaardige ziel van zijn zoon bekend, dat hij inderdaad dezelfde is gebleven, dat hij inderdaad diegene is van wie hij die goede gedachten bij de zwijntrog kreeg. Hier gaat het licht voor hem ten volle door breken. Nu niet van verre, maar nu gaat die zon boven de kimme staan. Nu gaat die zon heerlijk schijnen in zijn leven, zodat hij het niet meer van verre hoort en ziet, tot hoop in zijn wanhopende ziel. Maar nu mag hij het ook genieten. Nu mag hij het ook proeven.

Gemeente, let er dan ook op, dat hij niet eerst zijn schuld belijdt. Ja, dat heeft hij al wel gedaan. We moeten niet zeggen dat hij pas daarna zijn schuld belijdt. Nee, hij heeft zijn schuld al bij de zwijntrog beleden. Maar als de vader, als God in Christus Zich in je

leven ontfermende, omarmend, kussend met de kussen van Zijn Woord, door de kracht van Zijn Geest, aan je ziel gaat uitlaten. In die ogenblikken is er geen schuld belijden hoor. Dacht u dat er plaats is voor de werkzaamheid van een zondaar, als God werkzaam is om hem te openbaren Wie Hij is! Dan kan hij het alleen maar ondergaan. Dan hoeft hij het alleen maar te ondervinden. Dan verdrinkt hij er in. Dan gaat hij er in onder. En dat verbreekt het hart zoveel te meer. Dat geeft hem ook de vrijheid. Dat geeft hem ook de ruimte. Dat schenkt hem ook de vrijmoedigheid om zich met zijn schuld en vuilheid, zo melaats als hij is, zo verwerpelijk als hij is, zo toornwaardig, helwaardig als hij is, zich uit te leveren aan zijn vader.

Hebt u zo weleens mogen horen, mogen lezen, mogen ondervinden van de ontfermingen van de Heere Jezus Christus? Dat staat wat keren in de Bijbel. En weet u wat daarom de rode lijn in de Schrift is? Daar moet u maar eens op letten. Barmhartig en genadig is de Heere, lankmoedig en groot van goedertierenheid, Die berouw heeft van het kwaad ten opzichte van die zondaar die Hij tot Zich trekt.

Hebt u weleens die ruimte in God gezien? Of hebt u nog nooit ruimte in God gezien? Dat kan maar één ding betekenen. U hebt nog nooit de dichte deur van de wet ontmoet. En als je de dichte deur van de wet niet ontmoet, dan kun je nooit de open deur van het Evangelie ontwaren. En als wij nog nooit voor de dichte deur van de wet hebben gestaan bij de zwijntrog, dan zal er ook nooit een zoeken komen om door de geopende deur van het Evangelie binnen te gaan. Haast u nog en maak toch ernst met uw zaligheid in het heden der genade. U leeft nog. Het kan nog voor u en voor uw kinderen, voor uw kleinkinderen. Er is nog een weg ontsloten. Of niet dan? Geef dan God de eer, om als een arme, verloren zondaar u uit te leveren aan Hem. Geef dan God de eer van Zijn onverdiende, tegen al uw zonden en overtredingen roemende genade. En houd niet halsstarrig vol in een gang van het liefhebben van de wereld, of in een rechtzinnigheid die voor God niet kan bestaan, in een godsdienst die God niet goedkeurt. Maar bekeert u, bekeert u en neemt de wijze raad des Heeren ter harte. Bekeert u, o Israël, tot de Heere uw God toe, want gij zijt gevallen om uw ongerechtigheid. Neem deze woorden met u. De Heere legt ze bij wijze van spreken al in de mond. Neem deze woorden met u en bekeer u tot de Heere. Zeg tot Hem: "Neem weg alle ongerechtigheid en geef het goede. Zo zullen wij betalen de varren onzer lippen. Assur zal ons niet behouden. Wij zullen niet rijden op paarden en tot het werk onzer handen zeggen: gij zijt onze God. Immers zal een wees bij U ontfermd worden".

En dan loopt de vader op de zoon toe. Weet u, dan is het in die ogenblikken ook veel groter, veel heerlijker, veel dieper, veel onbegrijpelijker, veel grondelozener dan je vóór die tijd ooit hebt beseft. Als dan de vader zich ontfermt en toe loopt, zijn liefde bewijst, zo rijk, zo ruim, dat alle vrees in die ogenblikken wordt overwonnen, dat in die strijd alle strijd voor een ogenblik weg valt, en dat de Heere zo door het vlakke veld komt, dat Hij zo de bergen van bestrijdingen en de wateren van tegenstanden, de bergen vlak maakt en de zeeën van tegenstand en bezwaren droog maakt; dat Hij zo Zijn intrede doet, zo Zich liefelijk aan je ziel niet slechts openbaart, maar in Zijn openbaring je kennelijk omhelst en aanraakt, aanneemt. Dat dat een plek is waar je jezelf mag verliezen in het beminnen van God; waar je jezelf mag verliezen in het genieten van Zijn ongehouden grens.

Nu kun je over deze dingen praten en helemaal gelijk hebben. Maar weet u waar het op aan komt? Niet dat ik weet dat het zo is. Maar dat het zo is gebeurd in mijn leven, zoals het in het Woord staat geschreven. Zodat ik niet als een blinde over kleuren spreek, maar dat ik mag spreken over de kleuren van Gods genade en deugden, doordat Hij mij ziende heeft gemaakt door een waar zielzaligend geloof.

Gemeente, mensen die denken kunnen te zien zonder geloof, zien alleen wat ze willen zien, maar niet wat God hen toont. Smeek dan om dat geloof. Dan zou ik tenslotte nog dat gedicht willen voorlezen. Groenewegen kan het veel beter zeggen dan ik.

Dan staat er boven dat gedicht:

Een ziel door Jezus gered en nog bewaard.

O Jezus, vol genade,
vol leven licht en geest,
Hoe machtig zijn Uw daden,
Aan zondaars allermeest
Dat wonder van Uw liefde
Uw liefde, Uw liefde
Die mijne ziel doorgriefde
Dat maakt mij onbevreesd
Ik was vermoord in zonden
En door de zonde dood
Vol striemen, vol wonden,
Mijn ziel was naakt en bloot
Ik was geheel verloren,
Verloren, verloren,
En nochtans uitverkoren
Uit eeuwige liefde groot.
Ik leefde in ijdelheden
Vervreemd van 't hoogste goed
'k Was zonder God tevreden
De wereld was mij zoet
'k Stond op de rand der helle
Der helle, der helle
Mijn ziel kan nog ontstellen
Als ik de plaats ontmoet
Waar God mij greep in 't harte
En wekte uit de dood
Mijn ziel met bitt're smarten
Mijn angsten werden groot
God deed mij zien mijn schulden
Mijn schulden, mijn schulden
Die mij met schrik vervulden
En prangden mij in nood
Ik zag Gods lankmoedigheden
Die mij zo lang verschoond'
't Was God barmhartigheden
Die mij niet had beloond
Met eeuwige straf der zonden
Der zonden, der zonden
Ik ben van God gevonden
Met eeuwig heil gekroond
Wat was ik buiten hope
Toen ik God rechtvaardig zag

'k Zag nergens heen te lopen
Het was wenen en geklag
't Was rondom vol ellende
Ellende, ellende
Ik wist nergens mij te wenden
O zalige, blijde dag
Toen Jezus zich ontdekte
In Zijn genoegzaamheid
En mij ten Schuilplaats trekte
Voor Gods rechtvaardigheid
Toen Jezus Zich verklaarde
Verklaarde, verklaarde
Toen Hij Zich openbaarde
In Zijn gewilligheid
Hij stond met open armen
Mij zo te wachten in
Hij wilde Zich ontfermen
Uit zuiv're reine min'
Ik zal Hem in Zijn schoonheid
Zijn schoonheid, Zijn schoonheid
Die Hij zo klaar tentoon spreidt
Dat nam mijn harte in
Ja, Jezus heeft genomen
Mijn ganse hart en ziel
Ik ben tot Hem gekomen
En in Zijn armen viel
'k Was met die weg tevreden
Tevreden, tevreden
't Was alles lieflijkheden
En Jezus werd mijn deel
't Genâverbond maakt' ik
Met een eeuwig God
Waar ik zo lang naar haakte
O, wat zalig lot
Is mij ten beurt gevallen
Gevallen, gevallen
Dat is rijkdom boven allen
Nu ik met kronen spot
Weg, werelds ijdelheden
Weg, snode zondelust
God is vol lieflijkheden
Waar mijn ziel in rust
Nu roept mijn ziel:
Weg wereld

Weg wereld, weg wereld
Hoe rijkelijk bepareld
Gods Zoon heeft mij gekust
Dit zal eeuwig duren
Het is voor een eeuwigheid
Gods almacht zet de muren
Tot mijne veiligheid
En God Die is getrouwe
Getrouwe, getrouwe
En 't zal ook mij niet rouwen
Kom haastiglijk, eeuwigheid!

AMEN.

*Dankgebed.
Slotzang Psalm 103 : 2 en 7.
Zegenbede.*

4e Predikatie over de verloren zoon
Doornspijk – 7 augustus 2011

Votum en groet.
Geloofsbelijdenis.
Schriftlezing Psalm 51

- 1 Een psalm van David, voor den opperzangmeester;
- 2 Toen de profeet Nathan tot hem was gekomen, nadat hij tot Bathséba was ingegaan.
- 3 Zijt mij genadig, o God, naar Uw goedertierenheid; delg mijn overtreding uit, naar de grootheid Uwer barmhartigheden.
- 4 Was mij wel van mijn ongerechtigheid, en reinig mij van mijn zonde.
- 5 Want ik ken mijn overtredingen, en mijn zonde is steeds voor mij.
- 6 Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, en gedaan wat kwaad is in Uw ogen; opdat Gij rechtvaardig zijt in Uw spreken en rein zijt in Uw richten.
- 7 Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen.
- 8 Zie, Gij hebt lust tot waarheid in het binnenste, en in het verborgene maakt Gij mij wijsheid bekend.
- 9 Ontzondig mij met hysop, en ik zal rein zijn; was mij, en ik zal witter zijn dan sneeuw.
- 10 Doe mij vreugde en blijdschap horen; dat de beenderen zich verheugen, die Gij verbrijzeld hebt.
- 11 Verberg Uw aangezicht van mijn zonden, en delg uit al mijn ongerechtigheden.
- 12 Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in het binnenste van mij een vasten geest.
- 13 Verwerp mij niet van Uw aangezicht, en neem Uw Heiligen Geest niet van mij.
- 14 Geef mij weder de vreugde Uws heils; en de vrijmoedige geest ondersteune mij.
- 15 Zo zal ik den overtreders Uw wegen leren; en de zondaars zullen zich tot U bekeren.
- 16 Verlos mij van bloedschulden, o God, Gij God mijns heils, zo zal mijn tong Uw gerechtigheid vrolijk roemen.
- 17 Heere, open mijn lippen, zo zal mijn mond Uw lof verkondigen.
- 18 Want Gij hebt geen lust tot offerande, anders zou ik ze geven; in brandoffers hebt Gij geen behagen.
- 19 De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God, niet verachten.
- 20 Doe wel bij Sion naar Uw welbehagen, bouw de muren van Jeruzalem op.
- 21 Dan zult Gij lust hebben aan de offeranden der gerechtigheid, aan brandoffer en een offer dat gans verteerd wordt; dan zullen zij varren offeren op Uw altaar.

De tekst voor de prediking is Lukas 15, en daarvan vanmiddag het 21^e vers.

En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden.

Wij schrijven onder deze tekst:

GEHEEL DOOR DE KNIEËN

- 1e. Een bijzondere aanspraak.
- 2e. Een ronde schuldbelijdenis.

Gebed.
Zingen Psalm ?

De grote godgeleerde uit Engeland, die onder ons hoop ik niet onbekende John Owen, schrijft ergens in één van zijn werken: "Wat is nu geloven?" Is dat een vraag voor u en voor jou, voor ons, voor mij? Heere, wat is nu geloven? Want daar kun je zo je voorstellingen bij hebben. Daar kun je zo je inhoudelijke invullingen aan geven. Wat is het nu? John Owen zegt heel eenvoudig... De belijdeniscatechisanten van de afgelopen jaren kunnen dat weten, want het staat ook in het belijdenisboek, de belijdenis, dat wij gebruiken. Daar schrijft hij in: "Geloven is als een verloren zondaar vluchten dat de barmhartigheid Gods in Christus". Als een verloren zondaar. Daar hebt u de gang van onze verloren zoon. Want die ging als een verlorene tot zijn vader, als een gans schuldige, als een die geen genade had verdiend.

Ja, gemeente, genade kun je ook niet verdienen. Dat maakt genade nu juist tot genade. En ik weet... Soms kun je uit vrees voor oppervlakkigheid heel scherp willen zijn, uit vrees voor misbruik. Want dat gebeurt allerwegen. Dan wordt er over de ruimte van de genade gesproken, terwijl de ruimte van de genade niet wordt verstaan. Maar hoe dat ook zij, we moeten ons ook maar niet laten verleiden om door het misbruik van het een en ander de zaken maar te laten rusten, of ze al te karig en ingesnoerd te brengen. Want er is geen leerstuk in de Schrift, geen leerstuk uit de genadeleer, die niet misbruikt wordt. Als het misbruik ons zou moeten leiden van wat we wel en niet zeggen, dan valt er in de kerk niets meer te zeggen. En de Heere zorgt er wel voor dat het op de rechte plaats komt, naar Zijn welbehagen.

En je kunt nog zo scherp preken als je wilt, de huichelaar ontdek je toch niet door de scherpte. Bent u dat nu met mij eens? Je kunt het nog zo scherpknijdend brengen, naar de wet van God, maar een huichelaar die het bezit, neem je het nooit af. Dat is net als rond het Avondmaal. Je kunt de zaken nog zo hoog weg zetten, het ongedierte komt toch wel. Want het nabijkomende werk heeft altijd een nek als een giraf, ze kunnen overal bij. Maar je zou Gods ware kinderen van hun troost beroven. Want de Heere heeft oog voor het zwakke, en voor het kleine, voor het worstelende, voor hetgeen met zichzelf maar nooit klaar komt. De Heere zoekt het op. Dat staat toch in het Woord. De rokende vlaswiek zal Hij geenszins uitblussen. En als het alleen nog maar rookt, ach, dan kunnen velen zeggen: "Wat stelt dat nu voor?" Maar de Heere gaat er teer en zorgzaam, voorzichtig, als met Zijn Eigen werk, mee om. Daarom wil ik maar zeggen vanmiddag: die genade Gods kun je nu nooit verdienen. En wat de verloren zoon heeft geleerd en wat al Gods kinderen leren is, dat ze het niet kunnen verdienen, dat ze het niet hoeven verdienen, dat het door een Ander is verdiend. Dat de straf die hen de vrede aanbrengt, op een Ander is gelegd. Hoe zou je zalig worden, hoe zou je vrede met God hebben, hoe zou je als een verlorene ontferming kunnen kennen, als er niet kennis van de Borg is, geen kennis van de Borg wordt geschonken, Die de weg van het leed, de weg onder de toorn van God over de zonde der wereld, de zonde van al Zijn kinderen, de zonde van al de zondaren die als een verlorene nog maar één weg open houden door genade, hen ontdekt uit genade, en dat alles tot eer van de genade, in die Borg, Jezus Christus. Daar heeft de verloren zoon, zonder dat wij alle dingen nu moeten inpassen in zo'n gelijkenis. Laten wij daar nu voor waken. Want die gelijkenis verkondigt niet uw en mijn schema's. Maar de gelijkenis van Gods Woord verkondigt hierin ons in heel eenvoudige bewoordingen de genade Gods, rijkelijk uitgestort over een berouwvolle zondaar. En dat berouwvolle, gemeente, dat maakt hem niet geschikt in zichzelf. Het is soms ook niet zo eenvoudig om de zaken eerlijk te onderscheiden. Maar we moeten ze wel onderscheiden. Ook om het sno-de van het kostelijke te scheiden, voor zover dat de taak ook van een prediker is, en van de ambtsdragers. Maar ik zeg er wel dit bij: de vijf wijze maagden onderscheidden de vijf dwaze maagden niet. Dus daar zit een grens aan. Want de vijf wijze maagden hebben het nooit weersproken van de vijf dwaze maagden. En daarom, de dag van het oordeel, de dag van de wederkomst van de Heere Jezus Christus zal in dat opzicht heel wat gaan openbaar maken.

Maar die zoon is naar zijn vader gegaan. En als hij bij zijn vader komt, dan overvalt hem de liefde van zijn vader. Onbegrijpelijk! Dan overweldigt hem de liefde van zijn vader. Weet u waar dat nu voor nodig is? Tot zuivering van zijn schuldbelijdenis. Hij was door zijn knieën gegaan, bij de zwijmentrog, jazeker. Daar was hij beslissend door de knieën gegaan. Vanaf dat ogenblik is er een gans andere gang in zijn leven gekomen. Niet meer bij God vandaan, maar naar God toe. Maar hij is daar toch niet zo door de knieën gegaan, als toen zijn vader hem in zijn onbegrijpelijke, niet na te rekenen grondeloze barmhartigheid en liefde omhelsde. Daar moeten we maar bij stilstaan als wij luisteren gaan naar het eerste woordje van de belijdenis, de schuldbelijdenis, die ronde schuldbelijdenis van die gebrokene van hart, die heeft mogen zien dat de lippen van die Zaligmaker druppen van mirre. Die heeft gehoord hoe op de lippen van Christus genade is uitgestort. Hoe hij daar, die God Die hij zo hogelijk heeft misdaan, Die hij zo onuitsprekelijk schandelijk heeft verworpen. Tegen Wie hij is opgestaan als Adam. "Ik wil als God zijn. Ik wil los van de banden van het verbond zijn. Ik wil leven in mijn eigen huis naar mijn eigen regels. Ik maak mijzelf gelukkig". Hij die de vadersnaam toch in alle opzichten verknoeid en verzonddigd had. Vindt u niet? Ik vind van wel. En als wij enige eerlijkmakende genade hebben gekregen, dan gaan we het voor onszelf ook zien. Die Vadersnaam Gods, hoe kun je die ooit nog op je lippen nemen, nadat je zo tegen Hem gezondigd hebt! Dat je Hem nog een vriendelijk Ontfermer zou kunnen noemen, hoe is dat mogelijk voor een die zo tegen Hem overtreden heeft! Dat je nog zulk een God, zo heilig, zo rechtvaardig, zo lankmoedig, zo goedertieren, zo onophoudelijk je leven onderhoudend, zo onophoudelijk Zijn weldaden schenkend voor het natuurlijke leven en Zijn weldaden verkondigend voor het eeuwige leven. Hoe zou je nog Zijn goede Naam op je lippen kunnen nemen?

Dan vraag ik u vanmiddag: Ligt dat nu aan die goede God of ligt dat nu aan die zondaar? Ik zal u een voorbeeld noemen. Een man die zijn vrouw bedriegt, als hij thuis komt, zou hij nog "liefste" tegen haar kunnen zeggen, denkt u? Dat zou toch een grove leugen in zijn mond zijn. Of niet? Zijn vrouw weet nergens van, maar hij heeft haar bedrogen. En zijn beschuldigende geweten..., althans, als hij nog enige teerheid, enig leven, nog enig geweten heeft. Want we kunnen ook zo verhard in de zonden zijn, dat we nog "liefste" zeggen tegen degene die we achter de rug om op het schandelijkst hebben bedrogen. Maar als er nog enig geweten is, nog enig gevoel, dan zal hij zijn vrouw, hoewel zij nog steeds de liefste is. Want zij is niet veranderd hoor. Of wel? Is zij veranderd? Zij is niet veranderd. Zij is nog altijd dezelfde. Zij is nog altijd die zorgzame vrouw, die liefhebbende vrouw, die vrouw die haar plaats in het huwelijk, ten opzichte van haar man, wel kent uit de vreze Gods. Ze is nog steeds dezelfde vrouw. Maar hij kan geen "liefste" meer zeggen. Dat ligt niet aan zijn vrouw. Dat ligt aan hemzelf. Dat hij dat niet meer over zijn lippen krijgt, dat is vanwege zijn beschuldigende geweten.

Wij kunnen soms weleens zeggen: ja maar, dat kun je toch zomaar niet tegen de Heere zeggen! Dat is waar, je kunt het niet zomaar zeggen. Maar zoek nu wel eens naar de oorzaak waarom je het niet kunt zeggen. Je kunt wel zeggen: Ja maar, het Vaderschap en God Vader noemen, dat is groot en dat is hoog. Zeker! Vooral als je enig besef hebt van je diepe val. Maar dat je het niet meer kunt zeggen, dat ligt toch zeker niet aan God?! Hoe de Heere een zondaar dat leert, daar hebben we het al eens eerder over gehad. Daar ga ik vanmiddag niet over uitweiden. Daar hebben we het weleens over gehad. Maar dát een zondaar dat niet meer zegt... Dan moet je dus ook oppassen in het geestelijke leven, om heel gewichtig te gaan doen.

Volk des Heeren, laat het ons dan tot schuld zijn, dat wij Hem, Wiens genade wij toch geproefd hebben, op Wie wij toch zicht hebben gekregen in de Zaligmaker, voor ons voor Wie Christus toch dierbaar is geworden. Het mag waar zijn dat u misschien niet kunt zeggen "mijn Vader, mijn Vader, mijn Vader". Dat u misschien niet die toegang en die ingang aan de troon der genade hebt. Dat u vrijmoedig Hem in Christus uw Vader mag noemen. Maar doe niet zo gewichtig dat dat aan God ligt. Doe niet alsof dat komt omdat God Zich niet aan uw ziel heeft uitgelaten, en dat u van Zijn liefde niet hebt geproefd. Maar laat

het u schuld zijn. Laat het u er aan ontdekken dat het vergelijkenderwijs! zo ligt, dat wij God onze Liefste niet meer kunnen noemen, zoals de Bruid van het Hooglied, omdat wij geen liefste meer zijn. Omdat wij niet als Zijn liefste leven. Omdat ons hart en leven er niet van getuigt dat Hij onze Liefste is. Omdat wij ook na ontvangen genade moeten belijden: "Heere, wat woelt en werkt het beginsel van de zonde nog zoveel in mijn hart, dat mij bij tijden en tijden alle vrijmoedigheid ontbreekt, en het is vanwege mijn schuld, mijn verdorvenheid, mijn dwaasheid, mijn dood, mijn ongehoorzaamheid". Maar het ligt niet aan die goede God, Die Zich in Christus, al is het maar van verre, over uw ziel geschenen heeft. Dat kan niet.

Dan moeten we goed zien waar deze zoon ligt. Waar ligt die jongen? Hij ligt in de armen van zijn vader. Want hoewel hij geen zoon is geweest, is zijn vader altijd vader gebleven. En dat hoewel wij niet het schepsel zijn geweest dat recht geschapen is om God te bedoelen (niemand van ons!), dat schepsel Gods is zoals God ons geschapen heeft. Laat het u toch tot schuld zijn. Laat het u toch tot schuld zijn. Maar de Schepper is nog steeds Dezelfde gebleven. En die Schepper, tegen Wie wij zo zijn opgestaan, Die wij zo versmaad hebben en nog versmaden. Want velen uit onze gemeente... Ik hoef ze niet te wijzen. Ik hoef ze ook niet met name te noemen. En ik maak ook niet uit wie dat zijn. Maar hoevelen uit onze gemeente versmaden Hem nog! Omdat hun hart en leven, als ze er eventjes eerlijk naar zouden luisteren, getuigen: "Geef mij de wereld, geef mij de zonde, geef mij gemak. Ik heb aan vorm genoeg". Maar weet toch dat God Dezelfde is. En Hij laat u niet alleen verkondigen, dat indien gij op die wegen der zonde voortgaat, dat u om zult komen. Een weg waar boven geschreven staat, voor ons allemaal, gemeente, boven uw heilloze weg van zonde, daar staat boven geschreven uit het Woord Gods, door uw godsdienstige opvoeding, daar staat op uw voorhoofd geschreven, jonge mensen: "Ik heb geen lust in je dood". Dat staat er geschreven. In de Naam van die drie-enige God, waarin je gedoopt bent, waarin u gedoopt bent, waarin wij allen gedoopt zijn, en in ieder geval onder welks verkondiging wij elke zondag aan zondag op mogen komen. Het staat er geschreven. Het zal wat zijn om daarmee verloren te moeten gaan. "Ik heb geen lust in uw dood, maar hierin, mijn jongen, mijn meisje, man, vrouw, oud of jong, wie u ook maar bent, zonder enige uitzondering: Ik heb er lust in dat je je bekeert, dat je naar Mij zult vragen, dat je van je boze wegen zult wederkeren, dat je je goddeloosheden, dat je die zult weg doen. Dat u zich voor Mij verootmoedigt en dat u Mij zoekt". Hoe? Hoe? Als een gans schuldige, die verlegen is om die genade, waardoor hij weer God mag bedoelen, waardoor God weer Zijn plaats in zijn en haar leven zal innemen, en opdat zij tot Gods eer zullen leven, want dat is de weg der verzoening.

Nu zegt deze zoon: "Vader".

Ik vraag u, als hij dat hier niet had gezegd, dan had hij vreselijk gevloekt. Als hier geen "vader" had gestaan, dan had hij zijn vader grotelijks, nog veel erger dan vóór die tijd, erger had het niet gekund. Als hij hier geen "vader" had gezegd, dan zou zijn vader hem uit de armen hebben weggesmeten. Als hij hier geen "vader" had beleden, dan had hij de ondervonden liefde en genade veracht. Begrijpt u dat nu? Vat u dat nu? Vat jij dat? Waarom staat hier "vader"? Dat is maar geen beleefdheidsaanspraak. Vele mensen bidden beleefd. Uiteraard dienen wij beleefd te zijn. Maar beleefd zijn of met je hart bidden, daar zit nog wel verschil tussen! Wij kunnen ons wel beleefd opstellen ten opzichte van de Heere naar de uiterlijke vormen. Maar de Heere vraagt niet zozeer om beleefdheid op zich. Hij vraagt om uw hart! Dat gaat veel verder dan een uiterlijke beleefdheid die vaak alleen maar getuigt van afstand. Zo is het toch! Beleefd zijn betekent dat je inderdaad de regels van de omgang verstaat, maar het kan ook heel goed een uiting zijn van afstand. Beleefd op afstand.

Het is geen beleefdheidsaanspraak. Het is de aanspraak van zijn hart. Want hij heeft daar in vers 20, in die ogenblikken, voor de deuren, nog buiten het huis, waar zijn vader hem is toe komen lopen. Dat is nu genade. Daarom kan hij ook pas hier zijn schuld gaan belijden. Want had hij het eerder gedaan, och mensen, dan hadden we nog kunnen zeggen: "Ja

kijk, omdat hij zo zijn schuld kon belijden, daarom...” Nee hoor. “Kijk, het is omdat hij uit eigener beweging gekomen is en zich zo diep voor God heeft neergebogen, daarom...” Nee! Onze tekst, Gods Woord, de Heere Jezus, de Zone Gods leert ons dat ten diepste de ware belijdenis van schuld alleen maar geboren kan worden uit de kennis van de genade. Want anders blijft het slavenwerk. Begrijpt u dat? Je verootmoedigen voor God in het stof, zonder het proeven van Zijn goedheid en ontferming, zonder enige kennis van de Borg in de gangen van Zijn lijden, in de staat van Zijn vernedering, zonder er iets van te verstaan dat het God behaagd heeft Hem te verbrijzelen, hoe zou je ooit door je knieën kunnen gaan om God te bedoelen. Hoeveel schuldbelijdenis wordt gevonden, alleen om de straf te ontgaan! Hoeveel schuldbelijdenis is er uit pure berekening! Het heeft geen zin te ontkennen. Laat ik het maar zeggen. Misschien, misschien red ik er nog iets mee.

Zo lag het dus niet bij de zoon. Maar nu hij geproefd heeft de liefde zijns vaders, de trouw zijns vaders, de onveranderlijke trouw van zijn vader. Dat geschiedt niet (zo las ik ergens heel mooi) uit onwetendheid. Kijk, een vader in het natuurlijke leven kan soms uit onwetendheid hartelijk tegen zijn zoon doen, die hem eigenlijk achter in zijn rug en dolk steekt.

Nou, deze verloren zoon heeft niets anders gedaan dan dolken in de rug van zijn vader. Nee, hij heeft alleen maar dolken in het hart van zijn vader gedreven. Zoals u en ik alleen maar dolken in het hart van God drijven met al onze zonden en overtredingen, met al onze gemakzucht. Wij drijven de Heere, bij wijze van spreken, alleen maar dolken in Zijn hart. En dat is nu de smart van die zoon geworden. Maar nu heeft die zoon geproefd: mijn vader weet het. Zalig is dat, om te mogen weten dat God weet hoe erg je het gemaakt hebt. Dat die begroeting in genade en ontferming dan ook uit alwetendheid geschiedt. Hij weet hoe vuil ik ben. Hij weet hoe melaats ik ben. Hij weet wat voor een tegenvallende, teleurstellend menskind ik ben. Hij weet alle dingen.

Petrus, hij was zichzelf tegen gevallen, maar Christus niet hoor. O ja, hij heeft Christus gesmart, en het lijden van die lieve Zaligmaker is er moeilijker door geworden, dat één van Zijn lieve kinderen Hem in het heetst van de strijd verliet en verloochende. Maar volg hem nu eens. Dan keert hij opnieuw terug. Want terugkeren tot God als een verloren zoon, is niet een zaak van één keer, maar het kan een zaak van gedurigheid zijn. Als wij David in Psalm 51 volgen, dan keert hij weer terug tot God als een verloren zoon. Tot Wie? Tot de God zijns heils (vers 16). Dan slikt hij dat niet in, want hij zou God grotelijks onteren als hij niet zou zeggen: “Gij God mijns heils”. Zoals deze zoon zijn vader op het allerergst zou hebben gekrenkt, als hij niet had gezegd: “Vader!” Want toen Petrus door de Heere Jezus, niet apart werd genomen. Nee, er zijn ogenblikken onder het volk van God dat de Heere één van Zijn kinderen terecht stelt, terecht zet, onder de kinderen van God.

Hier ook. Die oudste zoon, of hij er wel of niet bij is, dat maakt die verloren zoon niet meer uit. Als je werkelijk voor God in de schuld komt, dan loop je er niet mee te koop. Nee, beslist niet. Maar als het dan zo loopt, dat je ook voor de mensen openbaar moet komen, dan is dat je zorg niet. Dat wat vaak onze grootste zorg is in onze zonden: als de mensen het maar niet weten. Dat wordt je minste zorg. Dat is helemaal geen zorg ten diepste, als wij voor God in de schuld komen. Want wat de mensen er dan van zeggen en van vinden, dat doet er helemaal niet toe. Maar dat ik nu bij God in de schuld sta. Zo staat Petrus onder zijn medebroeders. Dat moet toch niet makkelijk zijn geweest. En aan de andere kant, als het volk van God is, dan is het makkelijk, want die zullen je niet veroordelen. Die zullen je niet wegwerpen. Die zullen niet met platvoeten over je heen gaan. Dat doet alleen de godsdienst. Die loopt er met platvoeten over heen.

Maar als Petrus daar dan tussen de discipelen staat en de Heere Jezus hem die harttreffende vraag stelt: “Petrus, hebt gij Mij lief?” Wat moet hij dan zeggen? “Nee, Heere”? Moet hij dat zeggen? Hij zou liegen. Maar moet hij dan zeggen: “Ja Heere, zeer hartelijk, dat weet U toch?” Dat kan hij ook niet zeggen. Waarom niet? Ach, daar is de aanklacht van die haan in zijn leven. Daar heeft God door een haan in zijn leven gesproken. Daar is Petrus, na ontvangen genade, helemaal onderuit gegaan. Hij is nog nooit zo onderuit gegaan als daar, gemeente. Een kind van God en nog nooit zo onderuit gegaan als daar.

Nog nooit zich zo tegen gevallen. Nog nooit zo aan zichzelf ontdekt. Dus dat is niet het begin van het geestelijke leven, de volkomen ontdekken. Want die is er niet aan het begin van het geestelijke leven. Die is er zelfs aan het eind van het geestelijke leven nog niet. Ik bedoel aan het eind van het leven van een kind Gods. Want daar bij dat kolenvuurtje mag hij eenvoudig, eerlijk zeggen, net als die verloren zoon. Dat klinkt nu in dat woordje "vader". Daar klinkt zijn liefde in. Liefde tot zijn gekrenkte vader, die zich ondanks alles als een vader zich over hem ontfermt. Dat de Heere Jezus tot drie keer toe vraagt: "Hebt gij Mij lief". Hij voelt het wel. "Heere, Gij weet het". Moet ik het bewijzen? Bewijs is tegen mij. Er is te veel bewijs tegen mij. Maar U weet wat er in mijn hart is gewerkt. U weet. Dan moet je niet zeggen: "Dat kun je dan toch niet zeggen?" Ja, hij moet het zeggen. Waarom? God ondervraagt hem. Christus ondervraagt hem. De liefde beweegt hem. De Geest peilt de diepte van zijn hart. En dan spreekt hij door de Geest: "Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet dat ik, vuile Petrus, vuile zondaar, (vul het eens in, kunt u het invullen?) U hartelijk lief heb".

Dan is het toch een bijzondere aanspraak: "Vader". Daarin ligt ook de erkenning van zijns vaders liefde. Hoe was hij gekomen? Hij was gekomen zoals David kwam. Want, gemeente, Psalm 51, zeker, dat is de boetepsalm van een kind van God, die wist van vergeving, die wist van verzoening, die wist van de verborgen omgang, die wist van de tere vreze des Heeren. Psalm 51, het is de Psalm van een kind van God. Maar nu was hij zo diep gevallen, hij moest weer bij vernieuwing bij de zwijmentrog vandaan komen. Psalm 51 onderwijst ons dan ook wat het wezen is van elke ronde schuldbelijdenis. Psalm 51 leert ons wat het hart is van elke oprechte en volle schuld- en strafeigening in het komen tot God om genade. Want het wezen van elke bekering, vanaf het begin en ook bij vernieuwing, blijft altijd hetzelfde.

Hoe is dan die verloren zoon thuis gekomen? Hoe staat hij nu voor zijn vader? Want ja, hoe het daar precies toe gegaan is, weet ik niet. Je ziet soms plaatjes dat de zoon door de knieën is gegaan en op de schoot van zijn vader ligt met zijn hoofd, en waar je de vaderlijke goedheid ook vanaf ziet stralen. Er zijn er die zeggen: "Ach, als die va-der zijn zoon om de hals valt, dan maakt hij het zijn zoon onmogelijk om aan zijn voeten te vallen. Want hij wil niet dat zijn zoon door het stof kruipt, maar hij wil dat hij zijn vaderlijke hart hoort kloppen". Dat is wat! Hij wil dat hij hoort hoe vol genade, hoe vol ontferming, hoe vol barmhartigheid. En daar schijnt dan Christus in de schoonheid van Zijn stervende liefde, in de heerlijkheid van Zijn bloedgerechtigheid. Dat mag hij daar horen. Daar mag hij voller zicht op krijgen. Dan kan hij niet in het stof kruipen als een slaaf, maar dan mag hij als een zoon, een verloren zoon, een onwaardige zoon, zijn schuld belijden. Dan klinkt het: 'Vader, ik heb gezondigd'.

Hoe vaak horen we dat in de Bijbel? U zou het eens op moeten zoeken in een concordantie. "Ik heb gezondigd". Type het maar in, en u zult er verbaasd van zijn wat er dan allemaal tevoorschijn komt. Dan komt Farao tevoorschijn. Dan komt Biléam tevoorschijn. Dan zijn er nog wel een paar die tevoorschijn komen. Maar dan komt ook David tevoorschijn. Dan komt ook die verloren zoon tevoorschijn. Oja, vanmorgen zei ik Achan. Achan komt dan ook tevoorschijn. Ik heb gezondigd. Ziet u, twee mensen kunnen hetzelfde zeggen, waar de een het levend belijdt, en de ander zelfs in een dodelijke vijandschap tegen God.

Farao zegt: "Ik heb ditmaal gezondigd", Exodus 9. "Ik heb het ditmaal verzondigd. God is rechtvaardig, en ik en mijn volk, wij zijn goddelozen". Achan zegt, als hij gevonden is en als hij daar de straf aan hoort, en als hij weet: "Dit wordt de dood voor mij en mijn kinderen", nadat hij steeds zijn mond heeft gehouden in het heden der genade, doet hij zijn mond open als de deur dicht is: "Ik heb gezondigd". Maar hij gaat het gericht in. Hij wordt gestenigd en hij wordt verbrand. Want anders is er voor het volk geen doorgang naar het beloofde land.

Biléam. "Ik heb gezondigd". Ja, dat zegt hij. En hij zal er ook wel iets van hebben verstaan. Want wie kwam er ook alweer tevoorschijn? Ik heb het u eerder gezegd, vorige week.

Judas! "Ik heb gezondigd, verraden onschuldig bloed". En daar zie je die man in wanhoop naar zijn hoofd grijpen, want hij beseft dat hij dat echt heeft gedaan. Maar met al die schuldbelijdenissen zijn ze buiten God gebleven. Hebben ze God de eer van Zijn genade; hebben ze God de eer van Zijn barmhartigheid; hebben ze God de eer van Zijn recht niet gegeven. Want God is recht in de vergeving van zonden. Wat zegt Paulus in de Romeinenbrief? "Rechtvaardig zijnde en rechtvaardigende degenen die goddeloos is in zichzelf". Maar daar wou farao niets van weten, en daar kon Judas ook niet meer bij. Maar daar zien wij de verloren zoon en al Gods ware volk vallen voor God in het stof: "Vader, Heere der heerlijkheid, genadige en barmhartige God, ik heb tegen U gezondigd". Zie daar ook op. Hij zegt niet in de eerste plaats: "Ik heb tegen u, vader, gezondigd". Want dan blijven we even bij het beeld dat de Heere Jezus gebruikte. Hij heeft niet eerst gezondigd tegen een medemens, zijn vader. Maar hij heeft geleerd: mijn zonde is allereerst en ten diepste in haar geheel niets anders dan zonde tegen God: "Tegen U, U alleen heb ik gezondigd". Dat maakt het ook niet moeilijk om je schuld aan een ander te belijden, die je hebt misdaan, die je hebt gekrenkt, tegenover wie je je hebt misdagen. Als wij alleen aan God onze schuld kunnen belijden, maar weigeren om die gekrenkte buurvrouw onze schuld te belijden, om vergeving te vragen; eerlijk is eerlijk, gemeente, dan is het voor God niet echt geweest. Dan is het niet echt. Dan is het niet waar. Dan is het niet uit God, niet uit Christus, niet door de Geest. Wanneer wij alleen voor God onze schuld kunnen belijden, en menen dat dat genoeg is, en voorbijgaan aan degenen die wij hebben misdaan. Zacheüs, toen Christus in zijn huis en hart kwam... Andersom: in zijn hart en huis kwam. Toen de Heere Jezus ging spreken... Trouwens ook voordat Zacheüs kon spreken, totaal onverwachts, geheel overrompeld. Als hij dan Christus in zijn huis ontvangt, met tollenaars, zondaren en hoeren, met volk dat genade nodig heeft, met volk dat alleen van genade kan zalig worden, met volk dat alleen door onverdiende genade met God verzoend zal worden, dan zegt hij: "Heere, ik zal een ieder terug geven naardat ik verschuldigd ben". Nee, hij zegt nog wel wat meer. "Meer dan ik ze verschuldigd ben". Waarom? In de liefde tot God. En als die liefde daar is tot Hem aan Wie wij Hem onze schuld hebben mogen belijden en waar wij ingang hebben gevonden in de kennis van de Heere Jezus Christus, tot verzoening van onze zonden, maak dan niemand wijs dat je het aan een ander niet kunt vragen. Want God vergeving vragen in waarheid is vele malen zwaarder dan je buurman of buurvrouw, je vader of je moeder, je zoon of je dochter. Maak niemand wijs dat het makkelijker is om het aan God te belijden dan aan de mensen. Al is het wel waar, beter te vallen in de handen van God, dan in de handen van mensen. Want David zegt toch: "Laat ons vallen in de handen van de Heere", nadat hij zo vreselijk had gezondigd bij vernieuwing. Geliefde gemeente, David was van zichzelf niets anders dan één brok ellende en zonde en vlees. Dat is hij zijn ganse leven gebleven. Maar hij heeft wel geleerd: "Laat mij dan maar als een blok vlees, als een brok schuld en zonde in de handen van mijn God vallen, want Zijn barmhartigheden zijn vele. Dan liever te vallen in de handen van die God Die mijn hart doorgrondt tot op de bodem, dan mij uit te leveren aan mensen, die in hun wreedheid het altijd beter, die in hun wreedheid mij zullen vertreden. Nee, laat mij maar vallen in de handen van die God". Maar dat sluit niet uit, dat als ik voor God echt ben, ben ik voor de mensen ook echt. En als ik voor de mensen niet echt ben, ben ik het voor God niet. Want het is van tweeën één: je bent eerlijk of je bent het niet. En dat ben je voor God en dus voor je medemens, of je bent het niet. Dat dat in gebrokenheid is, dat begrijp je toch wel? Dat blijft in gebrokenheid aan deze zijde van het graf. Maar het is de beleving van Gods gunstvolk.

Vader, ik heb gezondigd tegen de Hemel, dat is God, en voor u, en ik ben niet meer waardig. Ik zeg niet dat ik het niet wil zijn. Want had die vader daar gevraagd: "Jongen, wil je nog mijn zoon zijn?", dan zou hij "ja" hebben gezegd. Wat denkt u! Want het was zijn verlangen om thuis te mogen komen. Dan wel niet vooraan, want daar was zijn schuld te groot voor. Nee, ik kan niet vooraan in de rij staan, Heere, ik mag niet vooraan zitten, niet zo dicht bij U, want daar bent U te groot voor en daar ben ik veel te veel niets voor. Maar

door genade kan het toch achter in de rij. Door genade, Heere, kan het toch wel achter in de rij? Niet omdat mijn schuld daar te groot voor is, nee dat niet. Want dan heb ik helemaal geen plaats in de rij verdiend. Maar door genade, door Uw ongehoude, grondeloze, onuitputtelijke barmhartigheid, die gebloed heeft en geboet heeft aan het kruis, mag ik toch achterin, o Heere, geef mij dan maar achterin een plaatsje, want ik kan U niet meer missen. Ik kan buiten U niet leven. Want U bent mijn leven. Zonder U is er geen leven.

Jongen, wil je Mijn zoon nog zijn? Ja, Heere, maak mij tot één van Uw zonen, om U te dienen in Uw liefde, om U te dienen tot Uw eer.

Dan moeten we er maar op letten. Hebt u dat weleens vergeleken, de zwijntrog en zijn belijdenis, en hier thuis gekomen bij zijn vader en zijn belijdenis? Daar bij de zwijntrog had hij zich stellig voorgenomen: "En maak mij tot een van uw huurlingen". Dat had hij zich stellig voorgenomen. En nu is hij thuis gekomen. Hij is ontvangen. Hij heeft de liefde gesmaakt. Is er in onder gegaan. Is er door omhelsd. Is er door gekust. En dan valt dat weg. Hoe komt dat nu? Er zijn verschillende verklaringen voor. Eén van de verklaringen is: de vader laat hem niet uitspreken, want de vader weet wel waar hij naar toe gaat. De vader weet wel wat hij wil zeggen. De vader weet wel dat hij geen plek verdient, maar dat hij zo gaarne onder de hoede van zijn vader, onder zijn liefde en zorg zou willen ontvangen. Want zijn vader is alles voor hem hoor. Niet het huis van zijn vader. Niet de goederen van zijn vader. Zijn vader is alles voor hem. Daarom is zijn genadesmeken ook waar en oprecht, Want het is op zijn vader gericht.

Dan zou het dus heel goed kunnen zijn dat vader hem die woorden niet eens uit wil laten spreken. De volgende tekst, daar kom je ook het woordje... Dat is dus vers 22. In onze Nederlandse vertaling is het het eerste woordje, in het Grieks is het het tweede woordje. Maar dat doet er niet toe. Daar staat het woordje "maar". Maar... Dan zou je er tussen kunnen zetten, verklarend: zijn vader hem onderbrekend. Zeide tot zijn dienstknechten. Hij wil het niet eens horen van zijn zoon, hoewel hij het ziet in zijn hart. Want God ziet je hart aan hoor. Gelukkig niet alleen maar de belijdenis van onze lippen, want daar schieten we zo in te kort. Onze woorden kunnen nooit uitdrukken wat ons hart beleeft. Maar onze woorden maken het ook niet waardig om door God gehoord te worden. Daarom zegt, ik meen dat het Rutherford is: "Ach, al is het maar een zucht". Gemeente, God hoort niet naar de woorden zozeer, maar Hij ziet op het hart. En al komt het er met je woorden misschien gebrekkig uit, dat een ander zegt: "Nouuu..." Maar God ziet het hart. Dan is het niet de veelheid en de mooiheid, de welsprekendheid van je woorden, maar dan is het het hart wat Hij aanziet. Dat kan spreken in een zucht, in een traan.

Maar hij wil het hem niet laten uitspreken, want nee, hij zal zijn zoon niet achteraan zetten en hij zal zijn zoon niet tot een huurling maken. Zoals God Zijn kinderen niet tot slaven laat, maar Hij zal ze tot een zoon en een dochter van Zijn huis maken.

Vader, ik heb tegen de Hemel en u gezondigd, en ik ben het niet meer waardig uw zoon genaamd te worden. Dan valt het vervolg weg. Er is nog een mooie verklaring voor. Die wil ik u niet onthouden. Dat is: dat hij in die uitspraak bij de zwijntrog, er toch nog vlees in zat. Wanneer is onze schuldbelijdenis nu volkomen? Als de Heere ons reinigt, volk van de Heere, dan reinigt Hij ons ook in het schuldbelijden. Dat maakt Hij rechter. Dat zuivert Hij uit. Dat is ons werk niet. Ik kan mijzelf niet zuiverder maken, maar God maakt zuiver in de gang die Hij je laat gaan, in de weldaden die Hij je doet ondervinden, in het zicht op de Borg en daarmee in de kennis van de genade. Dan is er iemand die zegt... Ik vond het toch een mooie verklaring. Misschien wel herkenbaar voor sommigen onder Gods volk. Want laten we ze toch maar niet allemaal over één kam scheren, dat het bij iedereen precies hetzelfde gaat. Alstublieft, dat is schema. Kijk, het werk van de Geest is orde, maar geen schema. Orde betekent toch heel iets anders dan schema. Schema is dood. Schema is eentonig. Schema is altijd precies hetzelfde. Dat is niet de Geest van Christus. Maar orde geeft aan dat Gods kinderen elkaar wel herkennen uit het eenzijdige werk van de Geest.

Waarom viel dat nu weg? Wel, omdat hij er heimelijk, zonder er zelf erg in te hebben, nog een grond in legde voor aangenomen te worden. Geen zoon, maar als ik nog als een huurling in uw huis zou mogen dienen. Begrijpt u dat, volk des Heeren? Ik weet zeker, de doden begrijpen daar niets van. Maar degenen onder Gods volk, ik geloof vast en zeker dat er daar onder zijn die dat wel verstaan. Als ze hun vorige schuldbelijdenissen eens door de Geest mogen vergelijken met hun nadere schuldbelijdenissen. Dat er in hun oprechte smeken om genade toch nog zoveel zuurdesem van de oude mens mee kwam, dat ze bij de Heere kwamen met een: "Dan zal ik..." Daar doet de Heere ze aan sterven. Hoe? Door ze dieper te ontdekken in de weg van de wet? Nu blijf ik bij de gelijkenis en ga ik het alleen verklaren vanuit de gelijkenis. Door juist meer te laten proeven van Zijn liefde. Door juist meer te laten zien van de eenzijdige grootheid van Zijn liefde. Zodat ze het gaan zien en proeven: Hij heeft mijn dienst niet nodig. Zodat ze het zelfs niet meer durven zeggen: "Maak mij tot één van uw huurlingen". Hij durft het misschien wel helemaal niet meer te zeggen. Want, Heere, dan zou ik het eenzijdige van Uw genade, dan zou ik wat genade is, niet meer tot genade laten in mijn leven. Dan zou ik het werk eigenlijk bezoedelen en verwarren. Want dan kom ik nog met iets van mij. Maar nu mag hij zich kwijt raken op genade alleen. Mensen, dat is zo'n moeilijke zaak. Want daar moet de Heere ons vlees voor weg nemen. En ons vlees gaat overal tussendoor. Wij kunnen het zo verwarrend maken voor onszelf. Wij kunnen het zo onzuiver maken voor onszelf. Dan hebben we het niet eens in de gaten. Dan hebben we het niet eens in de gaten dat we zelfs in onze ootmoedige smeekbeden nog deels bezig zijn om God te bewegen op grond van wat ik mij voorneem, oprecht, jazeker, wat ik echt zou willen doen voor Hem. Maar het doet niet mee. Dat gaat de Heere Zijn volk nu juist leren. Genade is genade. Het is werkelijk alleen om niet. Het is alleen om de verdienste van Jezus Christus. Het is alleen omdat Hij het Borgwerk heeft volbracht. Het is alleen om Zijn gehoorzaamheid. Het is alleen om Zijn trouw. Gemeente, daar kan ik niet moe van worden, al kan ik er de woorden niet voor vinden. Maar het is alleen vanwege Gods eeuwig welbehagen, in Christus Jezus zich uitstrekkend, trekkend, bindend, lievend, door de Geest. En hoe meer ze van Gods liefde leren proeven, hoe dieper ze zinken met zichzelf, en verstaan dat genade genade is. Laten we nu maar eerlijk zijn. Dat is een vreselijke boodschap voor alles wat in zijn godsdienst voor God nog iets op wil brengen; dat in zijn godsdienst nog werkt, onder het recht, zogenaamd, of onder de genade, dat doet er helemaal niets toe. Maar dat strijdt en dat doet, maar niet van genade wil leven. Genade is om niet, gemeente. Zo om niet. Dat is zo om Jezus' wil. Dat is zo vol eenzijdigheid. Hoe moet ik het zeggen?! Dat moet je echt beleven! Want woorden kunnen het echt niet uitdrukken. Ze kunnen het aanwijzen, en je kunt het proberen te verwoorden. En toch, het te beleven is meer. Het te beleven is onmisbaar. Dan scherm ik niet met de bevinding hoor, begrijp me goed. Ik probeer ons allen aan het hart te leggen. Daar moet je nu doorheen zijn gegaan. Verstaan we dan? Gemeente, God is een God van volkomen genade en van volkomen zaligheid. Wij mochten het allemaal voor het eerst en bij vernieuwing eens opgeven, om met dit of met dat voor Hem te naderen en daar onze grond van aanneming van te maken. Lever u nu maar uit. Zeg maar: "Heere, ik heb niets, ik ben niets". Zeg nu maar wat een van onze andere oudvaders zei: "Ik ben niet, ik heb niet, ik deug niet", enz. Maar nu heb ik gehoord uit Uw Woord dat U een genadig God bent voor doorbrengers, voor afwijkers, voor degenen die U sinds jaar en dag veracht hebben. Heere, zie mij dan toch aan in Christus. Zie mij dan toch aan als een, verworpen in zichzelf, in Hem Die Uw recht heeft volbracht. Dat hoef ik niet over te doen. In Hem Die Uw recht heeft volbracht, om Uw genade rechtvaardig te bewijzen aan zo'n goddeloze, als ik ben.

AMEN.

*Dankgebed.
Zegenbede.*

5^e Predikatie over de verloren zoon
Doornspijk – 14 augustus 2011

Votum en groet.

Lezing van de Heilige Wet des HEEREN.

Schriftlezing Lukas 15 vers 11 t/m 24

11 En Hij zeide: Een zeker mens had twee zonen.

12 En de jongste van hen zeide tot den vader: Vader, geef mij het deel des goeds, dat mij toekomt. En hij deelde hun het goed.

13 En niet vele dagen daarna, de jongste zoon alles bijeenvergaderd hebbende, is weg-gereisd in een ver gelegen land, en heeft aldaar zijn goed doorgebracht, levende overdadiglijk.

14 En als hij het alles verteerd had, werd er een grote hongersnood in datzelfde land, en hij begon gebrek te lijden.

15 En hij ging heen en voegde zich bij een van de burgers van datzelfde land; en die zond hem op zijn land om de zwijnen te weiden.

16 En hij begeerde zijn buik te vullen met den draf, dien de zwijnen aten; en niemand gaf hem dien.

17 En tot zichzelf gekomen zijnde, zeide hij: Hoevele huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood, en ik verga van honger!

18 Ik zal opstaan en tot mijn vader gaan, en ik zal tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel en voor u;

19 En ik ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden; maak mij als een van uw huurlingen.

20 En opstaande ging hij naar zijn vader. En als hij nog ver van hem was, zag hem zijn vader, en werd met innerlijke ontferming bewogen; en toe lopende viel hem om zijn hals en kuste hem.

21 En de zoon zeide tot hem: Vader, ik heb gezondigd tegen den Hemel en voor u, en ben niet meer waardig uw zoon genaamd te worden.

22 Maar de vader zeide tot zijn dienstknechten: Brengt hier voor het beste kleet en doet het hem aan, en geeft een ring aan zijn hand en schoenen aan de voeten;

23 En brengt het gemeste kalf en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn;

24 Want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden; en hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn.

De tekst voor de prediking vindt u in Lukas 15 en daarvan deze morgen het 22^e t/m 24^e vers, waar wij bepaald worden bij

EEN ALLES SCHENKENDE VADER

22 Maar de vader zeide tot zijn dienstknechten: Brengt hier voor het beste kleet en doet het hem aan, en geeft een ring aan zijn hand en schoenen aan de voeten;

23 En brengt het gemeste kalf en slacht het; en laat ons eten en vrolijk zijn;

24 Want deze mijn zoon was dood en is weder levend geworden; en hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn.

Gebed.

Zingen Psalm 106 : 1, 3 en 26.

Wij lezen hoe de Heere, menselijkerwijs, een hele aangrijpende vraag stelt in Jeremia 3 vers 19. "Ik zeide wel: Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten?" Die vraag openbaart iets van de onmogelijkheid van 's mensen zijde om zalig te worden. Die vraag openbaart iets,

op menselijke wijze dus, zodat wij er enige bevassing van zouden kunnen hebben. Want wie verstaat God? Wie doorgrondt Zijn Wezen? Wie kan het verklaren? Maar hoe de Heere, met eerbied gesproken, met die zaak geworsteld heeft. Het is menselijkerwijs gesproken. Hoe zouden wij het anders kunnen begrijpen. Maar die vraag laat toch duidelijk zien hoe God er mee geworsteld heeft, hoe nu die diep gevallen mens, die overspelige mens, die liefhebber van de zonde, degene die zich liever vermaakt met de leliën en rozen van de wereld die verwelken en vergaan. Hoe zal Hij die mens, die zich heeft ingegraven tegen God, om nooit terug te keren, die geen enkele lieflijkheid ziet in God, die zich niet wenst te bekeren. Die dat niet alleen niet zou kunnen, maar vooral allereerst en in alle opzichten bepalend, het gewoon niet wil. Hij wil zich niet bekeren. Hij zal nooit tot God terug keren. Eerlijk, gemeente, niemand van ons moet menen dat we het wel willen uit onszelf. Dat wij zo gewillig zijn. Dat wij zo gereed staan om terug te keren. Niemand van ons moet menen dat dat leeft in ons hart. Want anders zou God nooit de vraag hebben gesteld: "Hoe zal Ik u onder de kinderen stellen?" Dan had God nooit met die zaak van de diepe val en de schending van Zijn rechten, de verwerping van Zijn goedheid, het vertrappen van al hetgeen Hij die mens in Zijn ongehouden goedheid heeft geschonken. Dan zou God, met eerbied gesproken, nooit met die vraag hebben geworsteld, als er nog iets uit de mens zou zijn. Want dan had de mens nog een soort tegenprestatie kunnen werken. Als hij nu maar wil. Bent u daar achter gekomen. Als hij nu maar wil. En het is waar hoor: als u nu maar wil. God zal u ontvangen. Als u maar tot Christus wilt komen, Hij zal u geenszins afwijzen. Als u maar in waarachtige bekering..., als u maar in een oprecht geloof..., als u maar in die overtuiging, om ook voortaan in volkomen gehoorzaamheid en liefde tot God te leven. Als u maar in die gestalte en gezindheid met die smeekbede en begeerte tot God wilt terugkeren, als een gans verlorene, Hij zal u geenszins afwijzen. Maar als de Heere Zich dan afvraagt: "Hoe moet Ik dat volk, waar Ik altijd Mijn handen naar uitgebreid heb..." Tot wat voor een volk, gemeente? Tot een volk waarvan de Heere zegt: "Het is wederstrevend. Het wil niet. Wat Ik ook doe. In hen te slaan. In hen te nodigen. In hen liefelijk te zegenen. In hen te bewaren. Hoe Ik ook Mijn gaven uitdeel en Mij uitstrek, ze willen niet". Kijk maar naar het voorbeeld van het volk Israël. Daar is ons aller beeld in getekend. Ze willen niet. Waarlijk, gelijk een vrouw trouwelooslijk scheidt van haar vriend, haar echtvriend dus, haar gehuwde vriend, alzo hebt gijlieden trouwelooslijk tegen Mij gehandeld, gij huis Israëls, spreekt de Heere. Hoe zal ooit een zondaar bewogen worden? Hetzij als de jongste zoon, hetzij als de oudste zoon, zoals wij vanmiddag zullen horen. Voor welke die vader beiden dezelfde vader is en dezelfde genade en ontferming toont. Maar hij wilde niet in gaan. Zoals ook die jongste zoon nooit was terug gekeerd. Liever bij de zwijntrog was gestorven, indien de vader zich niet aan zijn hart had ontsloten. Indien de Heilige Geest dat keiharde, afkerige hoerenhart niet had geopend in de kennis van ellende, verlossing en dankbaarheid. Want dat wordt al bij de zwijntrog beleefd. Daar krijgt hij een walgende zelfkennis. Daar krijgt hij een hopen de Godskennis. En daar krijgt hij een stilzwijgende begeerte om zijn vader weer eens te mogen bedoelen. En alzo keert hij terug, door geloof, hoop en liefde.

Maar hoe kwam hij daar nu aan? Wel, dat ligt nu verklaard in die vraag van God: "Hoe zal Ik u, hoe zal Ik zo een onder Mijn kinderen stellen, en hen geven het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen, het beloofde land?", dat niets anders dan een schaduw is van de eeuwige heerlijkheid, die God al Zijn kinderen kan geven, wil geven en zal geven.

Maar Ik zeide: "Gij zult tot Mij roepen: Mijn Vader. En gij zult van achter Mij niet afkeren". Dat is nu uit God. En dan lees ik u die kostelijke, die prachtige, die zeer onderwijzende, mooie kanttekening voor. "Ik zeide", dat is: Ik dacht, zoals terstond wederom menselijkerwijs van God, als bij Zichzelf aldus denkende en beraadslagende, gesproken, om de onwaardigheid van dit volk en de grootheid Zijner genade uit te drukken, alsof God zeide: "Maar hoe zal Ik daartoe komen, dat Ik van zulk boos volk Mij een Kerk maak en hen tot Mijn kinderen en erfgenamen van het hemels en heerlijk Kanaän met de menigte der

heideneen aanneem. Waarop God als bij Zichzelf aldus antwoordt: "Ik zal maken, door Mijn Geest der bekering en des kindschaps, dat zij zich bekeren en in geloof tot Mij roepen: "Abba", en van Mij niet afwijken".

Zo ligt nu die verloren zoon, in zijn schaamte en in zijn schande, aan de voeten van zijn liefhebbende, gunstbewijzende vader. En daar aan de voeten van zijn vader, in de uitlatingen van de liefde van de vader, raakt hij nu alle gronden kwijt. Gemeente, u moet niet denken dat u in de eerste bekering, in het allereerst, alle gronden kwijt bent. Alsof er daarna niets meer is te leren, dat je zulk een wangedrocht van een gevallen adamskind bent, dat je altijd weer geneigd bent om je bedes en je smeken om genade toch te gronden in iets van je zelf. Dat kan zo onbewust. Dat kan zo blind gedaan worden. Heere, bewijs mij toch genade, want ik, ik hoop, ik zal, ik wil. En wij twifelen geenszins aan de oprechtheid ervan. Maar nochtans is het blindheid. Want u zult niets en wij kunnen niets en wij doen het nooit. Want degenen die de Heere zijn toegedaan en door Hem tot bekering gebracht worden, die komen er altijd weer achter bij zichzelf: te kort! Weer mijn belofte gebroken. Weer niet voor de Heere geweest die ik behoorde te zijn, die ik wenste te zijn, die ik bad te zijn. Elke keer weer raken ze alles kwijt. En steeds meer. Om maar als een arme van geest, te leren van de Geest van Christus, dat alle grond alleen maar buiten hen wordt gevonden. Dat is een voortdurende gang. Dat is dat voortdurende sterven ook aan zichzelf, een deel daarvan, opdat het oog geopend mag worden en zijn geest er bewust van zal worden, dat al het heil ligt verklaard in dat ene woordje "maar". Dat eerste woordje van onze tekst vanmorgen. Dat "maar" heeft afgerekend met het voornemen van die zoon om te zeggen: "Vader, ik wil uw huurling zijn. Ik heb geen andere plaats verdiend. Maar laat mij maar een huurling zijn, buiten u kan ik niet, buiten u wil ik niet". Maar ook aan die grond moet hij sterven. Het kan ook niet omdat je de laagste plaats in wilt nemen, gemeente. Daarom kan het ook al niet. Het kan niet omdat u vanwege de smart in uw hart jegens God weent. Daar om kan het niet. Zonder gaat het niet. Maar daar om kan het niet. Het is niet de grond der zaligheid. Het kan niet omdat u oprecht zucht. Het kan niet omdat u een oprechte begeerte hebt naar God. Want dan moet u toch nog leren dat die begeerte uit God is en niet uit u. En dat dat zuchten en wenen uit God is, en niet uit u. Wij hebben niets, en wij houden ook niets vast. Daarom blijft het een vluchtend volk. Het blijft altijd weer een volk dat in haar boetvaardigheid, niet op grond daarvan, maar in de gestalte ervan altijd weer de toevlucht neemt tot Jezus Christus en Dien gekruisigd. Het is een volk dat er nooit overheen groeit. Er zijn dingen in het leven waar je overheen groeit. Wel, deze zaak, daar groei je nooit boven uit. Maar u blijft altijd arm in jezelf, zoals de Heere zegt: "Ik zal Mij doen overblijven aan Mijn voeten, een ellendig en een arm volk. Een volk dat juist, alleen in die gestalte, zal vertrouwen op Mij".

Daarom dat woordje "maar" in onze tekst. Dat ontsluit nu ten volle, volmaakt en gegrond, waarom die vader zich in ontferming over zijn kind, zijn weggelopen kind, dat hij is toe gelopen, dat kind dat alles heeft door gebracht en dat hij nu zal verrijken. Dat kind dat nooit om hem verlegen was, maar die vader die nochtans om hem verlegen was. Dat kind heeft gezegd: "Ik heb geen vader, en zo'n vader wil ik niet". Nochtans is hij zijn zoon gebleven. Die vader openbaart zich hier in de wegschenking van zijn gaven, als de bewijzen van zijn liefde, als de liefdetekenen tot herstel van zijn zoon, tot bevestiging van zijn zoonschap, om te onderstrepen "gij zijt mijn erfgenaam, mede-erfgenamen met Christus en erfgenamen van God". Alleen dat woordje "maar". Want waarom kan dat woordje "maar" nu in onze tekst staan, gemeente? Hebben we er iets van mogen leren in ons leven? Waarom kan dat woordje "maar"? Waarom staat het in onze tekst? Wel, niet omdat die man buigt. Niet omdat hij tot bekering is gekomen. Niet omdat hij berouw heeft. Niet omdat hij tot zijn vader terug keert, zijn rechten erkent, zijn schuld belijdt en zich gans verwerpelijk acht. Daarom niet. Daarom staat het niet in de tekst. Want, mensen, dan moeten wij het opbrengen. Dan ligt dat woordje "maar" verklaard in wat u en ik zouden moeten doen. En het moet! Jazeker. Het moet! Maar niet uit u. Maar uit God. Want de bekering is een gave van God. Dat is nu hoop voor degenen die zichzelf niet kunnen

bekeren. Dat is nog hoop voor degenen die niet weten hoe ze moeten vluchten. Dat is nog hoop voor degenen die met de vraag blijven steken: "Heere, hoe moet het nu?" Uit Hem en door Hem!

Want dat woordje "maar", weet u waar dat op wijst? Ik heb u aan het begin gezegd, naar mijn overtuiging is de vader in onze gelijkenis een beeld van hoe God in Christus met zondaren handelt. Hoe een heilig en rechtvaardig God Zijn barmhartigheid uitstort over zondaren die door Christus tot Hem gaan. Dan is het toch verklaard, het woordje "maar". Want dat woordje "maar" schrijft in heerlijke kleuren voor de ogen van allen die daar in hun schaamte en schande liggen. Die er al iets van hebben gezien en iets van hebben geproefd. Die er de hoop uit hebben mogen putten, en de hoop daarin ook mogen gronden. Maar hier gaat het open voor hen. Zo open dat ze het niet zouden geloven als God hen het geloof niet gaf. Dat ze het niet zouden kunnen aannemen als God het hen niet deed aannemen. Waar heel de wereld kan roepen en alle dominees samen, en de meest rechtzinnigen: "Neem het nu maar aan". Ze hadden het nooit aan kunnen nemen, want hun zonden waren zo groot. En dat heil is onbevattelijk. Hun onwaardigheid is zo diep, dat ze het niet kunnen aannemen en dat ze het niet zullen aannemen, tenzij God hen het geloof geeft om het aan te nemen. Want ze moeten het aannemen, en ze zullen het aannemen. Dat is ook uit God. Want wie kan geloven... Dat is toch een eerlijke vraag aan ons allemaal. Wie kan met gemak geloven dat Christus voor hem is gestorven? Wie kan dat zo even aannemen? Dat God het Liefste wat Hij had, Zijn reine Zoon, heeft over gegeven. Ik moet over gegeven worden. Maar dat Hij Zijn Zoon heeft over gegeven. Mensen, dat is niet te bevatten. Dat is onbegrijpelijk. Dat gaat zo Goddelijk diep. Dat is zo Goddelijk breed. Dat is zo Goddelijk volmaakt in haar hoogte. Dat is zulk een mysterie, dat allen die dat aan kunnen nemen, zo gemakkelijk, alleen omdat het er staat en omdat het zou moeten, vergissen zich, want ze verstaan niets van hun onwaardigheid. Ze zijn nog nooit op die plaats geweest, waar ze in hoop hebben gesmeekt, waar de liefde van God voor hen is open gegaan, en dat ze er niet bij konden. Dat ze het niet konden aannemen uit zichzelf. Dat daar worstelingen lagen: "Heere, dat kan toch niet voor zo één, dat U Zich voor zo één wil wegschenken". Daar is hoop geweest, jazeker. En daar is ruimte geproefd, jazeker. Maar als het dan zo open gaat, die rommelende ingewanden van God, waar de barmhartigheid van God zich zo grondeloos voor hen opent, dan kunnen zij er niet bij. Dan kunnen zij daar de hand niet op leggen. En toch zal het moeten gebeuren, want met minder zullen zij niet zalig worden. Buiten de aanvaarding en buiten de aanname zal het niet gaan. Buiten het ontvangen van Christus Jezus in de volkomenheid van Zijn gerechtigheid, Jezus Christus in Zijn bloedgerechtigheid, Jezus Christus als de Vreugde van Zijn Vader. Want dat feest had er nooit kunnen zijn om één van Gods volk. Nooit! Geen van de uitverkorenen des Heeren zou dat feest kunnen bereiden om God vreugde te geven. Want de uitverkorenen hebben het bedorven en kunnen niets anders uit zichzelf dan het altijd weer bederven. De uitverkorenen maken het niet waar hoor. Maar God maakt het waar. Het ligt gegrond in Hem Die vanwege hun zonden,.. Laten we dat nu eens bedenken. De Heere geve daar eens licht over in ons hart. Met verbrijzeling, met ontroering, met verwondering, met aanbidding. Die zonden die u bedrijft, die ik bedrijf, die zonden waar we wij ons zo aan over kunnen geven, waar wij zo in kunnen leven. Die zonden waar wij geen eens erg in hebben. Die onreine melaatsheid, die ons ganse bestaan doortrekt, alles bederft. Dat Christus vanwege die onreinheid als de Reine is gekomen, en dat Hij Zich heeft laten doorboren. Als je dat nu mag leren: mijn zonden zijn de oorzaak van Zijn benauwdheid. Mijn overtreden zijn de oorzaak van Zijn diepe smart. Ja, dat Hij tot de dood toe bedroefd is geworden. Mijn zonden hebben Zijn rug doorploegd. Mijn zonden hebben Zijn hart doorstoken. Mijn eigen-gerechtigheid, dat een wegwerpelijk kleed is, is de haat die Hij aan het kruis heeft verdragen. Mijn zonden hebben de hoon over Hem uitgestort.

Gemeente, er wordt veel te veel gemakkelijk gepraat, omdat er gewoon geen kennis aan is, omdat er gewoon geen kennis is aan de dierbaarheid van Jezus Christus. Omdat ze

niet gelegen hebben, in hun schaamte en hun schande, aan de voeten van een liefhebbende vader, Jezus Christus, in Wie de vader zich openbaart als een ontfermende vader, om hen onder de kinderen te zetten.

Hebt u, heb jij, hebben wij aan Zijn voeten gelegen in die onwaardigheid? Dat is geen voorwaarde. Daar brengt de Heere en dat is de enige plaats waar ze zich zo wegschamen. Dat mag je rustig een zalig wegschamen noemen, al proeven ze er op zich geen zaligheid in.

In dat ene woordje “maar” verliest die zoon nu alles aan zijn eigen kant, en mag hij nu geleid worden in die innerlijke ontfermingen van zijn vader. Dat de vader zegt: “Ik doe het niet om u, maar ik doe het om mijnentwil”. U en ik, wij bezondigen ons jegens God als wij onszelf verheerlijken. Maar God is God om Zichzelf te verheerlijken. Maar, om de enige zoen- en kruisverdiensten van Jezus Christus. Maar, alleen om het bloedige lijden van die lieve Zaligmaker. Maar, alleen vanwege Mijn eeuwig welbehagen, waarin Ik de Zoon tot Borg heb geroepen, en de Borg Zich Borg heeft gesteld. Maar, alleen vanwege Gods goedheid en barmhartigheid.

Maar, omdat het heil eenzijdig is, zei de vader tot zijn dienstknechten: “Brenge hier voor het beste kleed en doe het hem aan, en geef een ring aan zijn hand, en schoenen aan de voeten”. Weet u wat dat betekent? Hij ligt daar in zijn vossen, en hij ligt daar in zijn vuilheid. Hij ligt daar als een aan wie je niets meer herkent van zijn zoonchap. Die van zijn adel is vervallen. Maar nu gaat zijn vader hem in die positie, in die status, in die stand herstellen. En hij bekleedt hem met het beste kleed.

Nu ga ik niet allegoriseren, hoewel daar best een bepaalde ruimte voor is. Maar het zal niet moeilijk voor ons zijn om dan toch maar te denken aan de gerechtigheid van Jezus Christus. Toch! Welk kleed zal u bekleden opdat u welbehaaglijk bent voor God, dan de klederen van het heil die bereid zijn door Christus, in Zijn gehoorzaamheid, dadelijk en lijdelijk. Daar wordt hij bekleedt met Christus, tot zijn rechtvaardigheid, tot zijn heiligheid. En dan nu in de bewustwording van zijn eigen ziel.

Het beste kleed. Geen tweedehands, maar het beste kleed. Hij krijgt een ring aan zijn vinger geschoven en schoenen aan zijn voeten. Weet u wat dat toeroept? Het past ook allemaal. Is dat geen wonder! Dat is toch een wonder, het past allemaal. Het kleed is hem niet te groot of te klein. Het zit hem niet te nauw. Het zit hem niet te ruim. Maar het past precies. Het is zijn maat. Zoals Christus gepast is voor de grootste der zondaren. Zijn schoenen hoeven niet geruild te worden. Want de vader is voorbereid op zijn komst en hij weet wat zijn maat is. Hij weet wat passend voor hem is. Hij weet wat hij nodig heeft.

Zijn de schoenen u weleens aangetrokken. Die schoenen die nodig zijn. Want weet u, ten diepste begint het hier pas. Ten diepste begint hier het leven met God in Christus. En wat hebben ze dan een schoenen nodig in het leven des geloofs. Schoenen om hen te bewaren voor de doornen op het pad naar de hemel. Want er zijn er wat van Gods kinderen die beschadigd zijn door de doornen, en die daardoor hun leven lang hinkend over het smalle pad zijn gegaan. Nog meer dan sommige anderen. Want daarin is ook onderscheid tussen Gods volk en kinderen. Ze vallen niet allemaal in de zonde van overspel en doodslag. Ze vallen niet allemaal in de zonde van de verloochening van Christus. Ze vallen niet allemaal in de zonde van Noach, de dronkenschap na de zondvloed.

Maar wat hebben ze die schoenen nodig om over dat pad te gaan, om ze te beschermen tegen de doornen.

En dan die ring. Die ring getuigde er van: je bent mijn wettige erfgenaam. En let er op, hij aanvaardt het, maar hoe? Het wordt aan hem gedaan. Hij doet hier niets zelfs. Hij doet hier helemaal niets zelf. Hij is gewillig en bereid gemaakt. Dan leert een mens het af om te werken, om te doen en te laten. Maar dan mag hij het aan zich laten gebeuren. Want het kleed wordt hem aangetrokken. Hij trekt het niet zelf aan. Die ring is net als bij het huwelijk. De trouwring die je zelf draagt, heb je niet zelf om je vinger gedaan. Dat heeft de ander gedaan. Zo ook hier. De ring die een getuigenis des vaders is, tot volle vertroosting van die zoon. Tot verkwikking. Waar hij zijn zoonchap aan af mag lezen. Waarin de vader

hem het beheer gegeven heeft, de macht gegeven heeft tot het beheren van de goederen van zijn vader. Hij had alles verzondigd en door gebracht, maar nu ontvangt hij alles uit de vader, om Christus wil, weer terug. Het ontbreekt hem aan niets. Want het heil is eenzijdig volkomen, want het is Gods heil. Het is de arbeid van Christus, het loon van Christus dat hem hier wordt uitgedeeld.

En dan dat gemeste kalf. Het gemeste kalf ziet er op dat hij de geëerde gast is. Als God het je niet geeft te geloven, dan kun je het niet geloven. Maar als de Heere werkt, geeft Hij het een en ook het ander. Die zoon mag het allemaal aan zich laten gebeuren en hij mag het allemaal aan horen. Daar wordt vrolijk gezang gezongen die zijn verlossing meldt. En daar wordt het gemeste kalf gehaald, dat voor hem gemest is. Daar wordt een rijke maaltijd, een toereikende maaltijd, een verzadigende maaltijd, een vette maaltijd voor hem bereid.

Dan heeft de vader vreugde.

God heeft vreugde over één zondaar die zich bekeert.

En die vreugde, ach, je zou een ogenblik kunnen denken: die vreugde is eigenlijk..., daar zit iets..., hoe zal ik zeggen? Daar zit iets triests aan. Want het is niet de zoon die zijn vader vreugde geeft. Dan bedoel ik triest naar ons toe. Triest ook naar Gods volk toe. Bedenk eens, welk een vreugde hebt u God gegeven? Heeft Hij ooit aan u iets van ons vreugde kunnen beleven? Hebben wij Hem ooit stof tot juichen gegeven? Moeten we dan niet onze ogen neer slaan met een diepe smart! Ik ben niet de bron van Uw vreugde. Maar die vreugde bereidt Hij nu uit Zichzelf. God schept vreugde. Dan mag je alle vreugde van de wereld hebben, wat mij betreft. Want dat is zo leeg. Toe maar, maak maar feest zolang je leeft. Zoek het maar in de wereld. Houdt het maar op de leliën en rozen die verwelken. Er heeft nog nooit een roos op aarde gebloeid die niet verwelkt is. Toe maar, geef je maar over aan de uitgietingen van het vlees. Zoek het maar bij de muziek van de wereld. Toe maar! Maar ik verzeker je één ding: die vreugde is de vreugde van de dood. Ze eindigt in de dood. Ze laat je altijd leeg achter. Want het moet steeds gekker. Het moet steeds meer. Het moet steeds verder. Dat kunnen we in de omgeving wel zien. Het moet nachten door gaan. Daar moet je pillen voor slikken. Want het moet door gaan, het moet door gaan. Dat mag niet ophouden. En ook al proeven we geen vreugde en hebben we ten diepste geen vreugde, want 's morgens worden we met hoofdpijn wakker en wat al dies meer zij. En we gaan naar huis en het is voorbij. Het is de dood, niets anders dan de dood. Geef je er maar aan over. Maar ik verzeker je: die vreugde gaat over in eeuwige wening. Geloof het of geloof het niet. Verwerp het of denk er eens over na. Maar die vreugde gaat voorbij. Je hebt er niets aan. Het is dwaas. Bekeer je er toch van. Vraag toch om geopende oren, om ge-opende ogen, om eens te zien en te horen waar dat gaat eindigen. Sluit je hart niet toe. Je kunt er om lachen. Je kunt weer gewoon door gaan. Je kunt je oren weer vol stoppen. Je kunt je van vrijdag op zaterdag, van zaterdag op zondag, midden in je vakantie en waar dan ook. Je kunt je er weer aan over geven. Je doet maar. Ben ik daar onverschillig onder? Nee! Maar ik kan je niet bekeren. En als dat de keus van je hart is, dan moet je daar ook alle consequenties van dragen. Want als je geen vreugde kunt vinden in God, ben je reddeloos verloren. Als je geen vreugde kunt vinden in God, heb je nog nooit vreugde had. Hoe blij je ook gekeken hebt, hoe opgetogen je ook geweest bent, hoe je ook gefeest hebt. Je weet niet wat feesten is. Absoluut niet. De wereld weet niet wat feesten is. Dat weet alleen Gods volk. Alleen Gods volk weet wat feest is. Alleen Gods volk weet wat vreugde is. Alleen dat volk dat door Christus naar de Vader wordt geleid, beweldadigd met de genade uit Christus en de rijkdommen van het genadeverbond. Alleen dat volk weet wat vreugde is. En ik mag u eerlijk zeggen: alles mag dan worden af genomen. Die ogenblikken zijn er. Vraag het nu maar niet altijd, aan degenen die de Heere vrezen, die het om Hem te doen en die met Hem mogen wandelen. Maar op hun beste ogenblikken, dan kunnen ze alles missen. Dan mag alles worden weg genomen. Maar dan blijft hen de blijdschap des Geestes, die hen geschonken is in Christus Jezus. En dan zijn die ogenblikken, waarin God spreekt tot hun ziel, dan zijn die ogenblikken van

de vergevende genade, dat zijn de ogenblikken waarin ze in de ogen van Zijn liefde mogen schouwen. Dat is vreugde. Dat is leven. Dat zal eeuwig blijven. Hier is het genoten en zo weer toe gesloten. Dat mag allemaal waar zijn. En hier is het misschien dat de een er veel van krijgt, waar een ander er weinig van krijgt. Want dat moeten we ook maar zien. We moeten Gods volk niet over één kam scheren. Maar straks komt de dag dat zij verheugd in God, door het licht dat van Zijn aangezicht straalt, nooit meer leeg zullen zijn, nooit smart meer zullen kennen, maar dat ze mogen huppelen en gaan huppelen, hier weleens en daar altoos, huppelen van zielevreugd. In God verheugd, Die in Christus op hen heeft neer gezien, en Die Christus tot hun genadeverbond heeft gesteld.

Dan wordt het gemeste kalf geslacht.

En wie zegt nu: "Laat ons feesten"? Op aarde, onder de 'christenen', dan bedoel ik naam- en mondchristenen, daar zeggen ze: "Laten wij...! Laten wij...!" Maar zo gaat het niet. Het zal worden dat ze mogen horen dat Hij het zegt: "Laat ons...!" Ik hoor die jongste zoon niets zeggen. Ik hoor dat bekeerde kind, ik hoor dat beweldadigde kind van God niets zeggen. Maar ik hoor hier de vader getuigen: "Laat ons eten en vrolijk zijn".

Wie schept de vreugde? Het is de vader, en de vader al-leen. Als je nu zegt: "Die vreugde ken ik". Nou kom, verklaar je dan eens nader. Hoe ben je nu aan die vreugde gekomen? Want dat gaat niet onbewust. Maar dan kun je vertellen van de leidingen des Heeren in je leven. Dan kun je vertellen hoe Hij vreugde heeft bereid, waar Hij je de vreugde heeft verklaard, waarin de vreugde ligt gegrond, hoe Hij je tot die vreugde heeft gebracht. Echt wel! Want de Heere maakt geen kinderen zalig die niet weten hoe ze er aan gekomen zijn. Maar Hij maakt zalig door ze juist te leren hoe Hij ze het geeft.

En ja, luister je dan maar arm vanmorgen, u die rijk bent en verrijkt, maar niet in de gaten hebt dat u arm bent, jammerlijk, blind en naakt. Maar laat u dan nog raden vanmorgen en koopt van Hem, goud, beproefd, komende uit het vuur; die witte klederen die u werkelijk bedekken, en die ogenzalf van de Heilige Geest. Want het is nog te verkrijgen. Want de toegang tot de Zaligmaker is vrij. Geen verhinderingen in Hem hoor. Als u verloren gaat, het is alleen maar omdat u het gezocht en gewild hebt. Dat is de reden. Maar hier wordt feest gevierd. Uitbundig! Van ganser harte.

Er staat zo aan het eind van de tekst: "En zij begonnen vrolijk te zijn". Want het heeft wel een begin, maar geen eind. Dat beginnen, daar zit nog wel meer in.

Volk des Heeren, toen de Heere u zo ruim, zo rijk, zo zegenend, zo in Zijn liefde uitlatend, zo de volheid van Christus openbarend, daar in leidend, was het toen gelijk springen omhoog? Of is het doorgaans niet, dat als hen vreugde wordt gegeven, dat met ontroering begint. Waarover? Ontroering over zulk een onverdiende genade. Dat gaat over in en samen op met aanbidding van zulk een goedertieren God in Christus. Dat begint allicht aarzelend. Wie durft hier te grijpen? Ze hoeven niet te grijpen, want het wordt hen geschonken. En ze krijgen de geloofskracht om er, ook al is het aarzelend en bevend, de hand van het geloof op te mogen leggen. Dat gaat veel dieper dan een kind, dat op zijn verjaardag zo onverwachts heeft gekregen waar het zo lang naar heeft gevraagd en om verlegen is geweest, en misschien wel om gebeden heeft. Maar dan kan je soms weleens op dat kleine gezichtje aflezen de verwondering en de vreugde, en dat je weleens naar vader en moeder (ik hoop dat je het allemaal maar eens mag doen) mag opkijken: dat u mij dit geeft; dat ik dit van u krijg! Ach, veel dieper is dat in geestelijke zin voor de kinderen des Heeren. Dat U mij zulk een vreugde schept. En dat U zegt: "Laat ons eten en vrolijk zijn". Wie is het dan die tot de tafel leidt? Gemeente, dan is het Christus Die leidt tot de maaltijd der genade, de feestvreugde van de Bruiloft des Lams. De Heere leidt ze aan die tafel, in de opening, tot hun ontroering en aanbidding, van Wie Hij is voor zulk een volk.

Dan zingen ze het hoor. Hoe vaak zingen ze het? En ja, het is waar, het is waar. Maar je voelt er niets bij en je hebt er ten diepste niets mee. Of het is alleen maar wat natuurlijke aandoening. Nee, maar met geloofsaandoening. Geloofd zij God, met het allerdiepst en God verheerlijkend ontzag. Hij overlaadt ons dag aan dag, met Zijne, in Christus ver-

worven gunstbewijzen. Daar belijden zij het voluit, in het toevertrouwen van het geloof. Die God is, door genade, o eeuwig wonder, onze zaligheid.

AMEN.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 34 : 1.

Zegenbede.

6^e Predikatie over de verloren zoon Doornspijk – 14 augustus 2011

*Votum en groet.
Geloofsbelijdenis.
Schriftlezing Lukas 15 vers 25 t/m 32*

25 En zijn oudste zoon was in het veld; en alzo hij kwam en het huis genaakte, hoorde hij het gezang en het gerei.

26 En tot zich geroepen hebbende een van de knechten, vraagde wat dat mocht zijn.

27 En deze zeide tot hem: Uw broeder is gekomen, en uw vader heeft het gemeste kalf geslacht, omdat hij hem gezond wederontvangen heeft.

28 Maar hij werd toornig en wilde niet ingaan. Zo ging dan zijn vader uit en bad hem.

29 Doch hij antwoordende zeide tot den vader: Zie, ik dien u nu zovele jaren en heb nooit uw gebod overtreden, en gij hebt mij nooit een bokje gegeven, opdat ik met mijn vrienden mocht vrolijk zijn.

30 Maar als deze uw zoon gekomen is, die uw goed met hoeren doorgebracht heeft, zo hebt gij hem het gemeste kalf geslacht.

31 En hij zeide tot hem: Kind, gij zijt altijd bij mij, en al het mijne is uwe.

32 Men behoorde dan vrolijk en blijde te zijn; want deze uw broeder was dood en is weder levend geworden; en hij was verloren en is gevonden.

Wij schrijven onder deze woorden:

EEN LIEFDERIJK VADER VOOR BEIDE ZONEN

- 1^e. Spuwende haat.
- 2^e. Aandringende liefde.

*Gebed.
Zingen Psalm 105 : 1, 2 en 4.*

De Heere stelt Zich in de prediking van Zijn Woord, en dan met name wel in de vermaning tot bekering, de waarschuwing tot bekering, maar ook in de nodiging tot het heil in Christus Jezus, alle mensen een en hetzelfde voor. Wat Hij tot de een zegt, zegt Hij de ander ook. En Hij meent het ten opzichte van de een niet meer of minder, dan ten opzichte van de ander. Wij lezen namelijk in het Boek Jesaja, hoofdstuk 55, hoe de Heere daar zegt tegen een volk van zondaren, dat niet wil wandelen in Zijn wegen, dat niet in de schuld wil komen, dat de goddeloosheid, de knopen der goddeloosheid niet los wil maken in haar leven, dat God de schuld geeft van al haar onheil: "Zoekt de Heere dewijl Hij te vinden is, roept Hem aan terwijl Hij nabij is". De goddelozen spreekt Hij dus aan. "De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten, en hij bekere zich tot de Heere". Waarom? Waarom zouden zij zich tot God bekeren? Wel, de Heere geeft de reden er bij. Hij stelt Zich in de oproep tot bekering voor als een genadig God om Christus wil. "Zo zal Hij Zich Zijner ontfermen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldig". Dan maakt de Heere geen onderscheid. Dan geldt het degenen die op de achterste rijen zitten, evenzeer als voor degenen die op de eerste rijen zitten. Dan geldt het voor degenen die in verbrokenheid zoeken, evenzeer als voor degenen die tot op dit ogenblik in onverbrokenheid nog voortgaan op hun goddeloze, heilloze wegen. De Heere stelt Zich hen allen, u allen, ons allen, ook vanmiddag, voor als die God Die zegt tot u en tot mij: "Bekeert u. Indien u zich bekeert, Ik zal Mij over u ontfermen". Zelfs dan is het geen 'misschientje'. Zo lezen we dat toch in Jesaja 55 vers 7! Daar stelt de Heere Zijn ontfermingen voor aan een goddeloos volk. Goddeloos in al haar eigengerechtigheid, rechtzinnige godsdienstigheid en wat al

dies meer zij. Want wat staat er dan? Ja, wij, u en ik, rekenen. Wij gebruiken de logica. Linksom, rechtsom, als het maar klopt met wat ik denk, zodat er een beeld van God ontstaat dat bij mij past, en een genadeleer ontstaat die voor mij geschikt is, zodat God is zoals ik denk en meen dat Hij is, hetzij linksom, hetzij rechtsom. Want wij zijn mensen die altijd Gods beelden vermaken. Het ware Godsbeeld, daar een beeld van maken wat het niet is. De Heere zegt het tot de goddelozen. Hij zegt het tot de onverbrokenen. Hij zegt het tot degene die Hem verwerpt: "Bekeert u tot Mij, want daarin heb Ik lust". Dan moeten wij niet in de eerste plaats vragen: "Wat zou God voor mij willen doen?" Dat staat wel in de tekst. "Ik zal Mij ontfermen". Maar krijgt de bekering al plaats? Krijgt de bekering al gestalte in ons leven? Wat is dan het vervolg? Dat God zo heel anders is dan u en ik denken van onszelf. Er is geen volk op aarde dat dat beter weet dan het volk dat genade heeft ontvangen; dan dat volk dat in haar schaamte aan de voeten van de Zaligmaker is gekomen. Er is geen volk dat beter weet dat God zo geheel anders is dan al ons denken en verklaren, dan dat volk dat de genade van God heeft geproefd. En totdat je er iets van proeft, weet je er, met eerbied gesproken, met al je dogmatische kennis, niets van af. Want Mijn gedachten zijn niet ulieder gedachten, zo staat er in vers 9. en uw wegen, zoals u het zou doen, zoals u het zich denkt, zijn niet Mijn wegen, spreekt de Heere.

Vanmorgen las ik u een kanttekening voor. Nu doe ik dat weer. Nu kanttekening 32 bij Jesaja 55. "Hier spreekt God. Mijn wegen zijn niet als uw wegen. De Heere spreekt hier wederom. En het is zoveel alsof Hij zeide: "Gij mensen zijt van zulk een aard, dat ge het niet lichtelijk vergeeft, noch vergeet, als u iemand vertoornd heeft, inzonderheid als hij het te grof gemaakt heeft. Maar Ik vergeef weldra al degenen dien het leed is dat zij Mij vertoornd hebben, en die Mij om vergeving bidden. Ik ben ook niet wankelmoedig noch ontrouw, gelijk de mensen., maar al wat Ik beloof, doe Ik gewisselijk". Dat is helder. En zo'n God leert een verloren volk, dat in haar smart en schaamte nochtans wederkeert, omdat ze liever in hun schande voor God openbaar komen, dan voor eeuwig omkomen buiten God en zonder God. Zo'n volk gaat het ook ondervinden... Want daar komt het wel op aan, gemeente. Bevinding is niet de maat. Bevinding is niet de voorwaarde. U kent het toch zo langzamerhand wel? Bevinding is niet de grond. Maar als het buiten bevinding om gaat, is het buiten de opening van uw ogen om gegaan. Als het buiten bevinding om gaat, is het buiten de opening van uw hart om gaan. Als het buiten bevinding is, dan is het open gegaan... Nee, dan is er niets open gegaan. Dan hebt u nooit een slok genade gekregen uit de beker die God toereikt. Daar gaat het om. Niet of wij weten dat het zo is, mensen. Niet dat we er voor strijden dat het zo is. Want daar ga je mee verloren. Wat heb je dan gewonnen? Altijd rechtzinnig in de leer geweest. Je kon het altijd op een rijtje zetten. Je had het altijd verstandelijk tot je beschikking. Maar de kracht, het licht, het leven er in, er een vreemde van gebleven. Maar daar gaat het om hoor. En als de Heere een mens bekeert, dan gaat het dwars door hem heen. Dan wordt hij ook dwars door alles heen tot God getrokken.

Dan leren wij ook in het gedeelte van vanmiddag, dat die vader uit het Evangelie, nogmaals, dat die Zaligmaker, Jezus Christus, Die Zich in de bediening op aarde geopenbaard heeft als een genadige Zaligmaker voor weerkerende zondaren, dan merken wij in dit gedeelte dat Hij niet alleen de hoeren en de tollenaars, de zondaren, zij die in zonden leefden, op het oog had, maar ook de farizeeën. Hij heeft ze scherp toegesproken. Wee u, gij Schriftgeleerden en farizeeën, gij geveinsden, want gij zijt de witgepleisterde graven gelijk, die van buiten wel schoon schijnen, maar van binnen zijn zij vol doodsbeenderen en alle onreinheid. Alzo ook schijnt gij wel de mensen van buiten rechtvaardig, maar van binnen zijt gij vol geveinsdheid en ongerechtigheid. Nou, dat is niet mild hè! Dat is snoei-scherp. Jegens hen die ons ook in dit gedeelte van de gelijkenis voor de ogen worden geschilderd. Een volk dat rein is in hun eigen ogen en niet in de gaten heeft dat ze niet gereinigd is van haar drek. Een volk dat nog toegeroepen wordt: "Gij farizeeën, gij godsdienstigen, u die de besten onder het bondsvolk bent, verlaat de slechtigheden en leef".

Want hoe spreekt de vader deze zoon aan? Hij zegt: "Kind..." Ja toch! Hij zegt toch "kind" in vers 31! Dat was hij voluit. Niet in zijn beleving. Niet in zijn uitleving. Maar wel krachtens het afzonderende werk van God in zijn leven. Want hij was geboren op het erf van het verbond. Hij was een kind van het Koninkrijk. Daarom moeten wij altijd spreken over tweeërlei kinderen des verbonds. Hoe we dat ook maar willen doen, maakt mij eerlijk gezegd niet zo bar veel uit. Hoe we dat theologisch doen, is niet mijn eerste zorg. Hoe wij dat dogmatisch verwoorden, is niet de allerbelangrijkste plaats, waar uw en mijn zaligheid van afhangt. Als het maar helder is, hoe we het ook voorstellen, altijd met twee woorden spreken en nooit met één woord. Dat we er niet zo over preken, dat wij blij maken met een dode mus. Maar ook niet zo spreken, alsof er geen onderscheid door God gemaakt is. Dat betekent enerzijds dat ons helder wordt verkondigd wat het nu inhoudt dat wij gedoopt zijn. Dat wij leven op het erf van het verbond, onder de prediking van het Woord. Maar dat we met al die voorrechten de wedergeboorte nodig hebben. Dat het er niet op aankomt of ik op de een of andere wijze uitwendig (hoe je het ook zeggen wilt) in dat verbond er een betrekking op heb, een zeker aandeel in heb, algemeen, hoewel niet persoonlijk. Hoe je dat ook wilt zeggen, wij mogen niet verachten hoe de Heere met ons handelt, in onderscheid van zovelen.

Die oudste was ook een kind en zoon. Daar zet God geen streep door heen, al spuwt hij haat. Maar hij kende niet het wonder van de waarachtige bekering. Hij wilde niet leven als een arme van geest, van genade alleen. En dat zal nu geleerd moeten worden, gemeente. Dat moet de blinde heiden leren. Maar dat moet ook degene leren die op het erf van het verbond is geboren. Hij zal in de weg van de waarachtige bekering moeten leren arm te worden, omdat hij arm is. Hij zal in de weg van waarachtige bekering ook moeten leren wat het is om te leven van de vrije ontfermingen van God in Christus Jezus. Want de doop maakt niet zalig, hoewel ze ons op een bijzonder rijke wijze afzondert van de gemene hoop der wereld, die er niet van af weet.

Die vader zegt tegen zijn kind: "Al het mijne is het uwe". Niet ontkennen. Niet verdraaien. Niet zo lang er aan sleutelen dat er uiteindelijk wat anders staat dan wat ik zou willen horen. Laten staan. "Al het mijne is het uwe".

Tot wie sprak de Heere Jezus deze gelijkenis? In het bijzonder wel tegen de farizeeën, die Hem onder de kritiek stelden dat Hij zo goedkoop met genade om ging; dat Hij zo licht preekte, dat de slechtste van de slechtsten er met hopen op af kwamen. Dat die deur van genade zo open staat voor het vuil van de wereld, voor het vuil van het erfverbond. Want die hoeren en tollenaars waren ook verbondskinderen. Dat moeten we ook maar goed zien. Evenzeer als die farizeeën. Maar bij hen was iets open gegaan wat bij die farizeeën gesloten bleef, althans bij het grootste deel van hen. Maar we moeten het goed zien, deze vader wilde een liefderijk vader zijn voor die weerkerende jongste zoon, maar hij wilde het ook zijn voor die zoon die het erf niet had verlaten en die daar in eigengerechtigheid, eigenwillige godsdienst, met zijn zelfgemaakte Godsbeeld liefdeloos bij hem leefde.

Ziet u nu hoe noodzakelijk de bekering voor iedereen is, en dat wij niet allemaal een bekering als die van de jongste krijgen. Wel in haar wezen, maar niet in haar omstandigheden. Dat moet u ook helemaal niet zoeken. U moet geen bekering zoeken a la de jongste zoon. Misschien moet u het wel zoeken a la de oudste zoon. Waarachtige bekering zoeken als degene die altijd zo netjes en oplettend heeft geleefd, maar die nog nooit in zijn schuld en schande voor God openbaar is gekomen als een gebodsbreker. Daarom zeg ik het ook vanmiddag: u moet niet dezelfde bekering als de jongste zoon hebben. U moet éézelfde bekering als de jongste zoon hebben. Het gaat niet om de leidingen die God met de jongste heeft gehouden. Maar het gaat om de geleerde zaken van de jongste zoon. En die zaken moest de oudste evenzeer kennen. Al was het in een gans andere weg. Wee degene die een bekering zoekt die God hem niet wil geven. Wee degene die zo bekeerd wil worden, dat wij God voorschrijven hoe Hij ons moet bekeren, maar dat wij afweren zoals God het ons voorhoudt.

Dan komt openbaar dat ook die oudste zoon geen zoon is. Dat die oudste zoon dan ook echt in niets anders is dan die jongste. Echt niet. Want wij leren hem kennen uit deze gelijkenis als een zoon die zijn vader haat. Je moet maar goed op zijn taal letten. Uw spraak maakt u openbaar.

Die oudste zoon zit vol van rechthebbendheid. Die oudste zoon, als hij naar zijn leven ziet, dan ziet hij alleen maar gronden en deugden. Dat ziet hij. Wie hij wel niet voor zijn vader is geweest. Wat hij wel niet voor zijn vader heeft gedaan. Hoe hij wel niet zijn vader heeft gediend. Hoe hij wel niet..., en noem het maar op. Hij weet de ene rijkdom na de andere rijkdom op te noemen. Hij weet de ene grond na de andere grond in zijn leven aan te wijzen. Ik heb, ik dien. U moet maar eens goed lezen. Hij is vol van zijn eigen ik. Wie was dat ook alweer? Dat was de jongste zoon ook. Die was ook vol van zijn eigen ik. Hij was niet vol van zijn vader. Maar deze zoon dus ook allerminst.

Dan komt hij van het veld, zijn werkgebied. Hij heeft zich weer ingezet voor zijn vader. Hij heeft goed zijn best gedaan. Hij heeft opgelet. Hij heeft zich niet aan grote zonden bezondigd. Nee, hij heeft netjes geleefd, menende in de wegen van zijn vader te gaan, alleen maar opdat zijn vader hem een schouderklopje zou geven, dat zijn vader hem zou prijzen en eren. Daarin voelt hij zich zo ontzaglijk miskend.

Daar komt hij dicht bij huis. Hij nadert het huis. Daar is het een en al symfonie en koorgezang. Gezang en gerei hoort hij. Er staat in de grondtekst, in het Grieks, twee woorden. Als je die zou lezen, dan moet je gelijk denken aan de woorden symfonie en koren.

Daar wordt de symfonie van vrije genade uitgedragen. Daar klinkt het orkestgeluid in al haar verschillende klanken en muziekinstrumenten, in de verheerlijking van Gods Naam. Daar klinkt de symfonie van de vreugde van het heil, tot ere des Vaders. Daar zingen de koren. Weet u het is? Men hoort der vromen tent weergalmen. Hij hoort hoe daar verheven wordt, in de verte, dat de rechterhand van de Heere grote wonderwerken werkt. Hoe daar de genade van God overvloeiend is bewezen aan zulk een dwaas, eigen gerechtigd, alles doorgebracht hebbend schepsel. Daar hoort hij als van verre, dat er een blijdschap is, en hij kan het geen plaats geven. Of misschien is het wel zo geweest dat hij het ergste vreesde. Want dat blijkt. Het ergste wat kon gebeuren is gebeurd. Want hij vraagt het aan een knecht, en misschien heeft hij het wel vermoed, alleen wilde hij het niet geloven, hoopte hij maar dat het niet waar zou zijn. Want, mensen, wij kunnen wel menen dat wij zo gunnend zijn. Maar houdt maar op. Die oudste zoon was helemaal niet gunnend. We moeten maar niet geloven dat wij van onszelf zo gunnend zijn. Want er hoeft maar dát te gebeuren, en al ons gegun eindigt in een aanklacht. Waarom God het nu zo heeft gedaan, en waarom God die heeft aangezien, enz. enz.

Deze jongen gunde het zijn jongste broer helemaal niet. Hij benijdde hem ook niet. Maar het was een en al verachtelijkheid in zijn ogen. Daarom stelden de farizeeën Christus telkens onder de kritiek. Waarom? De God die Christus verkondigde was niet die God Die zij dienden en door Dien zij werkelijk geloofden zalig te worden. Het was voor hen van tweeën één: of zich bekeren en Christus toe vallen, maar met verlies van al datgene waar ze zo hard aan gewerkt hadden hun ganse leven; of het was Christus verwerpen. Want het was van tweeën één: of Christus sprak de waarheid, of zij spraken de waarheid. Dat eerste kon niet. In zo'n God geloofden zij niet. Dat was veel te ruim, veel te makkelijk. Dan hoefde je er niets voor te doen. Dan maak je mensen, zeggen onze Remonstranten, die zich helemaal niet meer druk maken, die zich niet meer inzetten. Daarom maakte de Roomse kerk zich zo druk over de leer van vrije genade. Het was een ergernis in hun ogen. Waarom? Als genade zó is, dan krijg je zorgeloze mensen. Dan krijg je mensen die niet meer bekommerd zijn over het heil. Dan krijg je mensen die helemaal niet meer werken. Dan krijg je mensen die geloven: dat valt je zo in de schoot en het is klaar.

Ja, dat iemand die blind is, die het niet verstaat. Want genade maakt geen zorgeloze mensen. Paulus zegt ook: "Verdraai de genade Gods niet in ontuchtigheden". Genade geeft geen vrijbrief om te zondigen. Zoals de voorbeelden die troosten mogen Gods volk, die weleens diep vallen, niet aansporen om dan maar in de zonde te leven, want het maakt

toch niet uit, immers, er is genade. Ja, zo zijn er velen die zo over genade denken. Maar dat is het niet hoor. Genade maakt niet zorgeloos. Want degenen die er van geproefd hebben, verstaan iets van de prijs die de Borg er voor heeft betaald. En die waarachtige Christuskennis, in het bewijzen van genade, verhindert hen ten enenmale om zich in de zonde over te geven, hoe machtig de zonde ook nog in haar geledingen, in al haar bewegingen in hun leven om gaan. Maar daarom is het hen van harte leed. Uit de kennis van de Zaligmaker.

Daar begrepen deze farizeeën nu helemaal niets van.

Dan moet je hem horen spreken. De woorden druipen van de haat. Die knecht zegt..., en dan mag hij God de eer geven. Want zostraks is gezegd: de vader heeft bevel gegeven: slacht het gemeste kalf. Wat zegt deze knecht? Dat was een goeie dominee. Dat was een trouwe knecht. Die geeft God de eer. Want als er aan hem gevraagd wordt: "Wat is er aan de hand, bij al die symfonieën en koren, die daar zo luid zingen, waar de vreugde afdruipt", dan krijgt hij als antwoord: "Uw broeder is gekomen, en uw vader heeft het gemeste kalf geslacht". Niet de knechten die de opdracht hadden gekregen. Nee, die knechten doen helemaal niets, die vader doet alles. "Omdat hij hem gezond weder ontvangen heeft". En waarschijnlijk heeft die knecht daar bij gestaan van: "Jongen, dan moeten wij toch maar weer samen terug keren naar dat feest en ons verblijden in God, Die Zich zo heeft verheerlijkt in het behoud van een verloren zondaar". Vergeet het maar. Weet u wat we lezen? "Maar..." Dat is ook zo'n "maar". Dat is het "maar" van de spuwende haat. Hier zien wij nu hoe het Woord nooit ledig wederkeert. Het doet niet alleen bekeren. Het doet ook ontdekken. En weet u, wij kunnen in ons geweten ontdekt worden, en ons geweten toeschroeien. Wat heeft het Woord dan voor vrucht gewerkt? Oprechte ontdekking. Maar je wijkt er van af. Je wijst het af.

Weet u met welke vrucht hier het Woord des Heeren terug komt in de hemel der hemelen. Met de vrucht van waarachtige ontdekking, waaronder een zondaar zich verhardt. Want het is precies zoals ik ergens las. Hier wordt het wit gepleisterde graf van deze farizeeër open gescheurd. En weet u wat er dan tevoorschijn komt, als de Heere ons hart gaat openscheuren, ons rechtzinnige hart, ons alleszins godsdienstige hart, ons serieuze hart. Weet u wat er dan tevoorschijn komt? Dan komen de doodsbeenderen van Adam tevoorschijn. Wat zijn de doodsbeenderen van Adam? Wel, dat verklaart ons de Catechismus in hoofdstuk 2: "God haten en je naasten haten". Dat gelooft u niet hè! Maar dat komt omdat u niet ontdekt bent aan uzelf. Daarom kun je niet geloven dat je, zo'n lieve jongen, zo'n aardige meid bent, die toch geneigd is God en zijn naaste te haten. Daarom kun je niet geloven dat al die mensen, die zoveel opofferen voor anderen, in zichzelf niets anders zijn dan mensen die God haten en hun naasten. Want je kunt met je natuurlijke godsdienst ver komen. Ach, dan kunnen wij heel wat goede dingen op noemen: "Ik heb dit gedaan en ik heb dat gedaan". Maar als God eens gaat ontdekken, dan blijft er van die goed hard werkende, aardige man en vrouw, niets anders over dan een dal vol dorre doodsbeenderen. Dan is het niets anders dan een witgepleisterd graf, waar de dorre doodsbeenderen van Adam onaangeroerd liggen. Want de buitenkant kan nog zo mooi zijn, en je kunt er van overtuigd zijn dat het oprecht is. Een oprechte echtgenoot, die in liefde zorgt voor zijn zieke vrouw. Die nooit in een kerk komt. Dan kunnen wij een heleboel dingen waarderen, als mens. Maar vergeet nu nooit: je bent een graf vol dorre doodsbeenderen, waar enkel (zoals Rutherford het zegt) nog een paar mooie bloemen op bloeien. Maar van binnen is het dood. Want als dat wat wij doen niet tot de eer van God is, dan is alles wat u doet goddeloosheid. Maar zeg ik daarmee dat het dus niet meer uit maakt? Houd alsjeblieft op. Dat is toch onzin! Maakt het dan niet uit als er geen natuurlijke genegenheid meer is? Als we niet meer de temming van de goede Wet des Heeren ondervinden in Zijn algemene goedheid? Daar zal toch niemand een kwaad woord van spreken! Maar als wij het brengen in het licht van Gods gericht, en wat nodig is tot zaligheid, wat geleerd moet worden, dan blijft er nochtans niets van over dan dorre doodsbeenderen. Ge moet wederom geboren worden om God te leren bedoelen. Ge moet in de weg van waarachtige bekering

gebracht worden om ooit God eerlijk te leren bedoelen. Ge moet tot het waar zaligmakend geloof gebracht te worden om ooit God te leren bedoelen. En zonder die zaken bent u dood en zult u in het gericht voor God niet bestaan.

Want die jongen kwam niets anders dan gronden tegen en deugden, zei ik. Ja, wat kwam die jongste zoon ook alweer tegen? Daar komt het nu op aan hoor. Dat je nu in je eigen leven niets anders tegen komt dan afronden. Dat je nu in je eigen leven niets anders tegen komt dan strafwaardigheid, vloekwaardigheid. Alles wat je meer tegen komt is gebrek aan ontdekking. Alles wat u meer over houdt, is het leggen van gronden die niet zullen houden. Want u bent geen beste mensen. Ik ook niet. Niemand van ons. Wij zijn geen beste mensen. Onderling kunnen we het misschien aardig vinden. Dan kunnen we aardig zijn voor elkaar en dat echt menen. Daarmee zijn wij nog geen beste mensen voor God! En de meeste mensen zijn te goed voor God. De meeste mensen zijn te goed voor genade, zoals deze farizeeër, zoals deze oudste zoon, zoals deze bondeling die daar netjes leeft en oppassend op het erf van het verbond. Misschien wel druk in de weer met verenigingswerk en weet ik veel wat allemaal meer, waar wij geen kwaad woord van zeggen. Maar het is zijn leven geworden. Het is zijn grond geworden. Ik doe! Wat zegt hij? Hij werd toornig en wilde niet in gaan. Met zo'n vader wil ik niets te maken hebben. En als het over zijn broer gaat, dan heeft hij het over "deze uw zoon". Vol verachting. En als hij zijn vader aanspreekt..., hij neemt het woord "vader" niet eens op de lippen. Hij zegt: "Zie..." Hij spuwt haat. "Zie...", en meer heeft hij voor zijn vader in de aanspraak niet over. En het ene verwijt komt na de andere aanklacht. "Ik heb van alles gedaan, en u? U hebt mij alleen maar onthouden. U hebt mij nooit een bokje gegeven, een blijk van uw gunst, van uw liefde". Ach, was dat nu waar? De vader zegt zometeen heel duidelijk dat er geen woord van waar is, maar dat hij in zijn blindheid geen weldaden heeft gezien, geen goedgunstigheid heeft geproefd. Het lag niet aan die vader. Het lag aan hemzelf. Hij was blind. Hij was doof. Hij was net zo dood als die jongste zoon. Hij was net zo ik-gericht als die jongste zoon. Alleen op een gans andere wijze, in een gans andere uiting, met gans andere levensvruchten. Maar ze stonken net zo erg als van die jongste, en ze waren net zo God onterend als die van de jongste.

U bent nooit een vader voor mij geweest. U hebt mij alles onthouden waar ik recht op heb. Kijk nu eens wat ik gedaan heb.

Wat moet de Heere nu, met eerbied gesproken, aan zo'n mens kwijt? Die niets van Zijn liefde verstaat. Die niets van de vrijheid van Zijn goedheid verstaat. Wat moet Hij nu met zo'n rijk en verrijkte bondeling? Daar kan Hij niets aan kwijt. Die zoekt Hij arm te maken!

Nu moet u opletten. Die jongen wijst alles af. We stellen ons voor, hij gaat mokkend terug naar het veld. Want het feest in gaan? Nooit! Blij zijn over de wederkomst van zijn broer? Zich verheugen over de zachtmoedige liefde van zijn vader? Nooit! En weet u, wat heeft zo'n oudste nu meer verdiend dan dat God hem laat lopen? Kom, wees nu eerlijk. Wat heeft die oudste zoon nu meer verdiend, dan dat zijn vader zegt: "Hij wil niet". Zo is het toch! Hij wil niet. Hij is genodigd. Hij is geroepen. Maar hij wil niet. Laat hem maar gaan. Dat gebeurde in de tijd van de Heere Jezus. Want dan lees ik zo heel scherp in mijn Bijbeltje, in het Evangelie, dat de Heere Jezus zegt: "Al deze dingen verkondig Ik die grote schare door gelijkenissen". En wij altijd maar denken: die gelijkenissen zijn er om het makkelijker te maken. Nou nee. Ik meen dat het ergens in Mattheüs 13 staat. Weet u wat daar staat? Dat is onthutsend. Daar moet je toch eens over nadenken hoor. Daar staat: "Het wordt hen in gelijkenissen verteld, opdat zij zich niet te eniger tijd bekeren". Opdat zij zich niet zullen bekeren. Nu zou de schrik om je hart moeten slaan. Dat de Heere je in je blindheid, dwaasheid en onwetendheid voort laat gaan. Dat Hij je laat leven bij een ingebeeld geloof. Dat Hij je laat leven bij een ingebeelde genadekennis. Dat Hij je laat leven bij je ingebeelde Godsbeeld. Vrees daar voor!

Maar weet u wat nu het grote wonder is? De vader gaat hem achterna. Dat is nu onbegrijpelijk. Terwijl hij met zulk een mokkende, tegen werkende, hoogmoedige, hem hatende zoon te maken heeft. Gaat hij hem achterna, zoals de Nederlandse Geloofsbe-

lijdenis het zo prachtig verwoord in Artikel 17, dat de mens die nooit naar God zou terug keren, door de Heere wordt opgezocht, en dat Hij Adam in Zijn liefde is nagelopen. Hier loopt de vader zijn oudste zoon na. En hij bad hem. Wij zouden zeggen: "Laat maar gaan. Hij wil niet anders". Maar die vader is zo liefderijk, dat hij die makkende oud-ste zoon niet overgeeft, op dat ogenblik, in zijn dwaze, doodlopende weg. Maar dat hij hem nog naloopt.

Mensen, gemeente, dat moet ons diep verwonderen, dat de Heere ons nog naloopt in de prediking van het Woord, in de waarschuwingen, in de nodigheden, in het dringen, in de ernst. Dat moet ons verwonderen, dat de Heere ons nog naloopt. Want wij bent u, wie ben ik, dat wij dat verdienen?! Wij die het allemaal zo goed weten op onze eigen manier. Wie zijn wij dat de Heerer ons nog na wil lopen. Maar Hij doet het.

En dan staat er: "En hij bad hem". Dan moet je onwillekeurig denken aan de gelijkenis die de Heere Jezus een keer sprak, waarin Hij zegt: "En dwingt hen in te gaan". Dat moeten we nu ook niet gaan overdrijven, zodat we er iets van maken wat het ook al niet is. Want u en ik, wij dwingen niemand om in te gaan. Onze dwang zal niet helpen. Maar wat wordt er nu mee bedoeld? Dat er iemand gedwongen binnen gaat? Er gaat niemand gedwongen naar binnen. Want als ze binnen komen is dat gewillig gemaakt door genade. Maar wat wil dat nu zeggen? Wel, dat het de Heere ernst is dat Hij het ons, u en jou, ons allemaal nog op het hart laat binden, wie je ook bent, hoe je ook bent, hoe je ook leeft, hoe je nu ook denkt, hoe je er ook in staat, hoe je het ook beoordeelt, dat het je nog op het hart gebonden wordt: "Bekeer je van je heilloze wegen. Bekeer je toch, want Ik heb geen lust in je dood. Hier heb Ik lust in, dat je je zult bekeren tot Mij, in oprechtheid, met ernst, in waarheid. Hier in heb Ik lust, dat je zult wederkeren, met al je zonden breken en vraag: "Heere, geef mij een hart om U te dienen in liefde". Dat je Mij achterna zult lopen en Mij zult aankleven, om je onverdiende genade. Hier in heb Ik lust, niet dat u zichzelf rechtvaardigt, maar dat u tot Mij komt, in het stof gebogen, om uzelf aan te klagen en nog te smeken om die genade die er bij Mij te vinden is". Want niemand komt zonder bekering in de hemel.

En hij bad hem. Wat wordt de vader van de gelijkenis daarin groot. Want Hij doet daarmee nog een appèl op het hart van zijn luisteraars. Welke luisteraars? Die verhardde luisteraars. Die kritische luisteraars. Die afkeurende luisteraars van Hem. De farizeeën en de Schriftgeleerden, de wetgeleerden, Hij doet nog een appèl op hun hart: "Bekeer je toch". En onder het gewicht van Zijn prediking breekt dat Godsbeeld van hen kapot. Maar ze willen er niet voor buigen. Werken zullen ze. Doen en laten. Goed leven. Het je waardig maken. Want welk zelf-respecterend mens kan wat op hebben met genade!

Maar hij bad hem. Dat betekent dat hij het met klem betuigd heeft, zoals de Heere Jezus en zoals God het in Zijn Woord met klem betuigt: "Bekeert u, bekeert u, laat u met God verzoenen". En dat kan alleen door vrije, onverdiende genade. Maar dan zál het ook gebeuren. Bekeert u!

Maar hij weigerde zich te bekeren.

U en jij ook? Want dan pas komt hij echt los. En weet u wat de Heere dan doet? Dan houdt Hij de farizeeën in deze gelijkenis de spiegel voor, zoals God ons altijd in het Woord de spiegel voor houdt, opdat het zij tot ontdekking. Hij houdt ze voor hoe zij denken. Dan zegt Hij in Zijn woorden wat er leeft in hun hart. Weet u, dat kan een prik in je geweten zijn. Wel, verzet je niet tegen al die prikken in je geweten, en wis de indrukken van je hart toch niet uit. Werk het niet tegen als de Heere het een ogenblik opent. Verhard je dan niet, maar leer te buigen en leer te smeken. Zet het niet van je af. Maar dat deed hij wel.

"Zie, ik dien u nu zovele jaren, en heb nooit uw gebod overtreden". Zou het waar zijn? Ik hoor de vader in ieder geval niet zeggen dat het niet waar is. "En gij hebt mij nooit een bokje gegeven". En dan komt de aap uit de mouw. "Opdat ik met mijn vrienden..." Wat zeg je? "Opdat ik met mijn vrienden, zonder mijn vader, want dat is vervelend, want dan kan ik niet feesten zoals ik graag wil feesten. Dan kan ik niet vrolijk zijn zoals ik graag wil vrolijk

zijn. Zodat ik met mijn vrienden... Och, niet in een vergelegen land, maar in de meest nabij gelegen schuur, zonder u, vreugde kan bedrijven”.

Zoon, ben ik dan uw grote vreugdebederver? Is God in Zijn heiligheid en goedheid uw/jouw/mijn grote Vreugdebederver? Ik kan niet feesten zoals het goed is in de ogen van God, maar ik wil het wel en ik zet het door ook. Ik wil God niet op mijn feesten hebben, of God moet Zich aan mij aanpassen, zodat Hij goedkeurt wat ik wil. Zo wordt het wat ervaren. Zo wordt het naar de kerk gaan, zo wordt het kerkganger, christen zijn, door velen ervaren. Ach, je mag dit niet, en je mag dat niet, dan mag je daar niet meer komen, en je mag daar niet meer... Ik kan maar één ding zeggen: je kent God in Zijn ongehouden liefde en goedheid, in de schoonheid van Zijn deugden; je kent Hem niet. Uw spraak maakt u openbaar. Je kent Hem niet.

Is dat leven je te nauw? Een leven dat mag blijken ook in de wijze waarop we ons kleden? Waaraan we ons geld besteden? “Ja, maar niet zo. Het kan ook wel anders”. En wat blijkt dan? Dan kan ik tenminste mijn eigen ik nog wat uitleven. Is daarom misschien God niet zo aantrekkelijk voor u? Is daarom de dienst van de Heere niet zo aantrekkelijk voor u? Is daarom misschien het dienen en het komen van en tot de Heere Jezus Christus niet zo aantrekkelijk voor u en jou?

Hoeveel pijn zou deze oudste zoon bij zijn vader hebben veroorzaakt? Hoe zou die verachting in zijn vaderhart ervaren zijn? Hoe zou zulk een smadelijke, schandelijke verwerping en wegzetten van zijn vader door hem ervaren zijn?

En na al die haat, na al die stinkende ik-zucht, na die doodswalm van de dorre doodsbenederen van Adam, die hier de vader als een afschuwelijke stank in zijn stank moet zijn geweest. Keert de vader zich af? U zult het weten, wij zullen het weten indien wij onbekeerd sterven: het zal niet aan God gelegen hebben. Als u/jij/ik onverzoend, onbekeerd, onvernieuwd, zonder genade, zonder Christuskennis, zonder het zout- en zoenverbond der genade sterft, weet dan zeker dat het u vandaag betuigd is. U hebt het zelf gewild!

U wilt niet zalig worden. U wilt Christus niet eren. U wilt God niet verheerlijken. Zwaar of licht, doet er niet toe. Want het eindigt allemaal op dezelfde plek. U hebt niet gewild. Wij hebben niet gewild. Maar zeg niet dat er in God een gebrek is. Want... Eigenlijk zou ik dat het liefst boven deze gelijkenis zetten. Niet de gelijkenis van de verloren zoon. Ook niet, zoals anderen wel willen, de gelijkenis van de oudste zoon. Geen van beide. Om wie gaat het in deze gelijkenis. Het gaat om die vader. Wie hij is voor de jongste. Wie hij wil zijn voor de oudste. Daar loopt het over in deze gelijkenis. Met al die andere zaken die wij u genoemd hebben, en die zijn plaats hier hebben. Maar wie wordt nu verheerlijkt? Wie staat in het centrum van deze gelijkenis? Dat is Jezus Christus, als de Zaligmaker der wereld, Die het allen betuigt: “Komt dan toch tot Mij, alle gij einden der aarde, en wordt behouden, want Ik ben God en niemand meer. Ik heb uw behoud op het oog. Ik kan u zalig maken, want de zaligheid is in geen ander. En als u verloren gaat, dan zal het Sodom en Gomorra verdraaglijker zijn dan u, die het heetst van het gericht zult ondergaan”.

En nu niet redeneren, met uw dogmatiek komen. Stop het alsjeblijft een poos weg. Als je het eens wat rechter mag verstaan vanuit de beleving, kom er dan maar eens op terug.

En de zoon gaat heen. Hij laat zich niet verbidden, maar hij blijft onverzoenlijk. Als die vader het laatste appèl doet: “Men behoorde dan...” Het moet van Godswege. En indien u niet gewillig wordt, als u niet inwilligt, dan is er geen redden aan, want dan zult u vallen buiten de barmhartigheid Gods, in de handen van die God Die een Verterend Vuur is, niet alleen voor die wereldling die het verslingert, niet alleen voor een jongste zoon die weigert terug te keren van de zwijntrog, maar ook voor die oudste zoon. Ook voor die oudste Zoon een Verterend Vuur.

Is dat nu het einde? Er zou nog wel meer te zeggen zijn. Maar als je nu goed op het Psalmbord hebt gelet, dan gaan we Psalm 147 vers 1 zingen. Hoe goed en liefelijk het is om Psalmen te zingen die het hart raken. Psalmen die er van getuigen dat God door genade Jeruzalem in gunst beschouwt, de grootste der zondaren, dat Hij Zijn Kerk nochtans bouwt. Want weet u wat toch door gaat? Ja, die oudste zoon gaat in zijn verlorenheid

verder op zijn heilloze weg. Maar weet u wat hij hoort? Het sterft wel weg in de verte. Want in de hel wordt het niet meer gehoord. Het vreugdegezag van de hemelingen. Maar dat vreugdegezag gaat door hoor. Ze zijn niet gestopt in dat vaderhuis. Ze hebben hun zang niet gestaakt. Ze hebben de muziekinstrumenten niet neer gelegd omdat die oudste zoon niet wilde in gaan. Want één ding geef ik u op een briefje. Die vreugde blijft onverminderd. In die vreugde is geen smart. En als straks dat vreugdegezag... Want de Evangelieverkondiging gaat voorbij. De prediking gaat zwijgen. Maar de Evangeliemuziek op de Bruiloft van het Lam zal nooit zwijgen. Dat is een storeloos geluk, al zouden al je kinderen er niet zijn, al zouden al je kinderen als een jongste bij de zwijntrog blijven, of als een oudste in rechtzinnigheid omkomen. Maar daar straks in de hemel zal geen gebrek zijn. Daar zal geen gevoel van verlies zijn. Daar zullen ze niet wenen zoals hier ouders kunnen wenen over hun afkerige kinderen. Maar daar in de hemelen zullen ze nooit wenen over hun kinderen. Daar zullen ze niet gemist worden. Daar zullen zij zich eeuwig in God verheugen, want God heeft het goed gedaan. Daar zal alles wat Hij heeft gewrocht juichen tot Zijn eer. Daar zullen zij hun wederhorig kroost, dat gewaarschuwd is op het erf van het verbond, dat eerlijk bearbeid is, maar niet wilde in gaan, aan de rechterzijde God veroordelen, verheugd in God, naar waarde nooit te danken. Dat kunt u zich niet voorstellen, waar het hier nog zo'n smart zal zijn, waar ze hier zo kunnen wenen, waar ze hier God aankleven in het gebed. Daar enkel vreugde.

Als de Heere hier over komt, dan kan ook niets die vreugde teniet doen. Het zingen gaat door, het zingen van de hemelingen, de vreugde in de hemel, de vreugde over de ontferming van de Vader, de vreugde over de vrije genade, de vreugde over de bekering van één zondaar, de vreugde over die drie-enige God, Die volkomen zalig maakt. Eeuwige vreugde en blijdschap zal daar op hun hoofd wezen, en alle droefenis zal voor eeuwig wijken.

AMEN.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 32 : 5 en 6.

Zegenbede.